

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ ОШПО

МЕТОДИКА ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

Хмельницький, 2021

УДК 378.046.4: 004 (045)
ББК 74.3

Рекомендовано до друку вченою радою Хмельницького обласного
інституту післядипломної педагогічної освіти
(протокол № 2 від 25.06.2020 р.)

Рецензенти:

Грицюк П.М., завідувач кафедри комп'ютерних технологій та економічної кібернетики Рівненського національного університету водного господарства та природокористування, доктор економічних наук, професор.

Онишків З.М., доктор педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки і методики початкової та дошкільної освіти Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка.

Методика дистанційного навчання: збірник статей /За редакцією
В. А. Ребрини. Хмельницький: ХОППО. 2021. 99 с.

У посібнику розкрито різні моделі організації освітнього простору школи через шкільний сайт на платформі e-schools.info, шляхи підвищення педагогічної майстерності вчителів через центри професійного розвитку педагогічних працівників, питання формування інформаційної культури суб'єктів навчально-виховного процесу, використання можливостей мобільного додатка Viber, наведено чіткий алгоритм безкоштовного доступу до G Suite for Education, створення інформаційного простору закладу загальної середньої освіти, організація інформаційно-освітнього середовища класу засобами додатку Google Classroom, встановлення та робота з Zoom, проведення конференцій за допомогою Google Meet.

Для директорів шкіл, учителів інформатики та вчителів інших профілів, викладачів закладів професійної та вищої освіти.

ШАНОВНІ ОСВІТЯНИ !

З появою комп'ютерних мереж виникла дистанційна форма освіти. **Дистанційне навчання** — це форма навчання з використанням комп'ютерних і телекомунікаційних технологій, які забезпечують інтерактивну взаємодію вчителів та учнів на різних етапах навчання і самостійну роботу з матеріалами інформаційної мережі. Сьогодні громадяни України стали як ніколи мобільними. Цьому сприяло відкриття кордонів та інтеграція нашої держави у європейський простір. В таких умовах дистанційна форма навчання набуває особливої цінності для реалізації можливості здобути освіту, або ж підвищити свій освітній рівень.

Для реалізації дистанційного навчання необхідно створити матеріальну базу; підготувати фахівців, які зможуть реалізувати цю методику; наповнити освітню базу даних навчально-методичним матеріалом та організувати методику контролю і перевірки знань.

Основою матеріальної бази є комп'ютери, смартфони, інші мобільні пристрої та обов'язковий доступ до мережі Інтернет. Фахівці, які реалізують дистанційне навчання, повинні володіти основною спеціальністю (навчальним предметом), володіти загальними інформаційними технологіями та навичками роботи з конкретним програмним забезпеченням, яке використовується для реалізації проекту дистанційної освіти. Враховуючи новизну поставлених перед учителями завдань та недостатній рівень їх комп'ютерної та спеціальної технологічної грамотності, зазначаємо, що особливо важливу роль у підготовці вчителів загальноосвітніх шкіл до успішної реалізації дистанційного навчання відіграють обласні інститути післядипломної педагогічної освіти. Система курсів підвищення кваліфікації вчителів, спрямована на поширення сучасних найбільш успішних методик дистанційного навчання, здатна прискорити розв'язання проблеми неготовності колег до дистанційного навчання, здатна забезпечити дистанційну освіту з найменшими втратами набутих знань, умінь та навичок у порівнянні з традиційною очною формою навчання. Слід також зауважити, що інтенсивність роботи педагога, який працює в режимі

дистанційної освіти, є набагато вищою від аналогічної роботи у звичайному очному режимі навчання. Тому робота педагогів, які володіють методикою дистанційного навчання та створили відповідну методичну базу, повинна отримати адекватну економічну оцінку.

Особливо масове використання дистанційної форми навчання розпочалося у навчальних закладах України в період карантину 2020 року. Якщо раніше замовниками дистанційного навчання виступали, зазвичай, зрілі громадяни, зайняті виконанням професійних обов'язків, то в період боротьби з Covid-19 учасниками дистанційного навчання стали учні шкіл, професійних училищ, студенти коледжів та університетів. У дистанційній формі почали проводити наради, засідання, конференції, організовувати захист дисертацій. Дистанційне спілкування з використанням відео зв'язку почало використовуватися не лише для навчання, але й для управління підприємствами та організаціями, міністерствами і, навіть, країнами. Всі переконалися, наскільки важливою є дистанційна форма спілкування та навчання в умовах особливих критичних ситуацій. Стало також зрозумілим, що епідемія рано чи пізно закінчиться, а навички та методики дистанційного навчання залишаться затребуваними надовго. Їх можна буде використовувати для проведення занять з учнями з особливими потребами, з малоформатними групами, консультацій зі студентами, наукових конференцій, виробничих нарад тощо.

Таким чином, нові виклики сучасності поставили перед освітою (насамперед загальноосвітньою школою) нові складні завдання. Ці завдання були рельєфно сформульовані у процесі дистанційного навчання наприкінці останнього навчального року. В процесі такого навчання кращими вчителями, викладачами та методистами були вироблені основні методичні прийоми та організаційні форми дистанційного навчання, які найкраще підходять для різних навчальних закладів.

У представленому посібнику на основі набутого досвіду представлені різні моделі організації освітнього простору школи через шкільний сайт на платформі

e-schools.info, через створення облікового запису навчального закладу G Suite, наданий чіткий алгоритм отримання доменного імені закладу та створення G Suite.

Посібник стане в нагоді директорам шкіл, учителям інформатики та вчителям інших профілів і всім педагогічним працівникам для вибору і розбудови шкільного інформаційного простору з метою організації дистанційного навчання. Посібник також можуть використовувати викладачі закладів професійної освіти, коледжів та закладів вищої освіти в особливих умовах, коли дистанційна освіта є рекомендованою, а також для проведення заочної освіти, консультацій, конференцій та інших видів освітньої діяльності.

П. М. Грицюк, *завідувач кафедри комп'ютерних технологій та економічної кібернетики Рівненського національного університету водного господарства та природокористування, д.е.н., професор*

ПІДВИЩЕННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ ВЧИТЕЛІВ ПІД ЧАС КАРАНТИНУ

*Віталій Ребрина, старший викладач кафедри
теорії і методик природничо-математичних
предметів і технологій Хмельницького ОІППО
rebryna@hoippo.km.ua
ORCID ID 0000-0002-7630-0857*

Розбудова нової української школи без підвищення педагогічної майстерності вчителів неможлива. У статті 51 Закону України "Про повну загальну середню освіту" сказано про підвищення кваліфікації педагогічних працівників:

1. Кожен педагогічний працівник зобов'язаний щороку підвищувати свою кваліфікацію відповідно до Закону України "Про освіту" з урахуванням особливостей, визначених цим Законом.

Педагогічному працівникові гарантується право підвищувати кваліфікацію в комунальному закладі післядипломної освіти, розташованому на території відповідної (за місцем проживання такого педагогічного працівника) області, Автономної Республіки Крим, міста Києва чи Севастополя, що не обмежує його право обрати іншого суб'єкта освітньої діяльності для підвищення своєї кваліфікації.

2. Загальна кількість академічних годин для підвищення кваліфікації педагогічного працівника протягом п'яти років, яка оплачується за рахунок коштів державного та місцевих бюджетів, не може бути меншою за 150 годин, з яких не менше 10 відсотків загальної кількості годин обов'язково повинні бути спрямовані на вдосконалення знань, вмінь і практичних навичок у частині роботи з учнями з особливими освітніми потребами. [1].

Міністерство освіти і науки України запропонувало до громадського обговорення положення про центри професійного розвитку педагогічних

працівників, які покликані стати ще однією можливістю для педагогів розвиватись професійно та особистісно. Необхідність такого розвитку продиктована і світовим принципом освіти впродовж життя, який дозволяє лишатись конкурентоспроможним фахівцем, і українськими освітніми реформами, які потребують професійних педагогів, зазначила т.в.о. Міністра освіти і науки Любомира Мандзій.

Згідно з документом [2], мета центрів – сприяти професійному розвитку педагогів закладів дошкільної, позашкільної, загальної середньої освіти, інклюзивно-ресурсних та міжшкільних ресурсних центрів.

Важливими завданнями центрів мають стати:

- консультативна підтримка вчителів щодо професійного розвитку, супервізії, документації закладу, освітніх та навчальних програм, організації освітнього процесу, в тому числі з використанням технологій дистанційного навчання;
- професійна підтримка вчителів щодо компетентнісного, особистісно орієнтованого, діяльнісного, інклюзивного підходів до навчання і нових освітніх технологій;
- сприяння професійному розвитку педагогів, зокрема через координацію професійних спільнот, поширення інформації щодо професійного розвитку, формування баз даних програм підвищення кваліфікації та джерел, необхідних для професійного розвитку, [2]

Виходячи із статті 51 Закону України "Про повну загальну середню освіту" та завдань центрів, актуальними залишаються курси підвищення кваліфікації при інститутах післядипломної педагогічної освіти. На наш погляд, буде великою помилкою ліквідувати такі заклади.

Чи готові навчальні заклади до роботи в умовах карантину? Як проходить навчальний процес? Ці питання хвилюють абсолютно всі навчальні заклади. Хмельницький ОППО виявився готовий до нових викликів. Платформа для дистанційного навчання Moodle, яка функціонує в інституті з 2012 року, пакет

спеціалізованого хмарного програмного забезпечення G Suite (У пакет G Suite входять такі популярні веб-застосунки від Google, як Gmail, Google Диск, Google Hangouts, Google Календар, Google Документи, Google Таблиці, Google Презентації, Google Sites, classroom тощо), підготовлені працівники створили умови якісної роботи курсів підвищення кваліфікації на дистанційній основі.

Виходячи з того, що не в усіх школах є можливості для організації дистанційного навчання на платформі Moodle, було прийнято рішення з учителями працювати тими самими технологічними засобами, що й вчителі працюють з учнями. Тому за основу взяли google Клас (classroom). Для онлайн спілкування використали zoom, meet.google.com. На сайті інституту створили спеціальну сторінку «Карантин» з різноманітними рекомендаціями для педагогів (https://hoippo.km.ua/?page_id=1409)

Розповімо докладніше про організацію курсів в умовах карантину. Наприклад, з 25 по 29 травня функціонували такі google класи (див. рис.1).

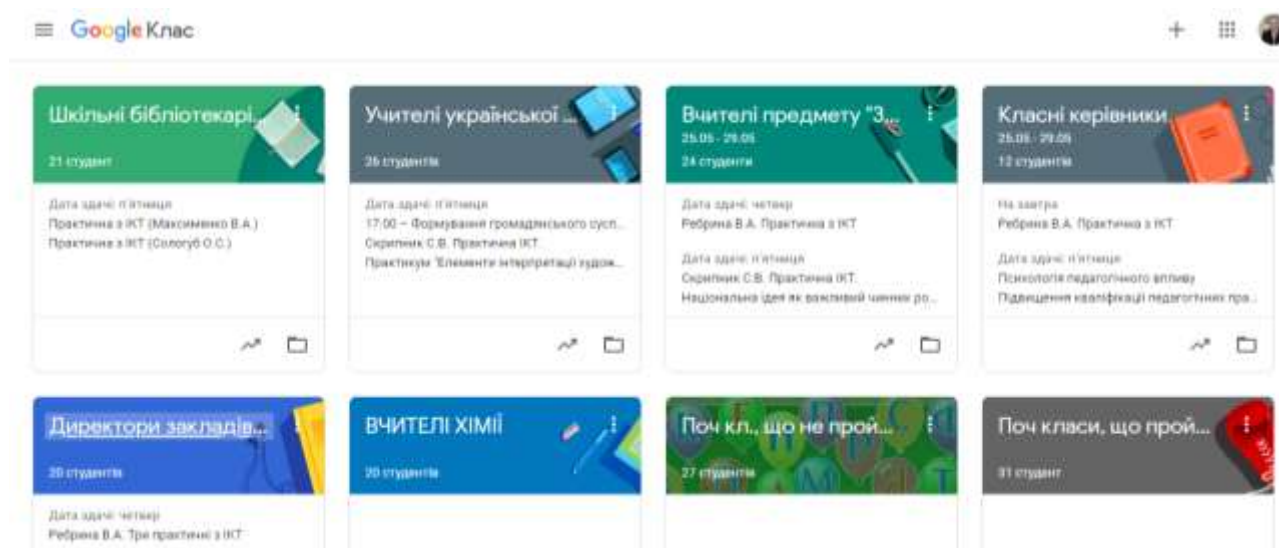

Рис. 1. Групи вчителів на дистанційному навчанні

Викладачі кафедр опанували технологію виставлення матеріалів для опанування слухачами у розділ «Завдання». Виставляється «Матеріал», якщо слухачем він має бути опрацьований, або «Завдання», якщо слухачеві треба здавати результат виконання у вигляді файлу того чи іншого формату. Ці матеріали можуть бути оцінені конкретними балами і є можливість вказати дату

виконання завдання. У цьому випадку створюється відповідний електронний журнал (див. рис. 2).

Для проведення конференції щодо обміну досвідом з питань організації дистанційного навчання учнів в умовах карантину в режимі онлайн використали один із сервісів G Suite, а саме Google Meet (рис. 3).

Вчителі інформатики 12-15.05.2020								
	Терми не... Матеріал від...	Терми не... Піднесен ня...	15 трав. Мобільні додавки...	15 трав. Виконани я...	15 трав. Інформац ійні...	15 трав. Формуван ня...	13 трав. Цифрова культур...	15 трав. Модуль я...
Сортувати за прізвищем	5 5	5 5	4 4	5 5			5 2	5 40
Яна Врубель	5	5	4	6	✓	✓	2	40
Ірина Галач	5	5	4	6	✓	✓ Виконано нав...	2 Виконано нав...	40
Юлія Гловацька	5	5	4	6	✓	✓ Виконано нав...	2	30
Наталія Гудь	5	5	4	2 Здані питання	✓	✓	2	26 Не здано
Ольга Данилюк	5	5	4	4	✓	✓	2	37
Ольга Денисюк	5	5	4	6	✓	✓	2	40
Галина Кукура			4	6	✓	✓	2 Не здано	37

Рис. 2. Журнал виконання завдань вчителями інформатики

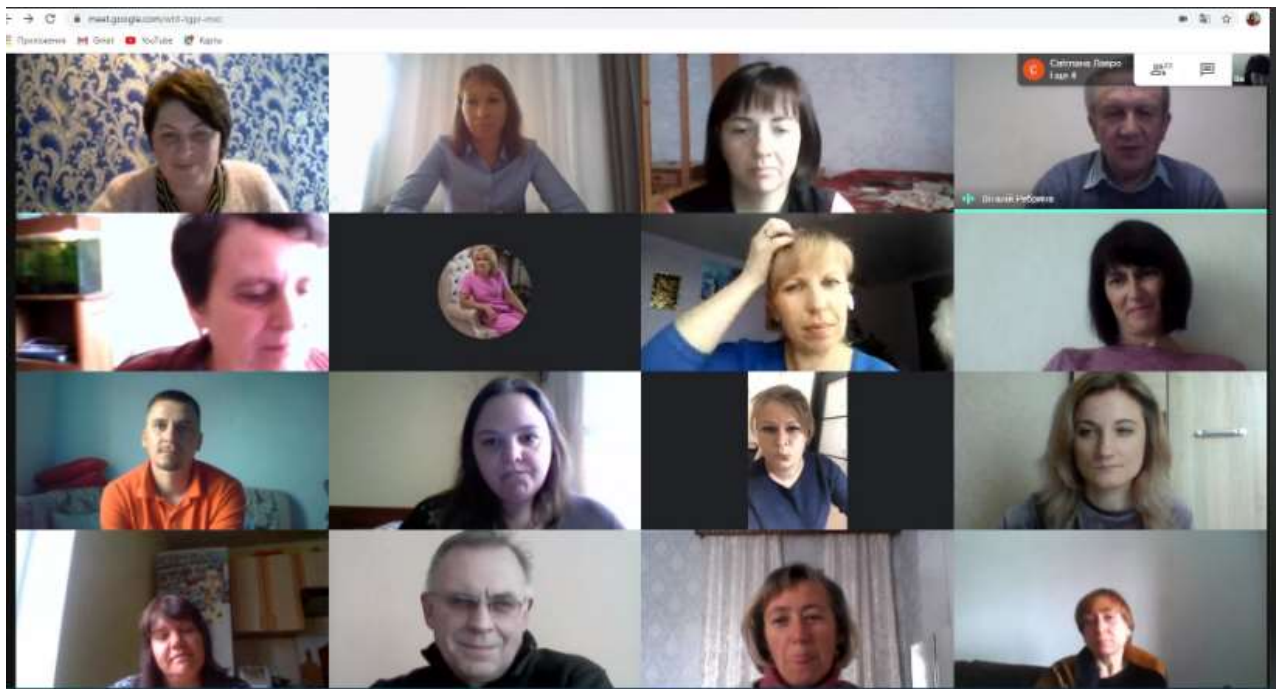

Рис. 3. Конференція вчителів інформатики на meet.google.com

Конференція тривала дві години, вчителі змогли поділитися власним досвідом організації навчання у 23 різних школах. Повідомлення колег засвідчили, що не всі школи і їх педагогічні колективи готові до використання інформаційно-цифрових технологій рівною мірою.

Проводячи дистанційні курси у такий спосіб, ми намагалися змодельовати поведінку вчителів, коли їм самим потрібно організовувати дистанційну підтримку навчання учнів у своїх школах.

Ще з 2018 року нами започатковані дистанційні тренінги для вчителів інформатики з питань вивчення мов програмування Python, C++, C# тощо [3].

Практика окремих шкіл показала різні моделі організації навчання в умовах карантину. Увагу педагогічної спільноти привернули моделі, які були організовані в Волочиському та Понінківському ЗЗСО (директори В.Ревуцький, І.Сіренький).

Можна зробити висновок, що при наявності відповідної матеріальної бази, кадрового забезпечення дистанційне підвищення кваліфікації не тільки можливе в умовах карантину, а й повинно практикуватися нарівні з іншими формами підготовки такими як очна, заочна, змішана. А це забезпечить готовність педагогів до дистанційного навчання в умовах шкіл області.

Література

1. Закон України "Про повну загальну середню освіту" [електронний ресурс. Режим доступу: <https://osvita.ua/legislation/law/2232/>]
2. Положення про центр професійного розвитку педагогічних працівників (проект) [електронний ресурс. Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/news/mon-rozrobilo-polozhennya-pro-centr-profesijnogo-rozvitku-pedagogichnih-pracivnikiv-dokument-na-gromadskomu-obgovorenni>]
3. Ребрина В.А. Дистанційний тренінг як засіб підвищення кваліфікації вчителів інформатики / В.А.Ребрина // Комп'ютер у школі та сім'ї.– 2019.– №8 – с.17-22
4. Закон України "Про освіту" [електронний ресурс. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>]

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ПРОСТІР СУЧАСНОГО ЗАКЛАДУ ОСВІТИ

*Ігор Сіренький, директор Понінківського
НВК «ЗОШ I-III ступенів № 1, гімназія»,
вчитель математики та інформатики,
вчитель методист*

Використання інноваційних технологій є однією з важливих основ для розвитку навчального закладу в сучасних умовах. Такі технології сприяють не лише підвищенню якості навчально-виховного процесу, а й створенню інформаційної системи управління школою. Це забезпечує гідний рівень роботи над отриманням відповідних компетенцій як учнями, так і педагогічним колективом.

Сучасна освіта повинна мати випереджувальний характер, бути гнучкою, відкритою системою, забезпечувати можливості для духовного, інтелектуального, фізичного, соціального, морального розвитку всіх громадян України, її перетворювальна роль поступово має сформувати суспільство, яке постійно навчається. Місію нової школи України нині виконують сучасні освітні заклади, які перетворилися на справжні науково-дослідні центри апробації нового змісту освіти, інноваційних педагогічних, інформаційних, освітніх технологій, глибокого осмислення інноваційних процесів, стимулювання ініціативи учня, розвитку його можливостей, створення умов для розвивального виховання і саморозвитку особистості. До такого закладу можна сміливо зарахувати і Понінківський навчально-виховний комплекс «Загальноосвітня школа I-III ступенів №1, гімназія», директором якої працюю протягом останніх шести років.

Система навчально-виховного процесу в школі має інноваційний характер, який підтверджується здатністю педагогічного колективу творчо працювати і досягати не лише мети функціонування, а й інноваційного характеру розвитку

закладу на інтеграційних засадах стратегічного менеджменту, громадсько-державного врегулювання.

Розв'язанням проблеми формування інформаційної культури суб'єктів навчально-виховного процесу шляхом розвитку освітнього середовища школи, можливе через впровадження інноваційних технологій виховання і формування всебічно розвиненої гармонійної особистості як вчителя, так і учня з високим рівнем творчого, морального і фізичного розвитку та його інформаційної культури.

Інформатизація освіти — це не тільки забезпечення комп'ютерною технікою всіх приміщень освітнього закладу чи підключення до мережі Інтернет. Це, передусім, процес зміни змісту, методів, організаційних форм загальноосвітньої підготовки школярів на етапі переходу школи до життя в умовах інформаційного суспільства. Інформатизація школи викликана необхідністю використання великих обсягів інформації у всіх сферах діяльності школи, з одного боку, і неможливістю формування та обробки інформації без допомоги комп'ютерних технологій і засобів зв'язку, з іншого боку.

Інформатизація школи є велінням часу. З'явилися такі нові поняття, як інформаційна культура, комп'ютерна грамотність і компетентність, інформаційно-комунікативні технології (ІКТ), єдиний інформаційний освітній простір та ін.

Процес інформатизації школи — це пошук нових способів життя, який привів до розуміння того, що управління освітнім процесом може бути оптимальним в єдиному інформаційному просторі, створення якого в сучасному освітньому закладі є нагальною потребою.

Єдиний інформаційний простір школи створюється заради того, щоб учень за роки навчання в школі міг отримувати найновіші знання, умів активно їх застосовувати, навчився критично мислити, раніше соціалізуватися, легше адаптувався до світу, що швидко змінюється.

Модель інформаційної діяльності шкільного інформаційного простору можна уявити сукупністю різних процесів:

- викладання інформатики в школі;
- інтеграція інформаційних технологій у викладання предметів;
- інформаційне управління школою.

Успішному і швидкому досягненню результатів сприятиме створення і розвиток єдиного інформаційного простору навчального закладу.

Знайомство з єдиним інформаційним простором Понінківського НВК розпочинається з офіційного сайту, розміщеного на власному хостингу українського інтернет провайдера UAHOSTING за адресою poninka.km.ua.

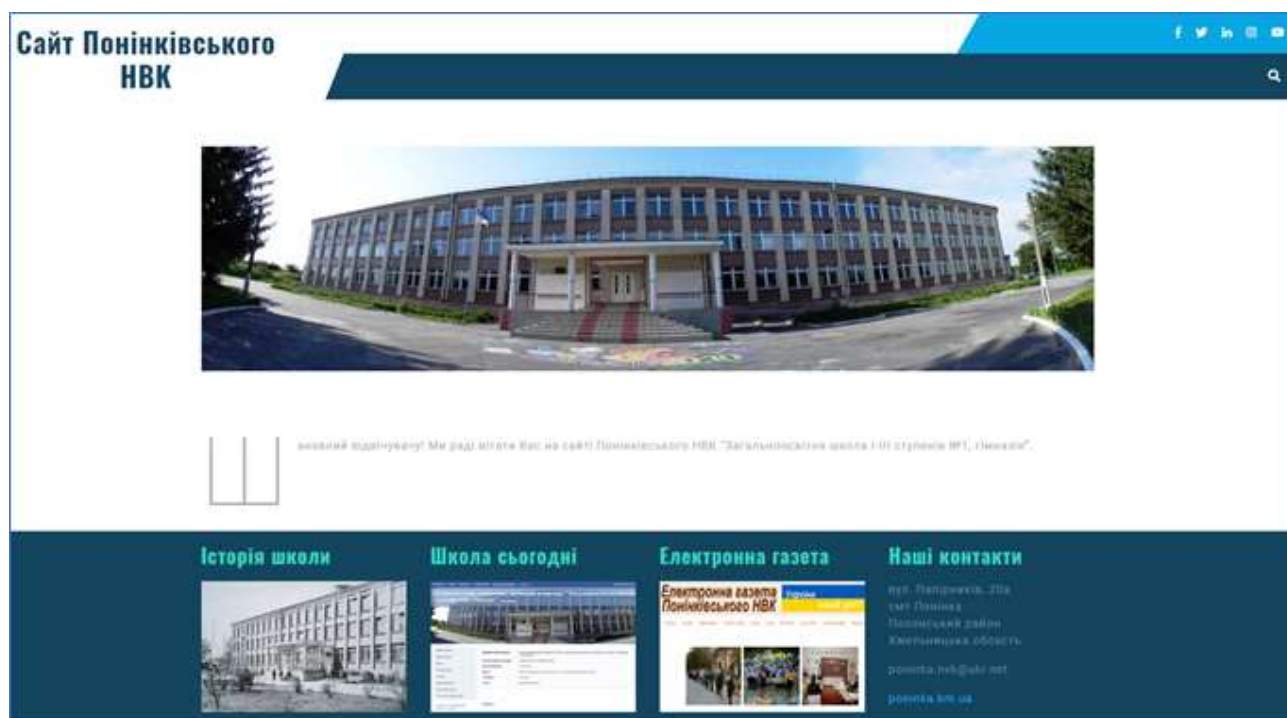

Рис. 1. Стартова сторінка сайту Понінківського НВК

Це публічна частина нашого інформаційного простору. Тут наша історія, педагоги, випускники, їх фото та спогади.

За посиланням «Школа сьогодні» відкривається персоналізована частина інформаційного простору школи. На стартовій сторінці розміщена основна, доступна в гостьовому режимі, інформація про:

- адміністрацію школи;
- вчительський колектив;
- новини;
- інформаційну прозорість та відкритість закладу.

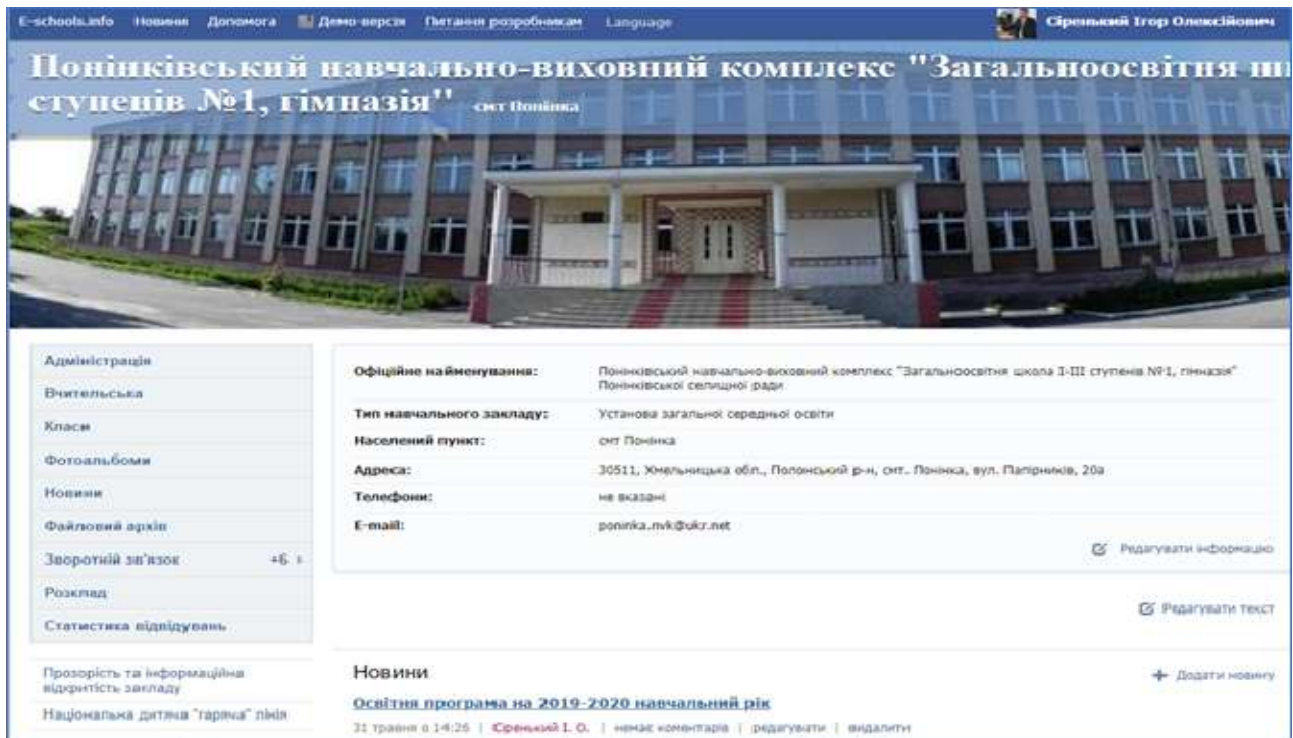

Рис. 2. Головна сторінка сайту електронного щоденника

Ця частина інформаційного простору реалізована на безкоштовній платформі e-schools.info з елементами обов'язкового дотримання Закону України «Про захист персональних даних». За допомогою цього сайту реалізуються основні комунікаційні завдання між учасниками навчально-виховного процесу: розклад уроків, оцінювання навчальних досягнень учнів та інформування батьків про події та стан навчання їх дітей.

Інформація про класи, учнів, розклад уроків, журнали, електронні щоденники, особисте листування — це персональна інформація, до якої має доступ лише певний зареєстрований користувач.

Кожен учитель, учень, батько має свій особистий кабінет, де йому доступна лише інформація, яка його стосується.

Цим ресурсом ми користуємось понад три роки (з березня 2017-го) для передачі учням інформації про навчальні матеріали, види і форми роботи.

Щодня учень має свій розклад уроків і на сторінках щоденника відображається необхідна інформація: що переглянути, що прочитати, що, і в який спосіб, виконати. Ефективність використання цієї платформи, саме в такому вигляді, довела наша робота під час загальнонаціонального карантину.

Наступний виклик для кожного вчителя — це зворотній зв'язок від учня. Не впевнений, що, надіслані у вайбер чи на електронну пошту відповіді на тест у вигляді 1а, 2б, 3а є ефективним засобом оцінювання, набутих учнем компетентностей. Школа активно долучилась до проекту «Мій клас». З цим ресурсом особисто я працюю вже півроку і повністю задоволений сервісом. Почнемо з того, що знаходячись в особистому кабінеті на сторінці електронного щоденника (де учень бере завдання), перехід і авторизація на сайті «Мій клас» здійснюється автоматично. Тобто один логін і пароль дає доступ до обох особистих кабінетів. Базовий функціонал сайту є безкоштовним.

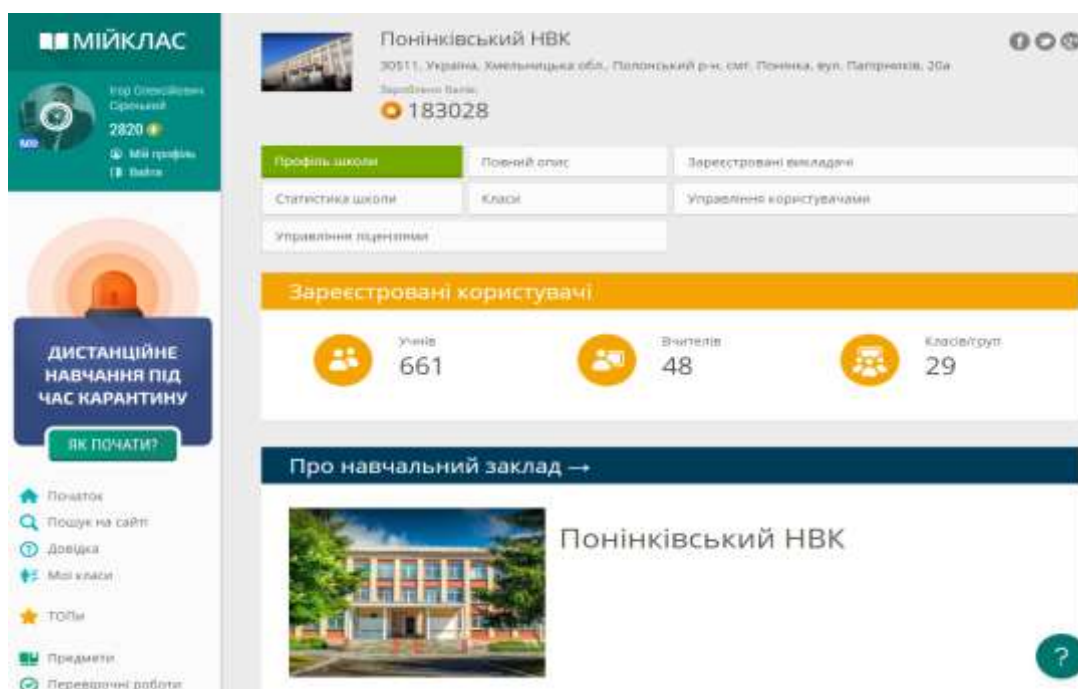

Рис. 3. Персональна сторінка директора школи на сайті ТОВ

До переваг цього ресурсу можна віднести наявну базу завдань для усіх класів з переважною більшістю предметів.

Ці два ресурси допомогли школі не просто вистояти в умовах карантину, а й бути серед лідерів інноваційних процесів, пов'язаних з інформаційним забезпеченням навчально-виховного процесу. Ні вчителю, ні учню не було потреби розпорошуватись на різні навчальні платформи і сервіси.

Організувати доступ учителів до інформації нам допомагає електронна пошта, але там не завжди можна ефективно й оперативно організувати обговорення. Viber чи інший месенджер — це такий, ніби особистий інструмент для спілкування в мережі. Під час карантину педагогічний колектив школи успішно засвоїв, і наразі продовжує використовувати одну з так званих CRM систем. Бітрікс24 — це саме те, що потрібно для корпоративного і оперативного спілкування чи обговорення термінових питань. Базовий функціонал цього сервісу теж є безкоштовним.

За період карантину значно підвищився професійний рівень ІКТ компетентностей вчителів школи. Педагоги продовжували активні пошуки

підвищення ефективності своєї роботи з використанням різноманітних освітніх ресурсів.

Слід зазначити, що технологічна складова інформаційного простору школи включає понад 100 комп'ютерів (переважна більшість яких осучаснена), об'єднаних в локальну мережу. Кожен навчальний кабінет чи класна кімната під'єднані до локальної мережі закладу з доступом до Інтернет на швидкості до 100 Мбіт/с.

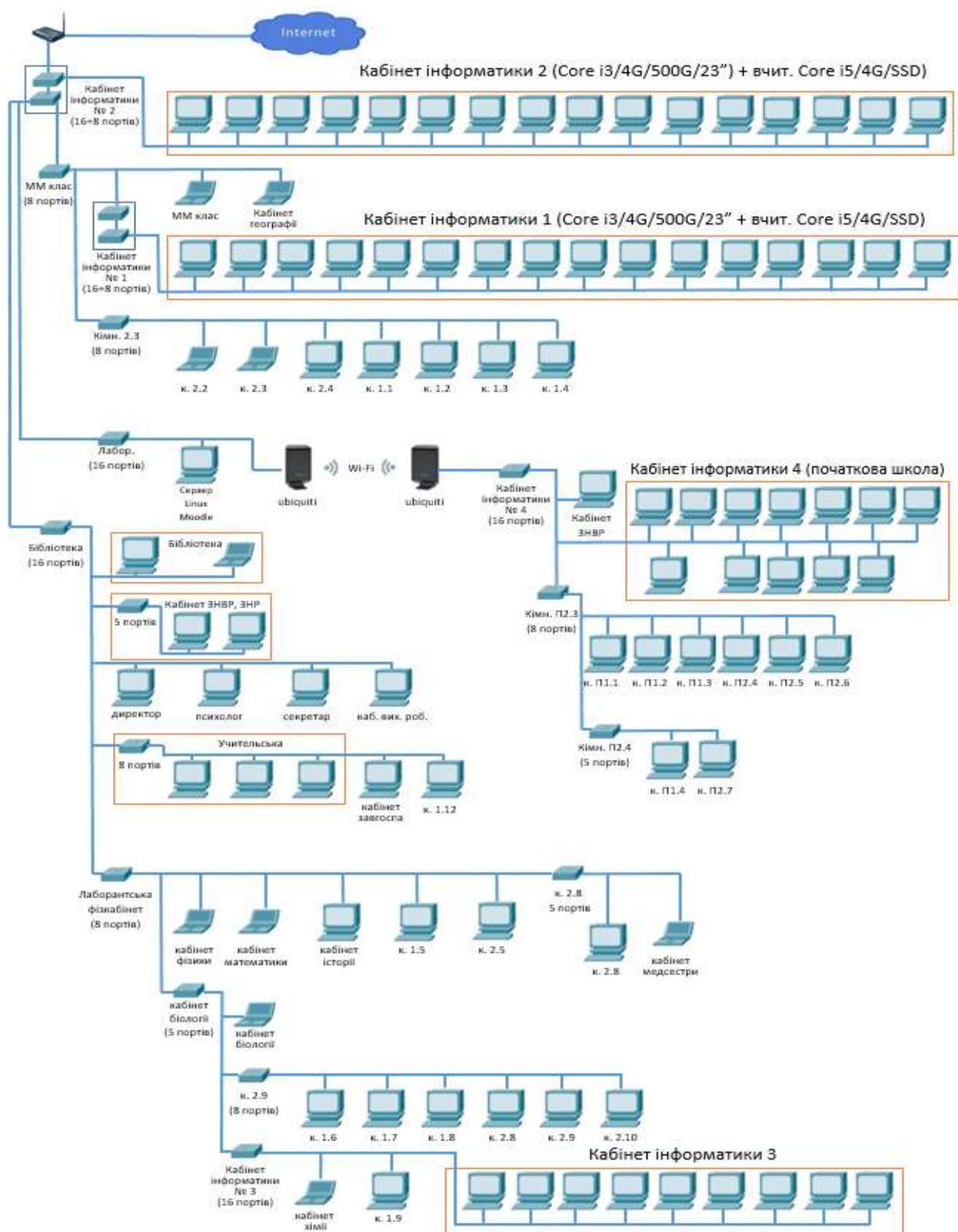

Рис. 4. Схема комп'ютерної мережі Поніківського

І на завершення, про публічну (відкриту) частину нашого інформаційного простору. Вона представлена історією. Тут можна знайти фото вчительських

колективів різних років, інформацію про випускників, починаючи з 1962 року їхні випускні знімки, описані спогади. Усі, хто закінчував нашу школу, може знайти себе на сторінках цього сайту, переглянути списки своїх однокласників та згадати свої шкільні роки. Всі матеріали надані вчителями, випускниками.

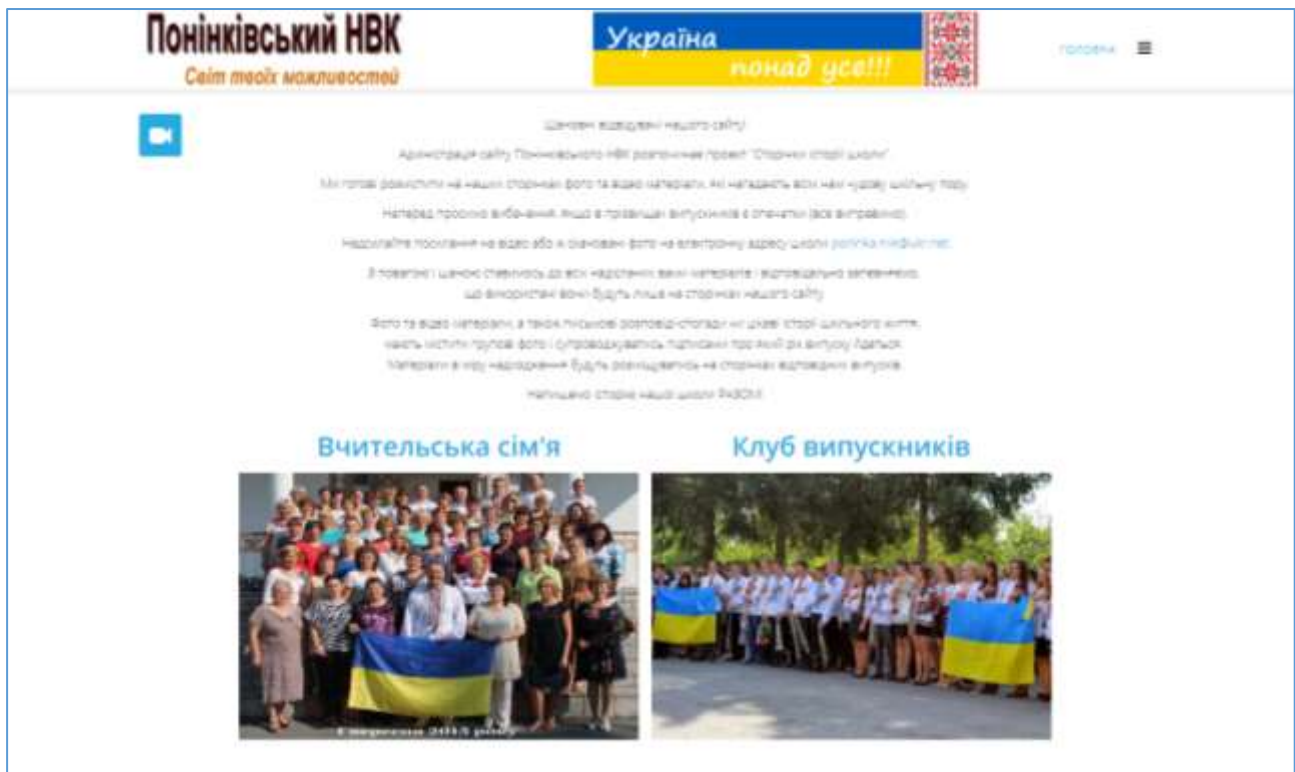

Рис. 5. Сторінка-запрошення на сайт історії школи

Практичним результатом використання єдиного інформаційного простору навчального закладу є забезпечення відкритої освіти та підготовка випускника, який має гарантований рівень загальних та предметних компетенцій, готовий до життя в сучасному інформаційному суспільстві.

Список використаних джерел.

1. Биков В.Ю. Інноваційні інструменти та перспективні напрями інформатизації освіти // ІКТ в сучасній освіті: досвід, проблеми, перспективи: третя між нар. наук.-практ. конф. — Львів : ЛДУ БЖД, 2012. — Ч 1. — С. 14–26.
2. Богданов І. Т., Сергеев О. В. Засоби інформаційних технологій, їх практичні можливості, дидактична доцільність використання й

упровадження / І.Т.Богданов, О.В.Сергєєв // Інформаційні технології в освіті: матеріали наук.-практ. конф. — Бердянськ: БДПі, 2001. — С. 284-288.

ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ ПІД ЧАС КАРАНТИНУ

*Інна Гульчак, учитель інформатики вищої
категорії Ізяславського НВК «ЗОШ І-ІІІ
ст. №2, ліцей» ім. О.Кушнірука
givinna@gmail.com*

Тривалий карантин вперше змусив освітянську родину приділити належну увагу дистанційній освіті. Звісно, як і більшість шкіл, що не мають власної налагодженої освітянської платформи, вчителі нашої школи зіткнулись з багатьма труднощами:

- Де виставляти навчальний матеріал та домашні завдання?
- Де взяти (як створити) зрозумілий для учнів контент?
- Як налагодити індивідуальну консультативну роботу (чат-діалог)?
- В якій формі та на якому ресурсі (засобами) учні мають виконувати та здавати завдання?
- Як організувати перевірку робіт?
- Де виставляти оцінки?
- Як проконтролювати самостійність роботи для об'єктивного оцінювання?
- Що робити з учнями, які не виходять на зв'язок?

Протягом першого карантинного тижня завдяки інтенсивній та злагодженій роботі всього учительського колективу було знайдено шляхи вирішення поставлених питань та досягнуто певних результатів. Спільна освітянська платформа не створена, але було задіяно багато дієвих ресурсів.

Передусім завдяки доступному мобільному додатку Viber налагоджено зв'язок між основними учасниками освітнього процесу: вчителі-учні-батьки. Створена група вчительського колективу, окремих кафедр. Щодня проводились міні чат-наради. Класні керівники через класну групу здійснювали зв'язок зі своїми учнями, з батьками спілкування відбувалось також через батьківську

групу. Вирішувались завдання та спірні питання навчального характеру. Дистанційно проходили виховні заходи. Використовували всі можливості Viber: чат, звукові та відео повідомлення, пересилали фото, відео, інші документи, виставляли посилання на інтернет ресурси.

Використовуючи хмарні технології, вчителі щотижня публікували на шкільному сайті домашні завдання (Рис.1).

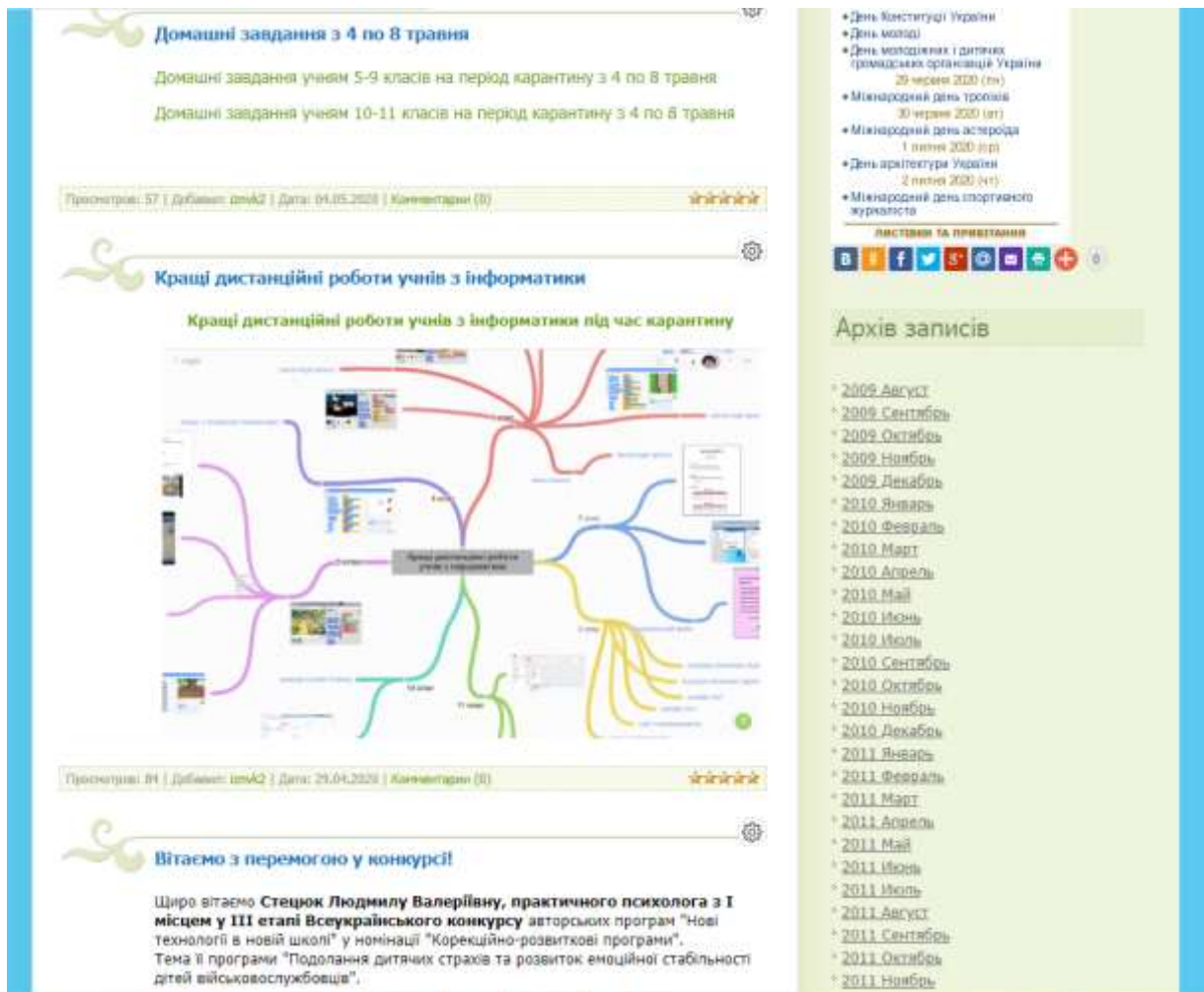

Рис.1 Фрагмент сторінки новин шкільного сайту <https://iznvk2.at.ua/news/>

Більшість педагогів обрали середовище Classroom. Завдяки відеоурокам навчилися працювати в ньому вчителі та учні. Для об'єктивного оцінювання обов'язкові контрольні роботи виставлялись в певний час та на фіксований термін. Зважаючи на безліч непередбачуваних ситуацій, вчителі давали можливість учням здати завдання в зручний для них час та в іншій формі.

Завдяки індивідуальному чату вчитель міг проаналізувати виконане завдання учня, надати рекомендації та час для усунення недоліків в роботі (Рис.2).

Сортувати за прізвищем	Термін на ... Підсумки ві тестів	Термін на ... Творче завданн...	Термін на ... Творче завданн...	Термін на ... Творче завданн...	Термін на ... Секрет онлайн	Термін на ... Замітка творча...	Термін на ... Цикли з передум...	Термін на ... Алго- я з...
Середня оцінка курсу	8,57	10,64	10,23	10,54	10	9,64	9	8,4
Анаст	6	11	12	12	9	10	11	10
Анна І								
Анна І			10	7				
Анна І								
Валер	7				10	9	7	7
Влад	7 Не здав	10	9	10	9	9	10	
Галин								
Катя З	6 Не здав	12	12	12	10	10	10	10
Катя Я	8	10	11	10	12	10	10	10
Макс І	7	11	10	10	10	10	8	5

Рис.2. Робота учнів в середовищі Classroom.

Учителі надавали перевагу відеоурокам. У мережі є безліч готових, але власні мають кращий ефект для учнів. Різноманітні домашні відеозавдання з різних предметів створювали й учні. Найбільшої популярності набули учнівські відео у виховній роботі: <https://youtu.be/czLHfW5JqoU>, <https://youtu.be/jPlhHpukVOk>, <http://linoit.com/users/givinna/canvases/%D0%94%D0%BE%20%D0%94%D0%BD%D1%8F%20%D0%84%D0%B2%D1%80%D0%BE%D0%BF%D0%B8>, <https://drive.google.com/file/d/1YcWc9m4fLoO9TOLJ4Q6Oo7H-Ukil9bal/view>.

Популярними та ефективними стали Zoom-уроки. Завдяки відео-трансляції та зворотного зв'язку уроки стали реалістичнішими. Можна було організувати дискусію, вирішити незрозумілі питання, попрацювати групою і просто побачити рідні обличчя, емоції (Рис.3).

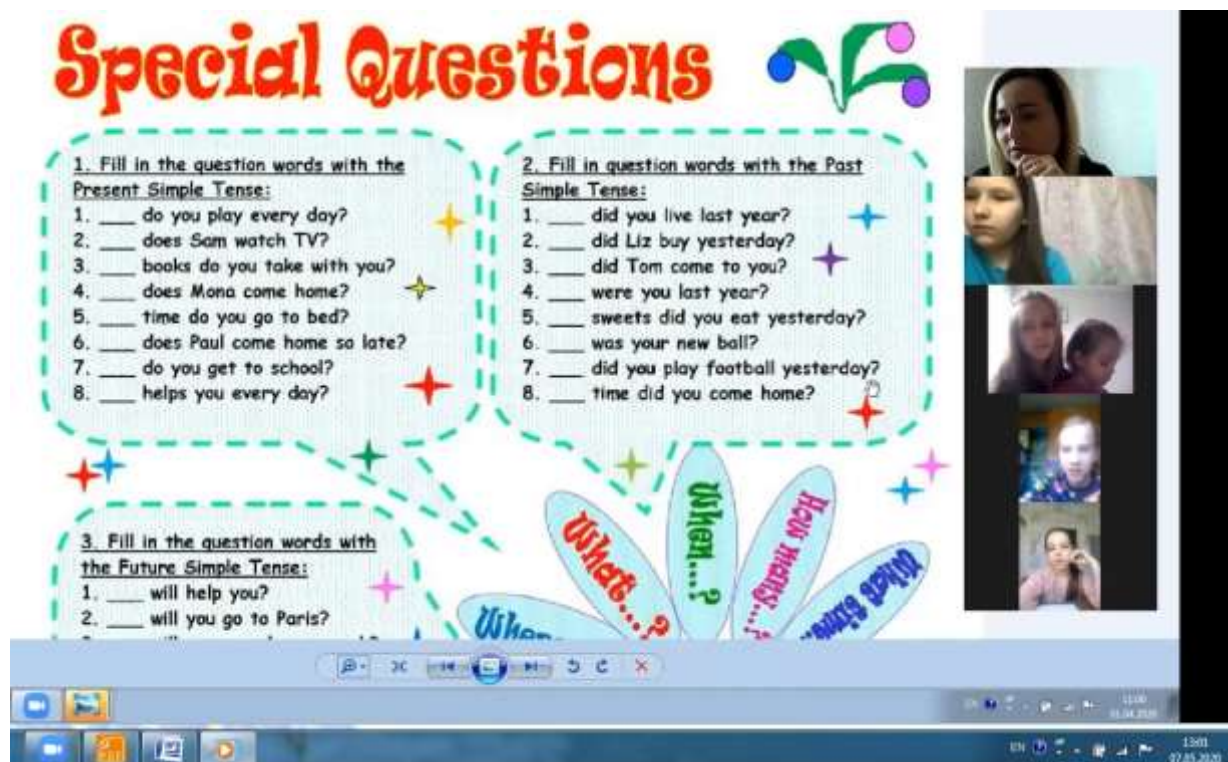

Рис.3. Zoom-урок з англійської мови.

У своїх дистанційних уроках вчителі використовували різноманітні додаткові ресурси. Опрацювати теоретичний матеріал, навіть з підручника, могли всі учні, а виконати практичну роботу далеко не всі, адже умови в дітей різні. Тому найбільш популярними та дієвими в якості контролю знань стали тести. Для цього ефективним ресурсом виявили Google-форми: різноманітні види тестів, можливість оцінювання та контроль від повторної здачі.

Дистанційним навчанням у школі було охоплено від 30% до 80% учнів в залежності від класу та предмету. Згідно з рекомендаціями МОН України під час карантину всі учні були оцінені. Вчителі виконали значний обсяг роботи, адже доводилось перевіряти завдання, подані неякісними фото та відео. Велика подяка батькам, що допомагали своїм дітям у цей період, були поруч, підтримували (Рис. 4).

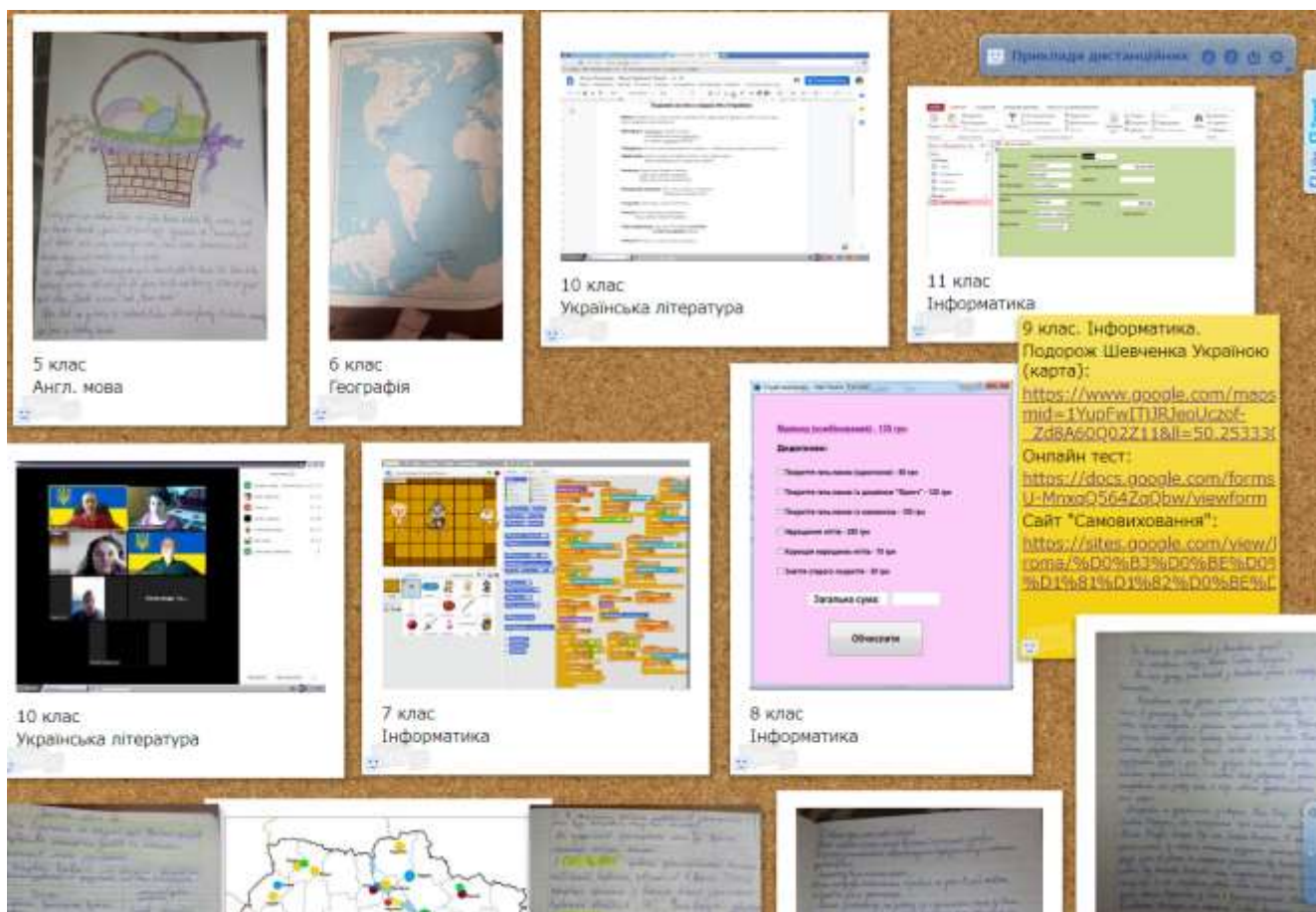

Рис.4. Приклади дистанційних учнівських робіт.

Дистанційне навчання – це лише вимушений крок в загальному етапі здобувачів початкової та середньої освіти. Ігнорувати його неможливо, тому необхідно налагодити чітку організацію ефективної та результативної роботи.

ОТРИМАННЯ ОБЛІКОВОГО ЗАПИСУ GOOGLE G SUITE FOR EDUCATION

*Павло Франчук, учитель інформатики
Ямпільського ліцею*

У березні 2020 року перед освітою постало питання, як працювати в умовах карантину. До вирішення цього питання школи підійшли по різному. І в міру своїх можливостей почали вирішувати проблеми із використання різних засобів зв'язку та програмних засобів для навчання учнів та підтримки комунікації з ними.

У вчителів нашої школи були напрацювання із Google Classroom. То ж вирішили використовувати Google Classroom як платформу для організації дистанційного навчання та комунікації з учнями. Що правда, на той час ми не мали власного домену і не могли зареєструватися в G Suite, відтак використовували платформу з деякими обмеженнями.

Сьогодні, коли навчальний рік в умовах карантину завершено, постало питання, як підготуватися до майбутніх викликів. Одним зі шляхів організації та впровадження елементів дистанційного навчання вбачаємо у використанні Google G Suite for Education.

Пакет G Suite for Education включає безкоштовні хмарні інструменти для некомерційних середніх і вищих навчальних закладів, в тому числі для тих, що займаються домашнім навчанням. У число доступних сервісів входять додатки для відправки повідомлень і спільної роботи, такі як Gmail, Google Диск, Календар і Google Classroom, Google Meet, Chat, Google Sites.

Щоб отримати пакет G Suite for Education, навчальний заклад має відповідати певним вимогам.

Середні і вищі навчальні заклади повинні підтвердити наступне:

- організація має некомерційний статус;

- навчальний заклад офіційно зареєстровано, пройшов акредитацію і надає сертифікати про початкову, середню або вищу освіту, які схвалені на національному або міжнародному рівнях.

На початковому етапі слід для школи зареєструвати домен. Найпростіше отримати домен на платному сервісі. Але для сільської школи це не зовсім підходить, бо доводиться економити кожен копійку. Отже, потрібно шукати місце, де можуть надати домен безкоштовно. Я зробив багато спроб зареєструвати домен на безкоштовних сервісах, але при реєстрації в Google G Suite виявлялося, що мій домен не відповідає вимогам корпорації Google.

Першого червня 2020 року, блукаючи сторінками мережі Інтернет, я на сайті «Шкільне життя» (Рис. 1.) [Режим доступу:

https://www.schoollife.org.ua/shkoly-mozhut-otrymaty-bezkoshtovnyj-dostup-do-g-suite-for-education/?fbclid=IwAR0FociV9LQKcbkMn_K-rttuyNLxsqGjBLruJjj6vM7gF5YE6nYSkmPIO_s] натрапив на статтю «Школи

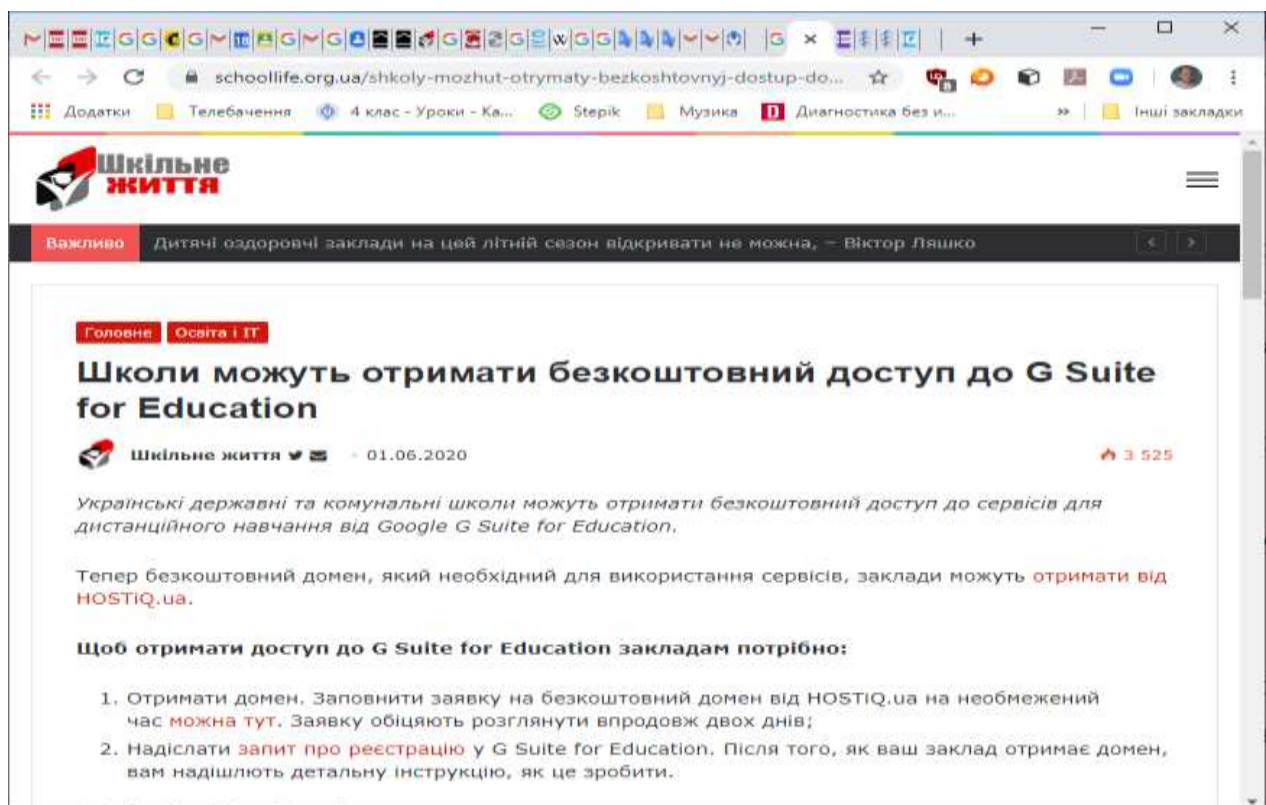

Рис. 1. Сторінка із статтею на сайті «Шкільне життя»

можуть отримати безкоштовний доступ до G Suite for Education». Ця публікація мене зацікавила і стала керівництвом до дії.

Там був такий текст: «Українські державні та комунальні школи можуть отримати безкоштовний доступ до сервісів для дистанційного навчання від Google G Suite for Education. Тепер безкоштовний домен, який необхідний для використання сервісів, заклади можуть отримати від HOSTiQ.ua.»

Для отримання домену потрібно виконати наступні кроки.

The screenshot shows a web browser window with the URL `registry.edbo.gov.ua/school/141830/`. The page title is 'РЕЕСТР СУБ'ЄКТІВ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ'. The page content is as follows:

РЕЕСТР СУБ'ЄКТІВ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
ЗАКЛАД ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ
ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСТЬ
БІЛОГІРСЬКИЙ РАЙОН
ЯМПІЛЬ
ЯМПІЛЬСЬКИЙ ЛІЦЕЙ ЯМПІЛЬСЬКОЇ СЕЛИЩНОЇ РАДИ БІЛОГІРСЬКОГО РАЙОНУ
ХМЕЛЬНИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ

[Експорт в Excel](#)

Код закладу в ЄДЕБО	141830
Повна назва	Ямпільський ліцей Ямпільської селищної ради Білогірського району Хмельницької області
Скорочена назва	Ямпільський ліцей
Код ЄДРПОУ	23564981
Статус	працює
Тип закладу	ліцей
Форма власності	Комунальна
Фактична адреса	вул. Центральна, буд.59, смт Ямпіль, Білогірський район, Хмельницька область
Головний заклад	-
Найменування органу, до сфери управління якого належить заклад освіти	Ямпільська селищна рада Білогірського району Хмельницької області
Телефон	(03841)93190
Факс	-
Електронна пошта	yasosh@i.ua
Веб-сайт	https://yamplicei.e-schools.info/
Найменування посади, прізвища, ініціалів батькові керівника закладу освіти	Директор: Олуйко Марія Володимирівна
Спорний / Філія	-
Розташування у селі	ні
Гірський	ні
Ліцензовані обсяги	620
Дата оновлення даних	29.05.2020

Оновлення даних: 18:00 24 червня 2020 р.
© Державне підприємство «Інформатор» 2018-2020

Рис 2. Приклад сторінки закладу освіти із «Реєстру суб'єктів освітньої діяльності»

Спочатку

перейти

за

посиланням

(https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSfxExQ86xnW4E3Swu2bxs_kIB0OMYaKwHoQFA-UjaREVSvmdA/viewform) та заповнити анкету. При заповненні анкети потрібно звернути увагу на те, що інформацію про заклад потрібно вказати відповідно до «Реєстру суб'єктів освітньої діяльності» (Рис. 2) <https://registry.edbo.gov.ua/schools>). Особливу увагу слід звернути на електронну адресу закладу та адресу сайту закладу, також необхідно вказати адресу сторінки з інформацією про ваш заклад.

Після заповнення анкети треба дочекатися листа-відповіді. В цьому листі буде інформація про те, що домен зареєстрований, та пропозиція використати цей домен для реєстрації в G Suite for Education, а також посилання на покрокову інструкцію для реєстрації. Тепер крок за кроком, виконуючи інструкцію, ми можемо розпочати реєстрацію.

Найбільше питань викликає етап, на якому потрібно скопіювати «код підтвердження». Його потрібно надіслати як відповідь на лист, у якому вам повідомляли про створення домену і призупинити реєстрацію та очікувати відповідь, яка прийде не миттєво. Лише після того, як HOSTiQ здійснить усі потрібні налаштування (не варто поспішати – може пройти 1-2 доби), ви зможете завершити реєстрацію і клацнути на екранній кнопці «Активувати акаунт». Якщо всі налаштування були завершені, то ви отримаєте доступ до адміністративної панелі в G Suite for Education. На цьому реєстрація в G Suite for Education завершена, можна приступати до реєстрації користувачів. Щоправда на початковому етапі ви зможете зареєструвати лише 10 користувачів, але хвилюватися не варто, пройде дуже короткий час і вам буде надано повний доступ до системи.

ОРГАНІЗАЦІЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО ПРОСТОРУ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

*Андрій Гуменюк, учитель інформатики
Волочиського навчально-виховного комплексу*

Головне завдання інформаційного простору закладу – створити безпечні комфортні умови для обміну інформацією між учасниками освітнього процесу, зберігання індивідуальної освітньої інформації учасників освітнього процесу, спільної роботи учасників освітнього процесу.

Інформаційний простір закладу, на нашу думку, складається з наступних елементів:

- технічні засоби взаємодії в освітньому просторі учасників освітнього процесу;
- програмне забезпечення для роботи в інформаційному просторі;
- канали зв'язку для обміну інформацією;

- правила користування та норми поведінки в інформаційному просторі учасників освітнього процесу закладу.

Інформаційно простір Волочиського НВК побудований на основі програмно-інструментальної платформи G Suite for Education, яка дозволяє створювати, зберігати та передавати аудіо, візуальну, графічну, текстову, числову інформацією в синхронному та асинхронному режимі. Створення такого інформаційного простору дало змогу забезпечити підтримку навчального процесу за дистанційною формою.

Серед основних переваг платформи G Suite for Education є:

1. Всі сервіси у пакеті G Suite Education для освіти є корпоративного рівня і надаються безкоштовно;

2. Використання сервісів G Suite в інформаційно-освітньому середовищі навчального закладу надає переваги:

- надійності – надані сервіси традиційно мають високу функціональність та захист даних;
- індивідуального доступу до ресурсів та сервісів;
- можливості формування груп та підрозділів користувачів;
- фільтрування небажаного контенту з боку системи, адміністратора а також самого користувача;
- централізованого адміністрування завдяки розширеному набору методів та засобів;
- дисковий (хмарного) простір без обмежень, який надається користувачам закладу;
- україномовного інтерфейсу;
- доступності з мобільних пристроїв, зокрема якнайкраща підтримка пристроїв,
- інтеграції з іншими програмними засобами освітнього закладу.

3. Сервіси знаходяться на серверах компанії Google. Для їх використання не потрібно встановлювати на комп'ютері додаткове програмне забезпечення, а тож немає потреби у встановленні сервера організації на корпоративному рівні.

Платформа G Suite for Education дозволяє використовувати більше 50-ти додатків Google. За замовчуванням таких додатків є 14. Є додаткові додатки на які накладені вікові обмеження для учнів, тому їх використання можливе лише після отримання згоди від їх батьків. Крім цього, кожен з додатків може бути доступним для всіх користувачів, або доступний лише для певних користувачів, а для інших недоступний у використанні. Доступ до різних додатків платформи надає адміністратор.

Додатки Google які доступні для використання на G Suite for Education для Волочиського НВК

☐ Сервіси ↑	Статус сервісу
☐ Classroom	УВІМКНЕНО для всіх
☐ Сайти	УВІМКНЕНО для всіх
☐ Gmail	УВІМКНЕНО для всіх
☐ Google Meet	УВІМКНЕНО для всіх
☐ Google Vault	УВІМКНЕНО для всіх
☐ Groups for Business	УВІМКНЕНО для всіх
☐ Hangouts Chat	УВІМКНЕНО для всіх
☐ Hangouts Meet Google Hangouts	УВІМКНЕНО для всіх
☐ Hangouts Chat	УВІМКНЕНО для всіх
☐ Hangouts Meet Google Hangouts	УВІМКНЕНО для всіх
☐ Jamboard Service	УВІМКНЕНО для всіх
☐ Keep	УВІМКНЕНО для всіх
☐ Диск і Документи	УВІМКНЕНО для всіх
☐ Завдання	УВІМКНЕНО для всіх
☐ Календар	УВІМКНЕНО для всіх
☐ Синхронізація Google Chrome	УВІМКНЕНО для всіх

Коротка характеристика деяких основних додатків:

- **Gmail** електронна пошта є основним сервісом хмарної платформи G Suite for Education. За допомогою адреси електронної пошти здійснюється реєстрація на багатьох мережних ресурсах та сервісах, а також відбувається обмін даними даних будь-якого змісту.

- **Google Диск** (англ. Google Drive) – хмарний сервіс, що входить до пакета G Suite. Google Диск поєднує в собі функції сховища цифрових матеріалів та набору інструментів і сервісів для роботи з ними, а саме додатки: для роботи з документами в текстовому редакторі (Документи Google (Google Docs)), опрацювання та аналізу даних (Таблиці Google), проведення опитування та тестування (Форми Google), створення зображень (Малюнки Google) і презентацій (Презентації Google), формування власних карт (Google карти), проектування веб-сторінок (Google Сайти). Окрім згаданих базових сервісів до Диска можна підключати додатки, створені партнерами компанії Google.

- **Google Calendar** є хмарним сервісом для організації часу та планування виконання подій або завдань. Сервіс є частиною хмарного пакета G Suite. Він забезпечує виконання завдань планування на корпоративному рівні. Крім того, сервіс є доступним для всіх, хто має особистий обліковий запис Google.

- **Google Classroom** є хмарний сервіс для підтримки змішаного навчання. Його використання дає змогу спростити процеси створення, публікування навчальних ресурсів та завдань, а також оцінювання рівня навчальних досягнень учнів.

- **Google Meet** – хмарний сервіс, який підтримує до 250 учасників для користувачів G Suite, для створення відеоконференцій, що дає можливість проводити дистанційні заняття з учнями в синхронному режимі.

Інша складова інформаційного простору комплексу - технічні засоби взаємодії учасників освітнього процесу також визначається вимогами платформи G Suite for Education. Для роботи на платформі учаснику достатньо мати один з цифрових пристроїв: комп'ютер, планшет, чи смартфон, які працюють під управлінням операційних систем Android, iOS Apple, Microsoft Windows, Linux або MacOS. Користувачам, які використовують для роботи на платформі компютер, крім операційної системи необхідно використовувати лише програми браузерів, найзручніше Google Chrome. Користувачам, які використовують для роботи на платформі планшети чи смартфони, крім

операційної системи, треба встановити і використовувати додатки Диск, Календар, Клас, Meet. Досвід роботи комплексу під час дистанційного навчання показав, що з 903 користувачів, лише у 18 учнів не було цифрових пристроїв, які дозволяли працювати на платформі.

Важливою складовою інформаційного простору закладу освіти в умовах дистанційного навчання є канали передачі інформації, які існують в населеному пункті та доступ до них учасників освітнього процесу. Як засвідчив досвід роботи в період дистанційного навчання переважна більшість учасників одержали доступ до кабельного з швидкістю – 25-100 Мбіт/с та мобільного 4G інтернету. В таких умовах ми змогли з допомогою додатка Meet комфортно проводити навіть засідання педагогічних рад, які тривали більше 2 годин і в яких брали участь більше 70 учасників.

Педагогічний колектив приділив багато уваги створенню правил користування та норм поведінки в інформаційному просторі учасників освітнього процесу закладу. Були розроблені, схвалені на засіданнях педагогічної ради та ради комплексу та практично відпрацьовані з усіма користувачами:

- інструкції для роботи на платформі з смартфоном;
- інструкції для роботи на платформі з додатком «Google Calendar»;
- інструкції для роботи на платформі з додатком «Meet» ;
- інструкції для роботи з додатком «Google Диск» ;
- інструкції для роботи з додатком «Google Classroom».
- Алгоритм дій при виявленні неетичної інформації, яка принижує гідність людини під час роботи з інструментами платформи G Suite for Education.
- Етика роботи на платформі комплексу G Suite for Education здобувачів освіти Волочиського НВК під час дистанційного навчання.
- Інструкція для вчителів, учнів та батьків Волочиського НВК з безпеки при роботі з платформою G Suite for Education.

Для того, щоб завести учасників освітнього процесу у створений інформаційний простір, відповідно до діючих нормативних документів, педагогічний колектив та адміністрація комплексу здійснили комплекс дій, а саме :

- зібрано заяви від батьків усіх учнів. з проханням організувати дистанційне навчання;
- на засіданні педагогічної ради прийнято рішення про організацію дистанційного навчання у створеному інформаційному освітньому просторі;
- видано наказ щодо організації дистанційного навчання;
- сплановано роботу по наданню доступу педагогічним працівникам, учням, батькам комплексу до пакета хмарних технологій G Suite for Education;
- створено робочу групу, яка визначила завдання та розподілила обов'язки по впровадженню платформи G Suite for Education в комплексі.

Серед головних завдань були визначені такі:

- підключення та активація користувачів на платформі;
- створення груп користувачів;
- організація консультування користувачів;
- створення дистанційних курсів;
- створення електронних журналів;
- інформування користувачів про досвід роботи в інформаційному просторі комплексу з використанням сайту комплексу.

Всі ці завдання в короткий термін були успішно втілені.

Після створення облікового запису G Suite for Education користувачам нашої платформи необхідно було пройти активацію, тобто зайти на платформу під своїм індивідуальним обліковим записом та змінити тимчасовий пароль. Педагогічні працівники отримували свої індивідуальні облікові записи від заступників директора, далі самостійно проходили активацію на платформі.

На базі 3-го, 6-го та 11-го класів була проведена апробація по створенню індивідуальних облікових записів та їх активації на платформі. Проаналізувавши проведену апробацію, було розроблено алгоритм та створена інструкція для активації учнів як користувачів послуг платформи G Suite for Education.

Класні керівники отримували індивідуальні облікові записи учнів, а далі ці облікові записи вони в індивідуальному порядку давали учням свого класу. Потім учні самостійно, або з допомогою батьків проходили активацію на платформі. В разі виникнення проблем, усі учасники освітнього процесу мали змогу звертатися в службу технічної підтримки через сайт закладу.

Всі учасники освітнього процесу нашого закладу пройшли активацію на платформі G Suite for Education.

Облікові записи користувачів комплексу на платформі G Suite for Education

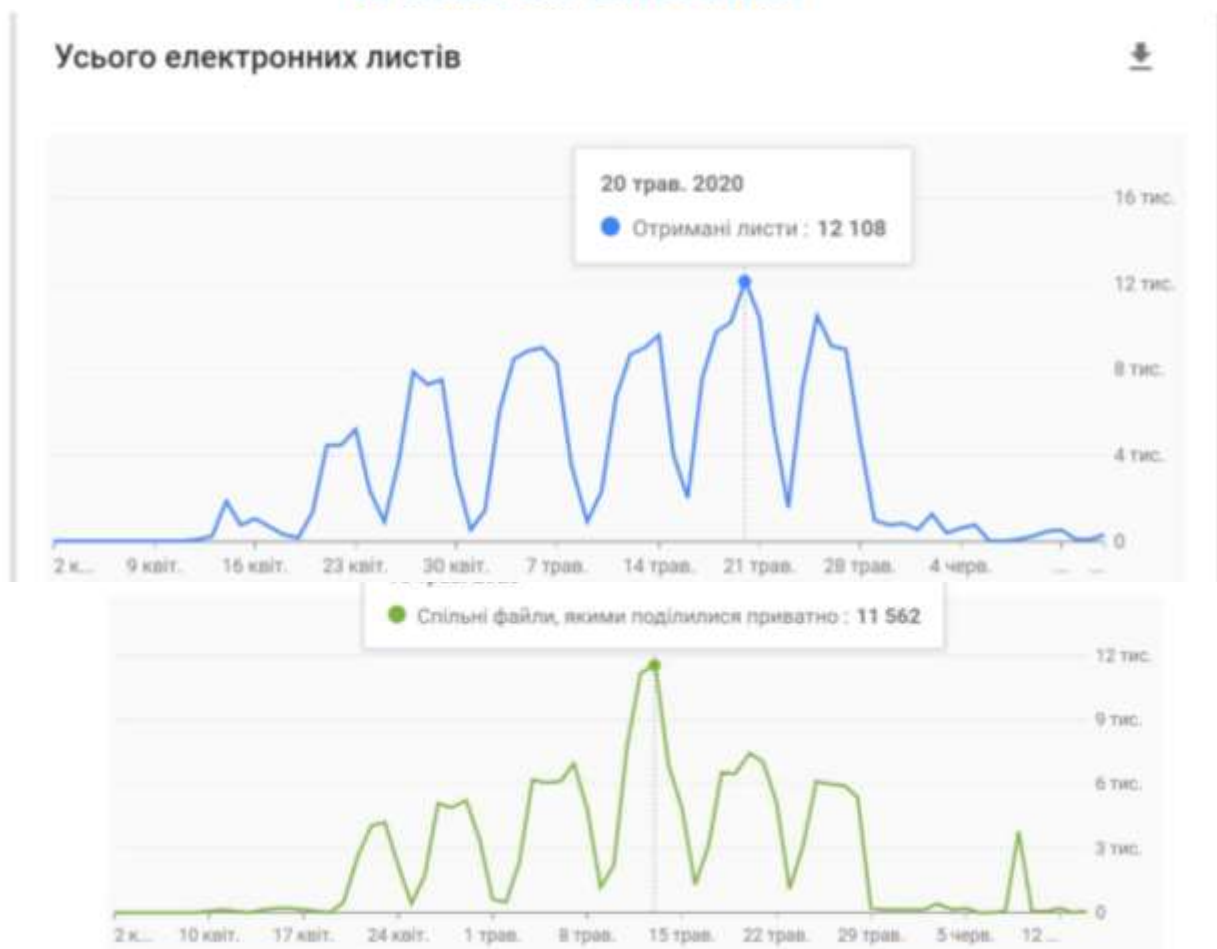
Наступним завданням стало використання платформи Google G Suite for Education. Вчителі кафедри інформатики створили інструкції для роботи з додатками платформи та провели практичні заняття для всіх учасників освітнього процесу. Відтак навчальний процес дистанційного навчання з 1 по 11 класи проводився на платформі Google G Suite for Education. Уроки проводились як в асинхронній формі через додаток Google Classroom, так і в синхронній з використанням додатку Google Meet. З використанням цього

додатку класні керівники ознайомили батьків та учнів на учнівських та батьківських зборах з алгоритмом дій при виявленні неетичної інформації, яка принижує гідність людини та Етикою роботи на платформі комплексу G Suite for Education. Про інтенсивність використання додатків платформи користувачами комплексу під час дистанційного навчання свідчить інформація про обмін електронними листами та створення користувачами файлів на а платформі:

Таким чином, організація інформаційного простору з допомогою платформи Google G Suite for Education дало змогу:

1. Організувати та забезпечити навчальний процес за дистанційною формою навчання в синхронному та асинхронному режимі для всіх здобувачів освіти комплексу.

Обмін інформацією користувачів комплексу на платформі G Suite for Education

2. Організувати постійну взаємодію між усіма учасниками навчального процесу в умовах карантину.

3. Індивідуалізувати процес навчання, розширити межі самостійної діяльності здобувачів освіти.

4. Апробувати створений інформаційний простір для організації дистанційного навчання в умовах карантину.

Методичні рекомендації
щодо організації проведення навчальних занять за допомогою
дистанційних технологій для учнів 5-11 класів закладів загальної середньої
освіти Хмельницької області в умовах карантину

*Віталій Ребрина, зав. НМЦ викладання
інформатики, ІКТ і ДН Хмельницького ОІППО;*

*Олександра Сологуб, Вероніка Максименко,
методисти НМЦ викладання інформатики, ІКТ і ДН
Хмельницького ОІППО;*

*Лілія Мирна, методист НМЦ викладання
навчальних предметів природничо-математичного
циклу Хмельницького ОІППО.*

Хмельницьким обласним інститутом післядипломної педагогічної освіти на початку карантину розпочато роботу щодо створення репозитарію матеріалів вчителів для викладання предметів природничо-математичного циклу у 5-11 класах під час карантинних заходів (посилання на сайти, блоги учителів, відеоуроки та ін.). До створення відеоуроків залучено творчі групи вчителів області, до яких запрошуємо усіх бажаючих педагогів. Посилання на матеріали впродовж карантину будуть поповнюватись на сайті інституту <https://hoippo.km.ua/> на сторінці “Підтримка дистанційного навчання” https://hoippo.km.ua/?page_id=1409.

Для організації взаємодії вчителів, батьків та учнів особлива відповідальність покладається на адміністрацію закладів освіти, яка повинна розробити стратегію діяльності закладу під час карантину, рекомендації педагогічним працівникам щодо вибору відкритих навчальних середовищ для спілкування, планування роботи, використання онлайн сервісів для розміщення

навчальних матеріалів, організації інтерактивної взаємодії учасників освітнього процесу, забезпечення оцінювання результатів їхньої діяльності.

Звертаємо увагу на використання систем управління навчанням (LMS - Learning Management System), до яких належать Moodle, Google Classroom, Open edX та ін.). Зокрема, додаток Google Classroom - безкоштовний веб-сервіс, створений Google для закладів освіти з метою спрощення створення, поширення і класифікації завдань безпаперовим шляхом. Серед його можливостей - створення віртуальної кімнати для кожного класу; необмежена кількість учнів та класів; можливість залучення до викладання курсу кількох викладачів; зручне управління навчальним контентом – додавання, редагування навчальних матеріалів з можливістю об'єднання їх за темами, встановлення строків виконання роботи; автоматичне створення журналу з оцінками; наявність мобільного додатку; вбудований календар класу; наявність україномовного інтерфейсу та ін. У навчальних закладах для безкоштовного використання додатку необхідно подати заявку на отримання пакета G Suite for Education за посиланням <https://support.google.com/a/answer/134628>. Відправивши заявку, ви зможете використовувати G Suite for Education протягом 14 днів пробного періоду, за цей час фахівці розглянуть Вашу заявку на отримання пакета. Відео, як створювати класи, приєднувати вчителів та учнів, планувати роботу, розміщувати завдання та здійснювати оцінювання, - за посиланням https://youtu.be/_mEa1q6serM.

Рекомендуємо звернути увагу на опанування освітньої технологічної платформи Edmodo, що пропонує комунікацію, співпрацю та можливість тренерської роботи для загальноосвітніх шкіл, коледжів та викладачів з можливістю ділитися вмістом, створювати тести, вікторини та опитування, керувати спілкуванням з учнями, колегами та батьками, а також <https://graasp.eu/> - платформу відкритого доступу для створення навчального простору з можливістю створення та підключення віртуальних лабораторій, підтримки STEM-освіти.

Важлива роль в організації класної роботи в дистанційному режимі належить класним керівникам, які мають організувати освітнє середовище засобами онлайн-платформ та сервісів: створити класи, блоги, сайти, онлайн-дошки чи використати інші ресурси, платформи, де розмістити календар подій, створений засобами хмарних сервісів, запросити до спільної роботи вчителів, які викладають у певному класі, а також надати посилання для використання учням та батькам. Забезпечити зв'язок з учнями в реальному часі дозволяє програма для відеочатів Skype, програмне забезпечення для миттєвого обміну повідомленнями та відеоконференцій Google Hangouts та ін. Про розклад таких уроків учні мають бути сповіщені заздалегідь, зокрема, за допомогою налаштування календаря.

Підготовка вчителями навчальних матеріалів, які можна використовувати в умовах дистанційного, змішаного, перевернутого навчання, є також одним із вагомих чинників для забезпечення ефективного освітнього процесу в умовах карантину. Для підготовки навчального контенту для використання в дистанційному режимі пропонуємо використовувати онлайн-сервіси. Звертаємо увагу, що ряд сервісів мають як базовий (безкоштовний) набір послуг, так і платний. Уважно вивчайте умови використання ресурсів (кількість учнів, яких можна одночасно до нього долучити, обсяг контенту, який можна створити та розмістити на ресурсі, додаткові можливості для педагогів, якщо вони пропонуються на ресурсі та ін). У період карантину ряд сервісів надають безкоштовно розширені можливості для користувачів.

Пропонуємо перелік ресурсів для створення навчальних матеріалів. Групування таких ресурсів є умовним, адже деякі з них багатофункціональні, крім того, аналогів таких ресурсів у мережі Інтернет є достатньо, тому наводимо лише деякі з них:

Створення відеоматеріалів:

- одним із зручних сервісів для створення відео є додаток YouTube. Створивши власний канал, можна здійснювати запис відео, організовувати

пряму трансляцію уроку з комп'ютера, ноутбука чи мобільного телефона. Усі записи автоматично розміщуються на YouTube каналі, вчитель може самостійно встановлювати рівень доступу до них - залишити відео приватним, надати доступ для всіх чи певним особам за акаунтами Google. Відео, як створити канал та розміщувати відеоматеріали, - за посиланням <https://youtu.be/l7ycZe3rgck>;

- для вчителів, які бажають приєднатись до творчої групи з розробки відеоматеріалів до уроків та зробити запис з можливістю демонстрації ресурсів з робочого столу з ПК (презентацій, Інтернет-ресурсів), НМЦ викладання інформатики, ІКТ і ДН Хмельницького ОПППО надає можливість здійснення запису на платформі Adobe Connect та запис на цифрову відеокамеру у приміщенні ХОПППО (інформувати про своє бажання скористатись такою можливістю можна на адресу l.solodub@gmail.com, Сологуб Олександра Станіславівна).

Ресурси для створення інтерактивних вправ та робочих аркушів:

- <https://learningapps.org/> - онлайновий сервіс, який є конструктором для розробки інтерактивних вправ із різних предметних галузей. Також є можливість створення класів та реєстрації учнів за їхніми обліковими записами для ведення класного журналу з результатами виконання вправ;

- <https://app.wizer.me/> (<https://www.liveworksheets.com/> та ін.) - конструктор робочих аркушів із завданнями з можливістю оцінювання, які можуть готувати вчителі для своїх учнів. Їх можна використовувати на уроках, під час проведення позакласних заходів, виконання домашнього завдання, організації “перевернутого навчання”. Сервіс працює на різних пристроях. До аркушів можна додавати мультимедійні матеріали (відео, аудіо, зображення), а також вбудовувати завдання та матеріали з інших ресурсів. Їх також можна копіювати, щоб швидко змінювати складність, використовуючи диференційований підхід до учнів із різним рівнем успішності. Відео щодо роботи на ресурсах - за посиланням <https://youtu.be/Y0Pnn7GV7G8>.

Ресурси для оцінювання:

- Google Форми - додатки Google для анкетування, опитування, тестування, а також миттєвого оцінювання з можливістю виставлення балів за вірні відповіді. Результати можна зберігати та опрацьовувати в таблиці Google;

- <https://www.classtime.com/uk/> - платформа для миттєвої візуалізації рівня розуміння та прогресу всього класу в живому часі (безкоштовний доступ до функцій Classtime Преміум для вчителів індивідуально та цілих шкіл у карантинний період / COVID-19);

- <https://onlinetestpad.com/ua> - безкоштовний конструктор, який надає користувачеві сервіси для створення, публікації та проходження онлайн тестів, опитувань, кросвордів, логічних ігор, а також додаткові сервіси для зручності організації роботи з учнями. Відео щодо роботи на ресурсі - за посиланням <https://youtu.be/fUrWqF-nL8A> .

Ресурси для створення інтерактивних презентацій та формувального оцінювання:

<https://nearpod.com/> (<https://h5p.org/>, <https://www.zeetings.com/>, <https://go.playposit.com/>, <https://goformative.com/>, <https://www.mentimeter.com/> та ін.) - онлайн-платформи для створення інтерактивних презентацій. Вчитель може керувати демонстрацією презентації на гаджетах учнів під час уроку, також учень може надіслати учневі презентацію для роботи в автономному режимі. Інтерактивні завдання, вбудовані у презентацію, надають можливість вчителю відслідковувати засвоєння матеріалу в реальному часі. Платформа має також свій інтерактивний плакат для колаборації. Відео щодо роботи на ресурсі - за посиланням <https://youtu.be/sXxwVjaulTU> .

Ресурси для організації співпраці учасників освітнього процесу:

- інтерактивні плакати, до прикладу, **linoit.com** - онлайн-ресурс, який надає зареєстрованим користувачам можливість створювати "полотна" (віртуальні дошки) та розміщувати на них наклейки (стікери, наліпки), які можуть містити текст, зображення, гіперпосилання, відеоматеріали. Як

zareestrovani, tak i nezareestrovani korystuvachi mozut rozmishtuvati nakleyki na polotni, a takoz peremishchuvati abo vidalyati ix u razі potrebi. Avtor polotna moze obirati odin iz tryokh rivniv dostupu do nyogo: "Publichnyy" (zagalynodostupnyy), "Druzi" (obmezheno dostupnyy) ta "Privatnyy" (nedostupnyy, za vynyatkom yogo avtora). Zgenerovane posilannya dlya spil'nogo dostupu avtor polotna moze rozmishtuvati na сайтах, блогах, у соцмережах та інших Інтернет-ресурсах;

- ментальні карти, до прикладу, **coggle.it** (мапа думок або мапа пам'яті, розуму, асоціативна карта, діаграма зв'язків (англ. Mind map) — діаграма, на якій відображають слова, ідеї, завдання, або інші елементи, розташовані радіально навколо основного слова або ідеї. В освітньому процесі можна використовувати для підготовки уроку, проведення мозкового штурму та інших видів співпраці з учнями. Відео по роботі з ресурсами - за посиланням **<https://youtu.be/cumdNsquMoQ>**;

- документи хмарних сервісів (текстові, таблиці, презентації та ін.). Учні можна запрошувати до спільної роботи над документами, надаючи доступ до них для редагування та ін.

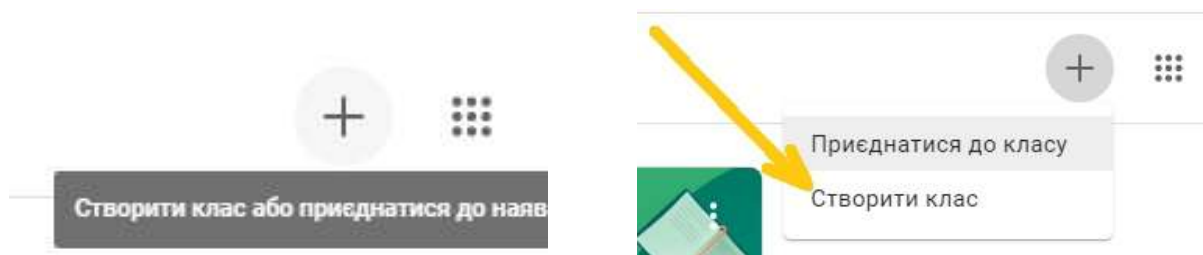
Рекомендуємо також учителям слідкувати за вебінарами та відеоуроками на сайтах видавництв навчальної літератури та інших освітніх платформ, які також оновлюватимуть навчальний контент для забезпечення освітнього процесу в умовах карантину.

ОРГАНІЗАЦІЯ ІНФОРМАЦІЙНО-ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА КЛАСУ ЗАСОБАМИ ДОДАТКУ GOOGLE CLASSROOM

Олександра Сологуб, старший викладач
кафедри теорії і методик природничо-
математичних дисциплін і
технологій Хмельницького ОІППО

Google Classroom — безкоштовний веб-сервіс, створений Google для навчальних закладів з метою спрощення створення, поширення і класифікації завдань безпаперовим шляхом. Основна мета сервісу — прискорити процес поширення файлів між викладачами і студентами. Може використовуватися вчителями та учнями у школах, або у закладах вищої освіти викладачами та студентами.

1. Створіть свій Google Class для організації навчання (Оберіть у службах

Google

кнопку “Більше” службу “Клас” та створіть кнопку “+”, обравши “Створити клас”).

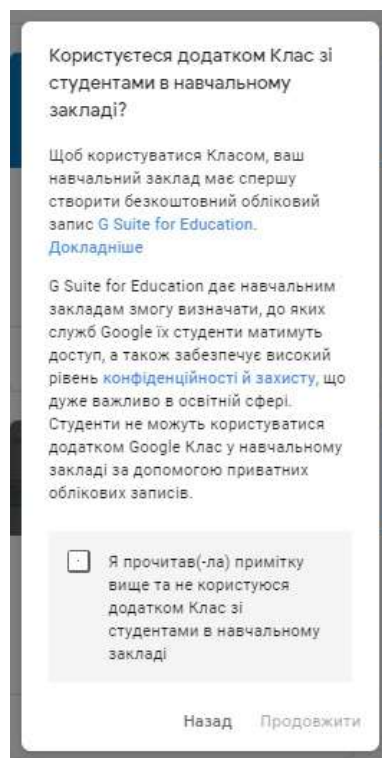
2. Зверніть увагу на повідомлення, яке з’явиться під час створення класу. Порадьте адміністрації Вашого закладу отримати програму G Suite For Education.

3. Дайте назву класу.

4. Оберіть тему (оформлення) класу із запропонованих або завантажте зображення з комп’ютера.

5. Перейдіть у вкладку “Завдання” та відкрийте Google календар.

6. Налаштуйте календар так, як Вам зручніше (щоб відображався день, тиждень, місяць чи весь рік).

через
клас

7. Визначіться з датою та часом

Методичне об'єднання вчителів математики

Місяць

+ Створити

Google Календар

майбутньої події та додайте її. У діалоговому
що відкриється, внесіть відомості про подію,
натисніть кнопку “Інші параметри” та
встановіть додаткові налаштування.

вікні,

13 14 15
20 21 22
27 28 29
3 4 5

логоуб

овин

тиків та м...

урси двох...

ІЯ

Додайте назву

Подія

4 бер. 2020 14:00 – 15:00 4 бер. 2020

Додайте гостей

Додайте місцезнаходження або відеодзвінки

Додайте опис

Методичне об'єднання вчителів математики

Інші параметри

Зберегти

8. Встановіть, щоб
інформація про подію
надходила учням за
один день до її початку
на електронну пошту.

× Додайте назву
 Зберегти

4 бер. 2020
14:00 – 15:00
4 бер. 2020
Часовий пояс

☐ Увесь день
Не повторювати

Деталі події
Знайти час

Додайте місце

Додати конференцію

Електронна пошта
1
дн.

Додати сповіщення

Методичне об'єднання вчителів математики

Зайнятий(-а)
Видимість за умовчанням

Додайте опис

Гості

Додайте гостей

Дозволи гостей

☐ Змінювати подію
☒ Запрошувати інших
☒ Переглядати список гостей

9. Перейдіть до вкладки “Потік” та розмістіть учням матеріал на опрацювання. Для цього натисніть “Поділіться з класом”, уведіть назву повідомлення, оберіть один із форматів, у якому будете розміщувати матеріал, та натисніть кнопку “Опублікувати”.

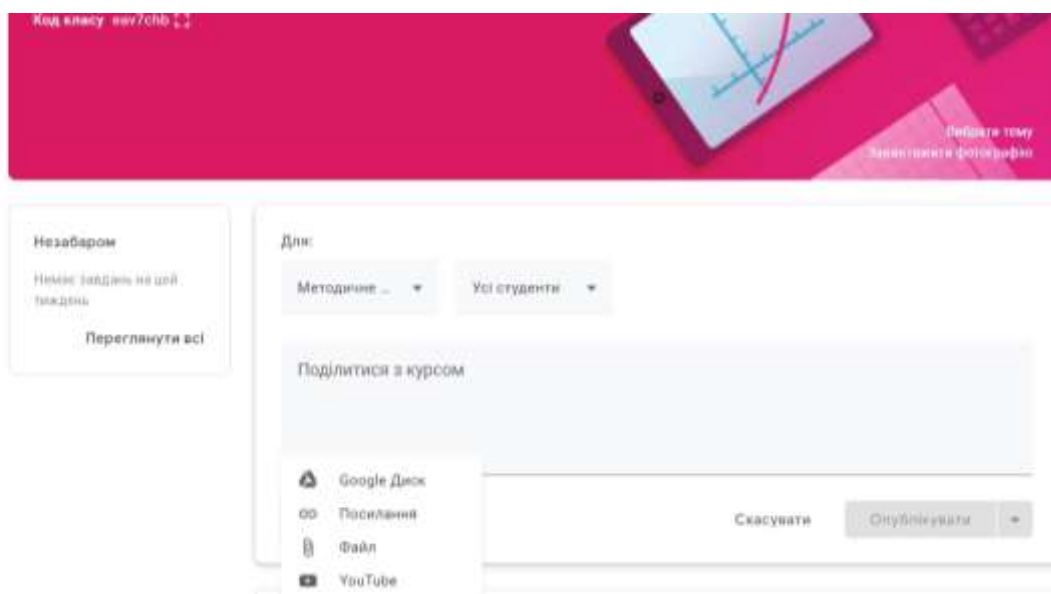
Поділіться з класом...

↺

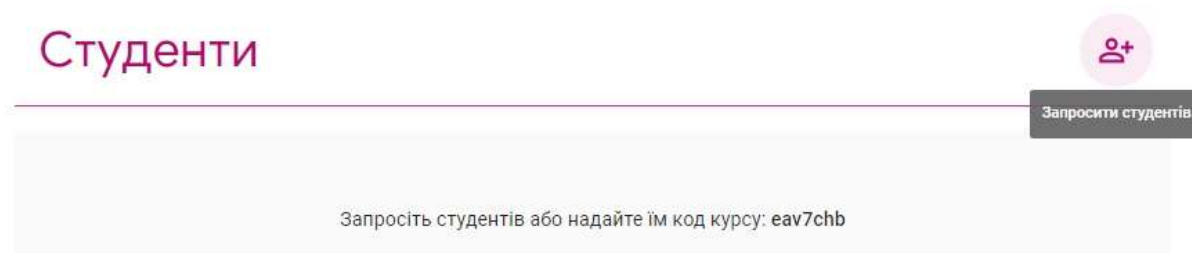
Спілкуйтеся зі своїм класом на цій сторінці

Створіть і заплануйте сповіщення

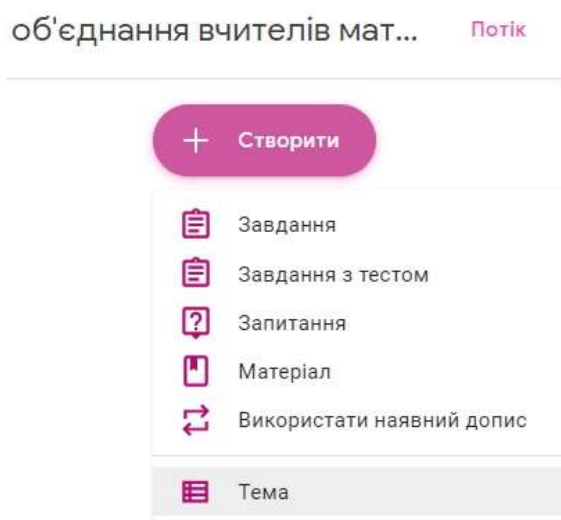
Відповідайте на дописи студентів

10. Перейдіть до вкладки “Люди” та приєднайте учнів класу за електронними скриньками. Якщо Ви викладаєте предмет з іншими вчителями або в одному класі організовуєте завчання з усіх предметів, приєднайте до класу інших учителів.

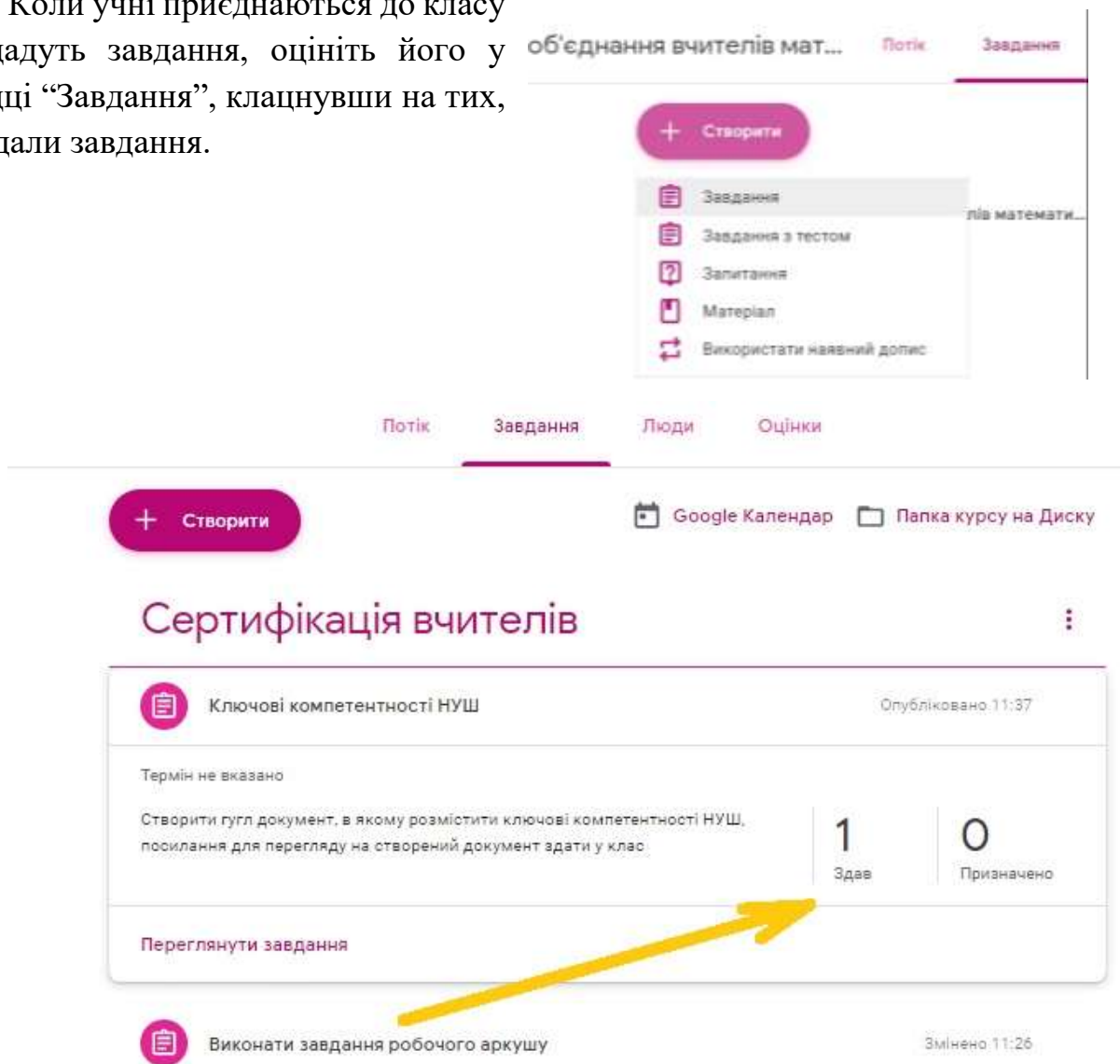
11. Перейдіть до вкладки “Завдання” та створіть тему. У такому випадку всі завдання, що Ви будете публікувати, можете об’єднувати за певною тематикою.

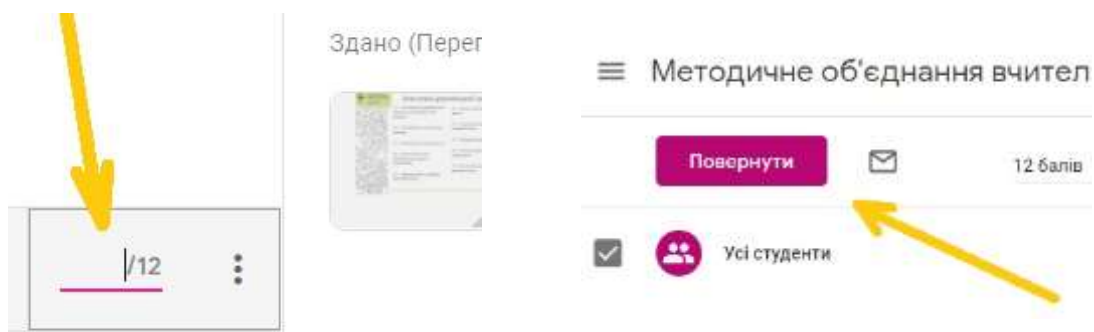
12. Створіть перше завдання для учнів кнопкою “Створити”, пункт “Завдання”.

13. Вкажіть тему, кількість балів та у якому форматі учасники повинні здати завдання у клас, за зразком, натисніть кнопку “Призначити”.

14. Коли учні приєднуються до класу та здадуть завдання, оцініть його у вкладці “Завдання”, клацнувши на тих, хто здали завдання.

15. Відкрийте завдання учня, перегляньте, оцініть та натисніть кнопку “Повернути”, за потреби додайте приватний коментар.

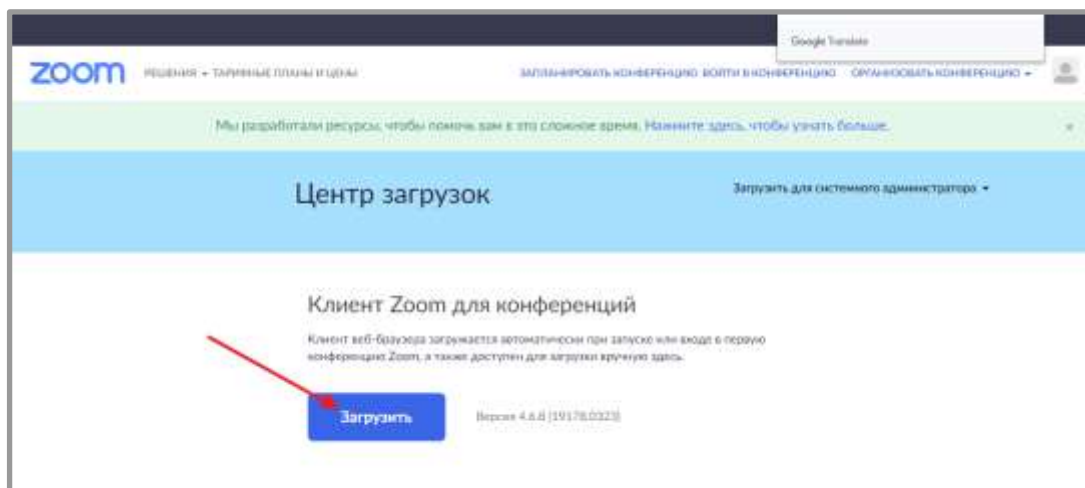

16. Відкрийте вкладку “Потік” та перегляньте, як виглядає журнал з оцінками за кожну тему, для якої Ви створювали завдання.

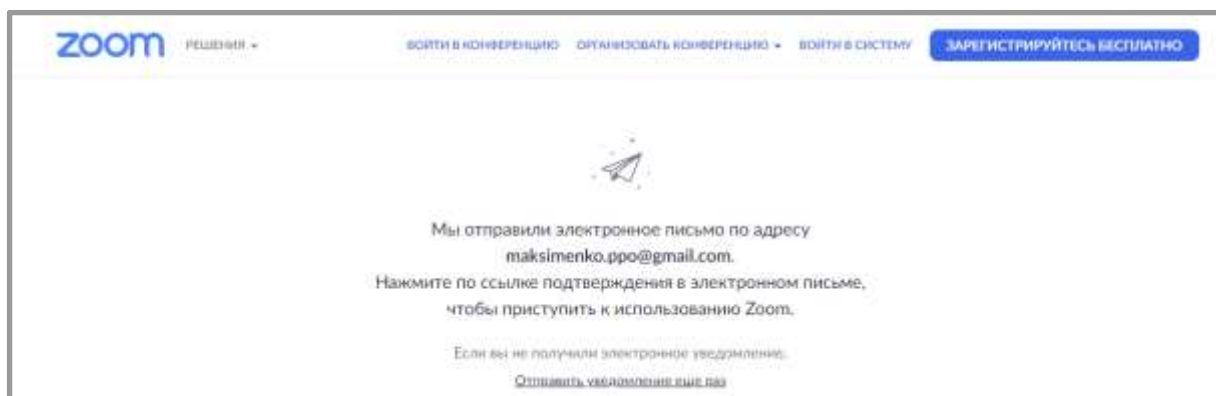
ІНСТРУКЦІЯ ЩОДО ВСТАНОВЛЕННЯ ТА РОБОТИ З ZOOM

*Вероніка Максименко, методист НМЦ
викладання інформатики, ІКТ і ДН*

1. Завантажте програму з офіційного сайту <https://zoom.us/download>

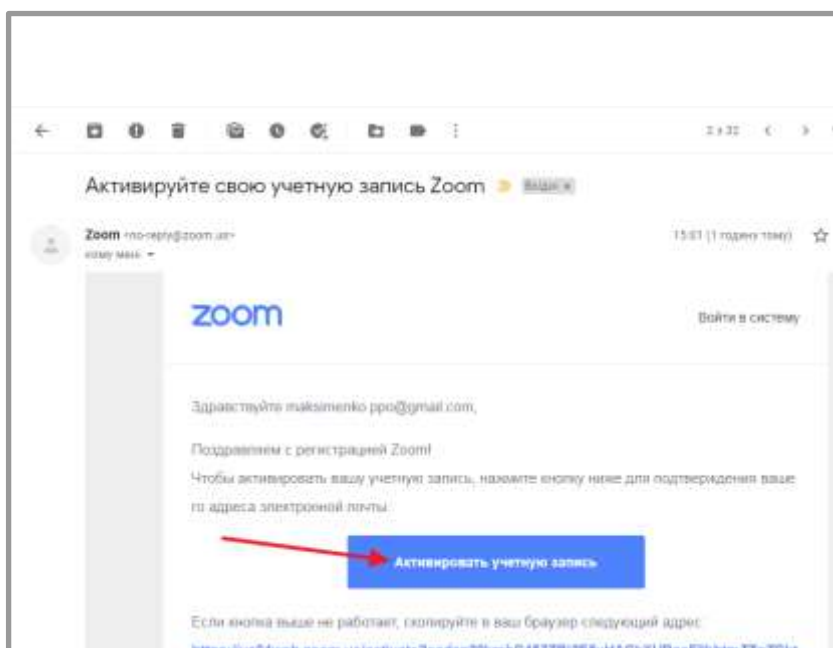
2. Після завантаження знайдіть файл **ZoomInstaller.exe**, який знаходиться у папці Downloads або Завантаження, та запустіть його для встановлення програми.
3. Клацніть двічі по піктограмі програми, яка з'явиться на робочому столі.
4. У діалоговому вікні, що з'явиться, Вам буде запропоновано “Войти в систему”, “Регистрация” або “Войти в конференцию”. Натисніть “Регистрация” та введіть своє ім'я, прізвище, адресу електронної скриньки. Можна увійти в систему за допомогою облікового запису google.

5. Для завершения реєстрації перейдіть у свою робочу скриньку, знайдіть

лист про про активацію свого облікового запису від Zoom та у листі натисніть кнопку “Активировать учетную запись”

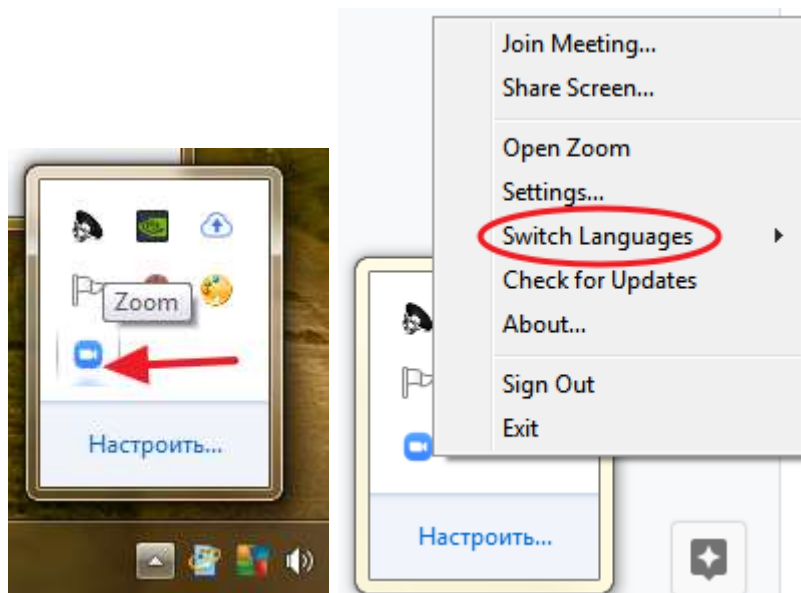

6. У вікні активації облікового запису встановіть та підтвердіть пароль входу у програму. Примітка: пароль має бути не менше 8 символів та повинен містити великі та малі літери та цифри.

7. Наступний крок - вам буде запропоновано запросити друзів. Цей крок можна пропустити.
8. На наступній сторінці, що з'явиться, Вам буде запропоновано почати конференцію. Можна пропустити цей крок, але на цій сторінці буде розміщено 10-значний код. Це персональний код Вашої кімнати (зали) конференцій, його бажано запам'ятати або скопіювати у блокнот. Хоча для короткотривалих розмов можете використовувати тимчасові кімнати.
9. Авторизація пройшла успішно. Закрийте сторінку сайту.
10. Завантажте встановлену програму.

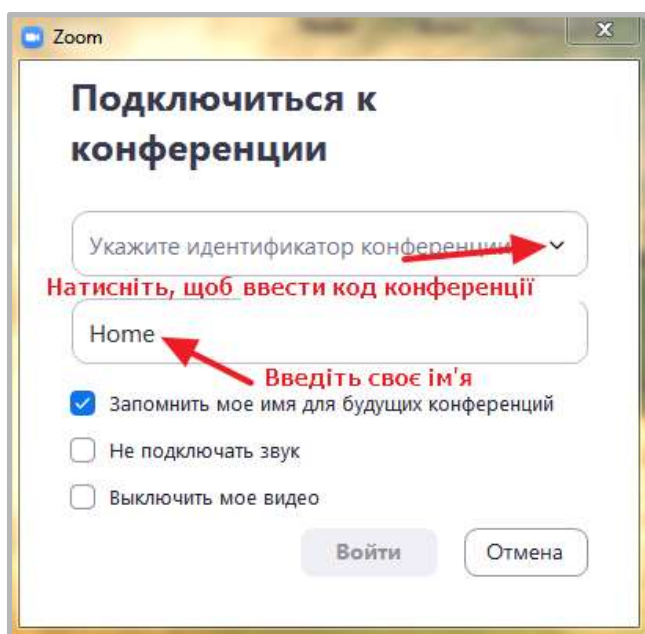

11. Якщо інтерфейс програми іншомовний, то на панелі завдань знайдіть значок програми, клацніть по ньому правою кнопкою миші, з контекстного меню виберіть Switch Languages та змініть мову на російську.

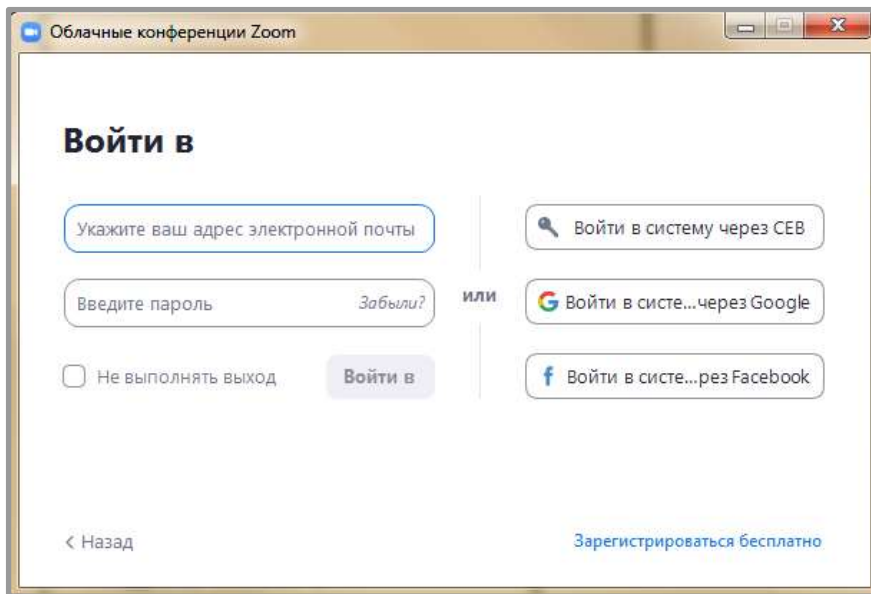

12. Ви можете:

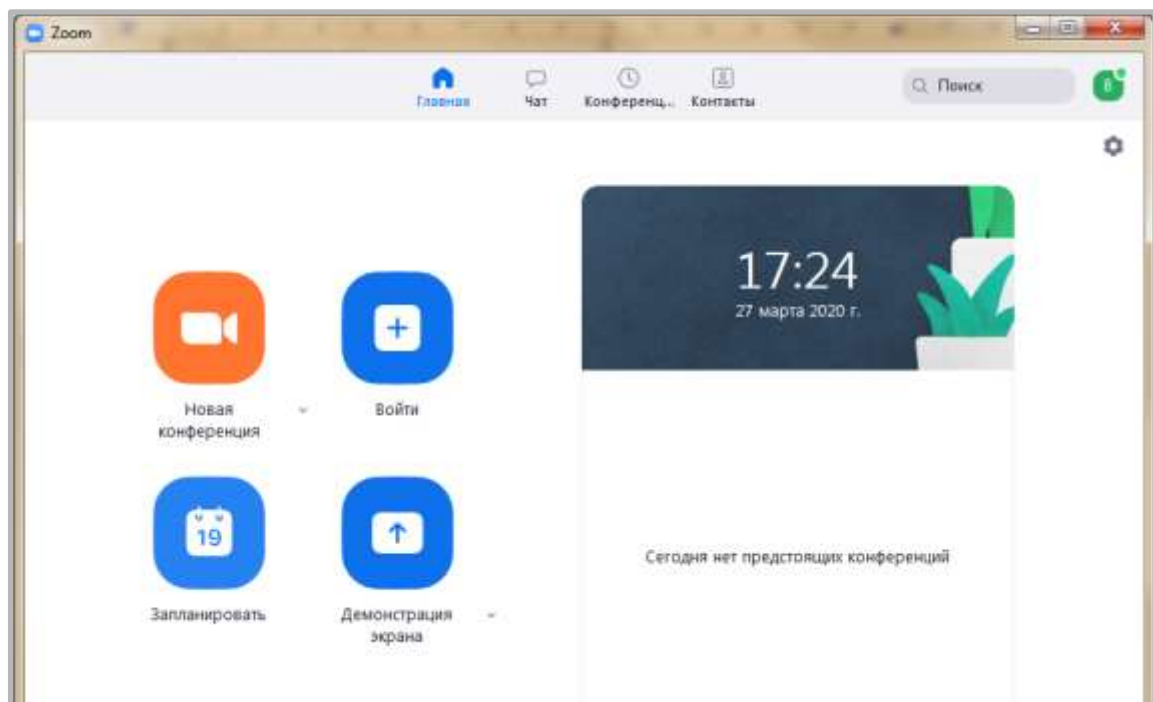
- приєднатися до конференції, натиснувши кнопку “Войти в конференцию” та у діалоговому вікні ввести код кімнати конференції, до якої хочете приєднатися, ім’я та натиснути кнопку “Войти” або

- натиснути кнопку “Войти” (рисунок перед п.11), щоб увійти під своїм обліковим записом, та у діалоговому вікні вказати дані, які Ви використали під час реєстрації.

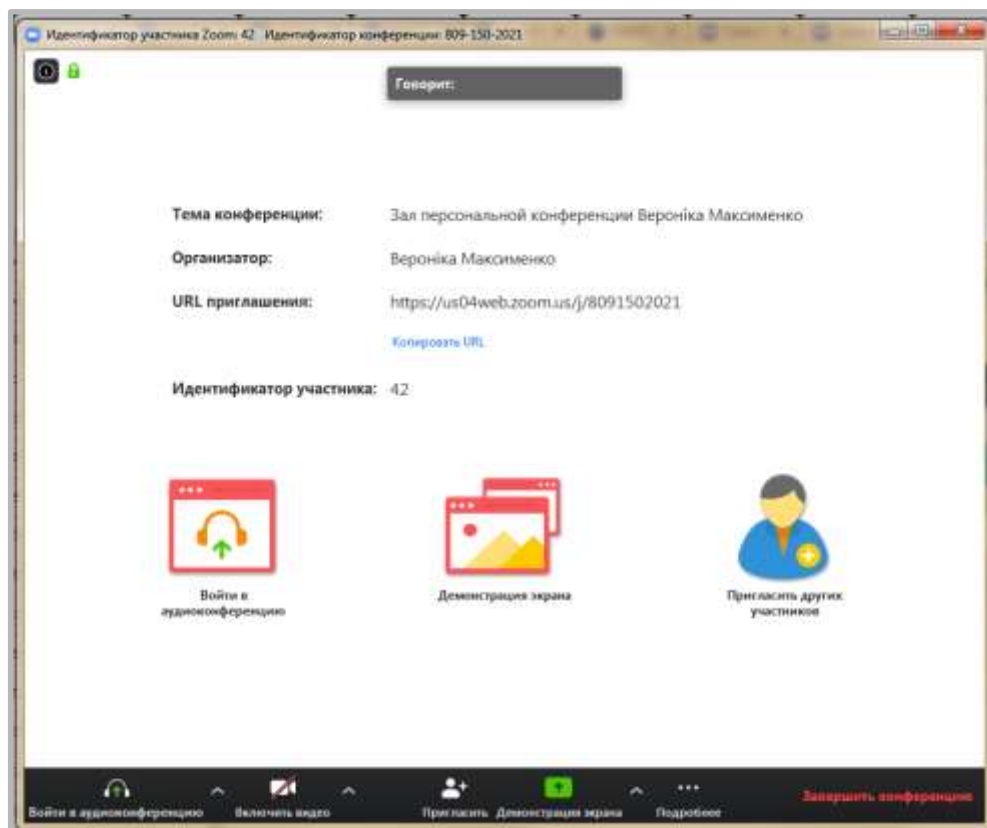
13. Після входу під своїм обліковим записом вікно програми виглядатиме наступним чином:

Кнопка “Новая конференция” дозволяє розпочати короткотривалу конференцію у тимчасовій кімнаті.

Кнопка “Войти” дозволяє увійти у персональну кімнату конференції або у раніше відкриту тимчасову кімнату конференції, якщо її не було завершено.

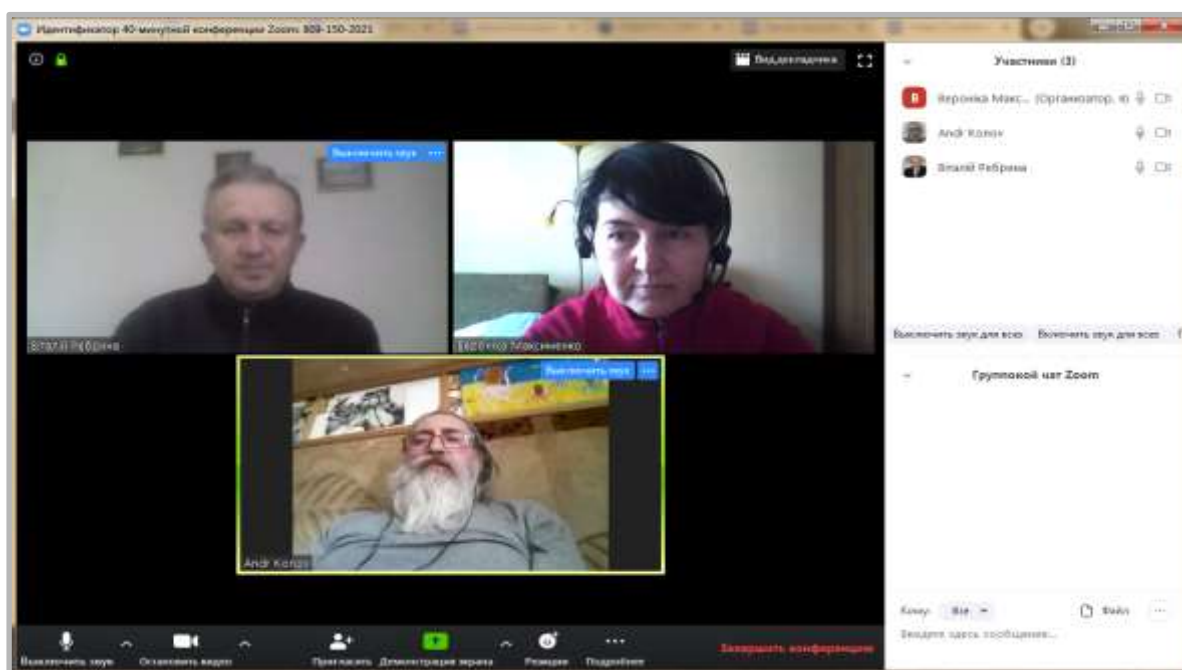
Якщо Ви увійшли у персональну кімнату, то вікно програми виглядатиме наступним чином:

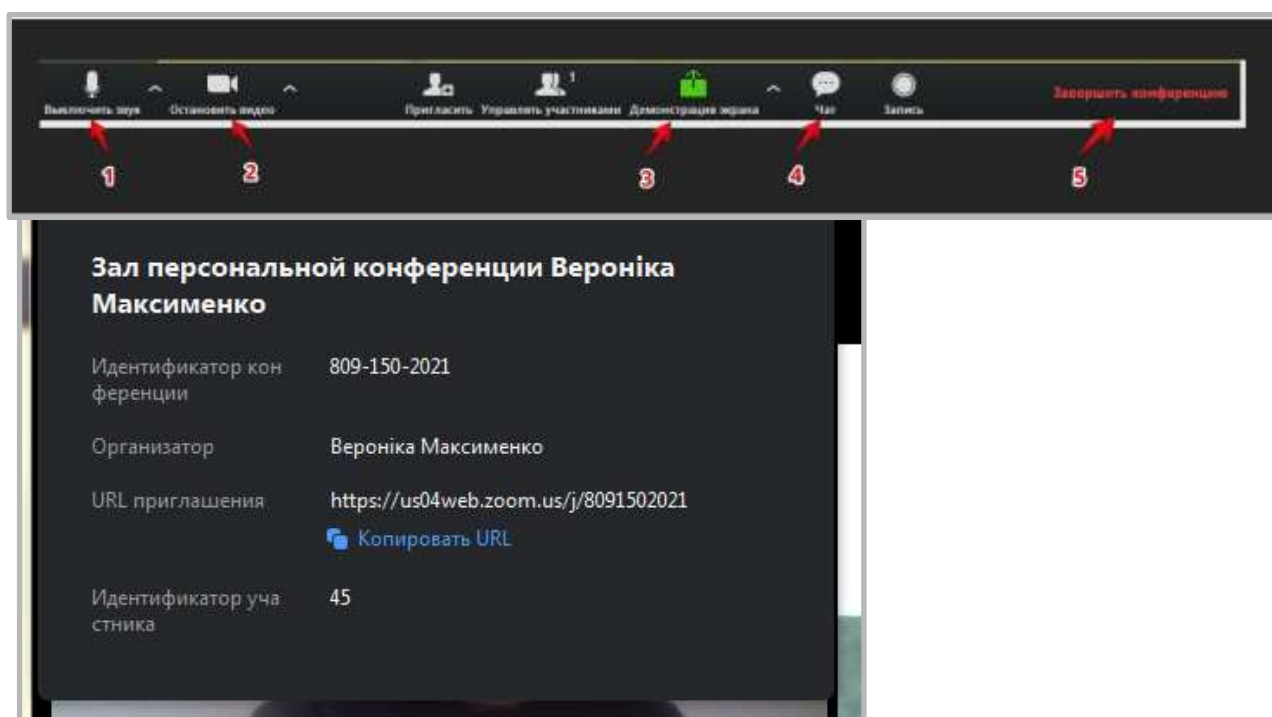
Далі потрібно натиснути “Войти в аудиоконференцию”, потім запросити учасників та натиснути кнопку “Включить видео”. Учасників можна запросити перед початком конференції, натиснувши на головні сторінці програми “Контакты” (попередній рисунок) та надіслати їм запрошення електронною поштою.

Пам’ятайте, що розмовляти з кількістю учасників більше 5 можна не довше 40 хвилин!

14. Вікно програми, наприклад з трьома учасниками має такий виглядає:

Учасника, який в даний час говорить, виділено зеленою рамкою.

Призначення кнопок у кімнаті конференції:

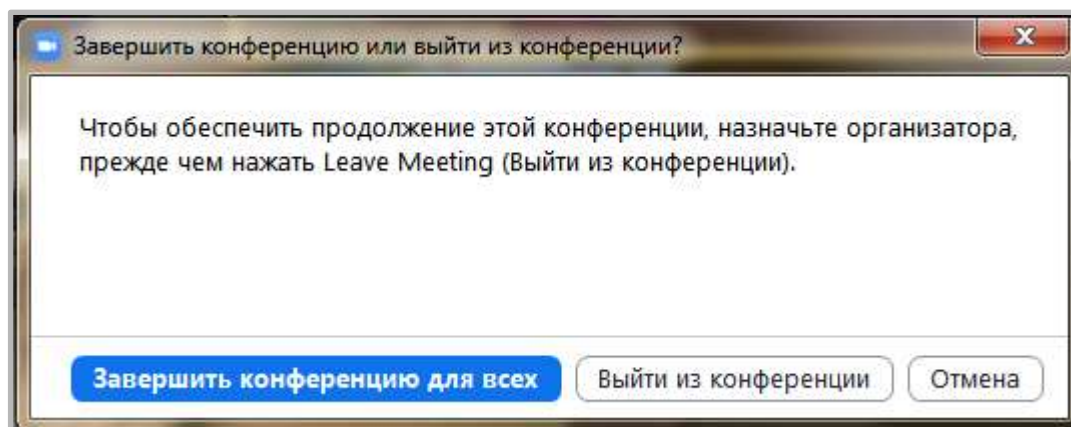
1 – “Вимкнути звук”. За допомогою цієї кнопки можна вмикати та вимикати свій мікрофон. Правило спілкування: говорить один, решта учасників вимикають свої мікрофони, щоб не створювати фоновий шум.

2 – “Остановить видео”. Аналогічна попередній. Можна вмикати та вимикати свою камеру.

3 – “Демонстрация экрана”. Дозволяє демонструвати всім учасникам екран свого комп’ютера.

4 – “Чат”. Дозволяє відкрити вікно чату, а учасникам задавати питання.

5 – “Завершить конференцию”. Дозволяє вам вийти з конференції та залишити можливість спілкування учасників або завершити конференцію для всіх учасників.

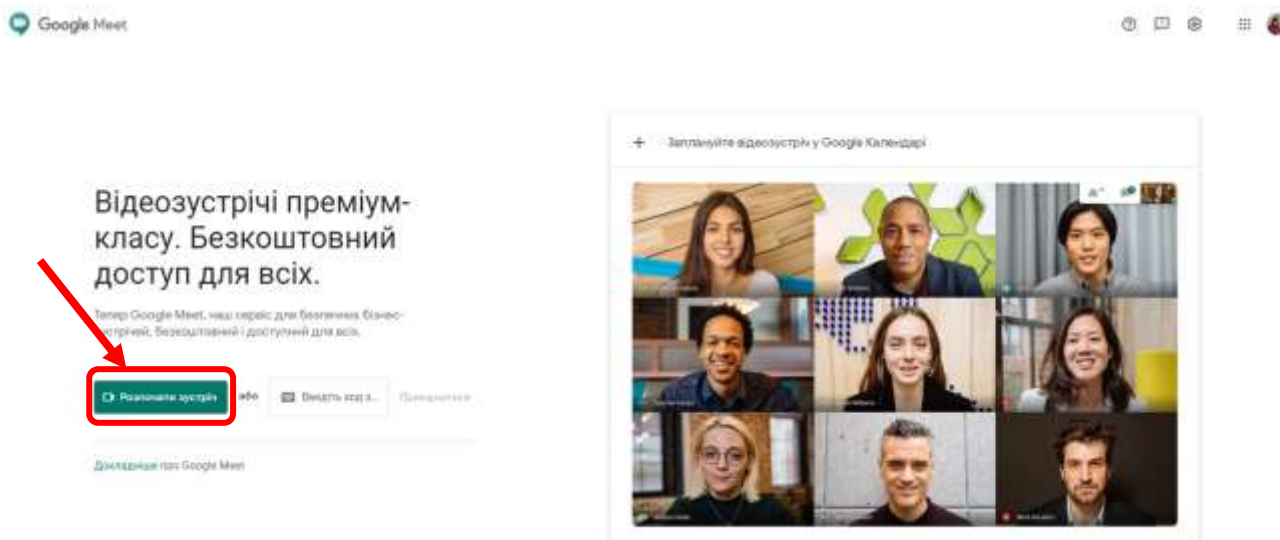

ІНСТРУКЦІЯ ЩОДО ПРОВЕДЕННЯ КОНФЕРЕНЦІЙ ЗА ДОПОМОГОЮ GOOGLE MEET

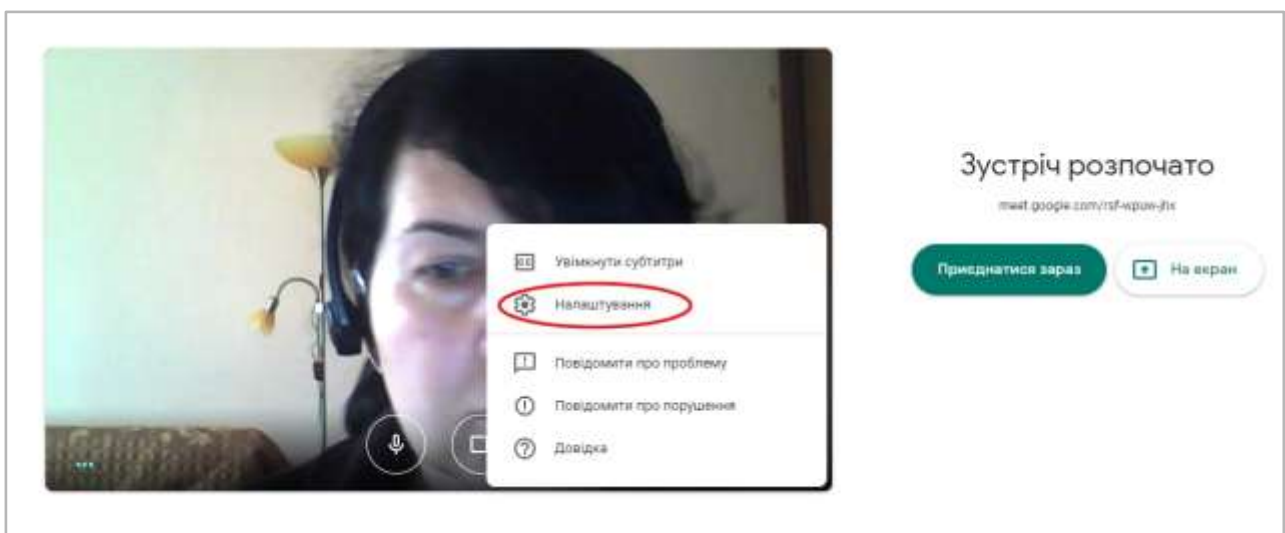
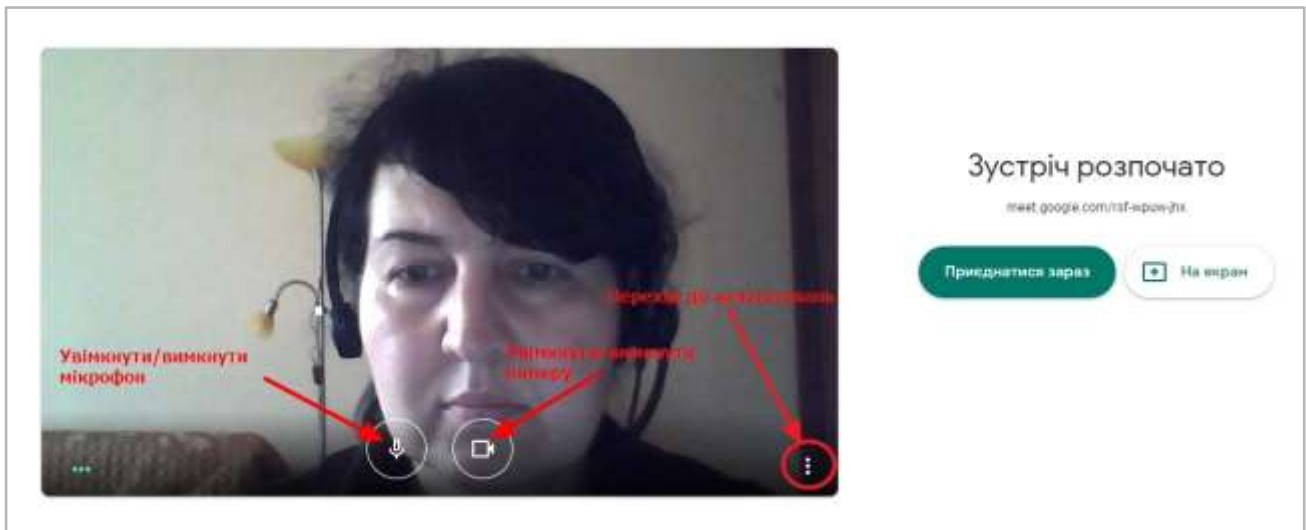
*Вероніка Максименко, методист НМЦ
викладання інформатики, ІКТ і ДН*

1. В адресному рядку браузера введіть <http://meet.google.com/> та натисніть кнопку **“Розпочати зустріч”**, якщо організатором зустрічі будете Ви. Далі потрібно ввести свій обліковий запис, якщо Ви не знаходитесь в акаунті.

Якщо Ви хочете приєднатися до конференції, як учасник, натисніть кнопку **“Введіть код зустрічі”**, введіть його у полі та натисніть кнопку **“Приєднатися”**.

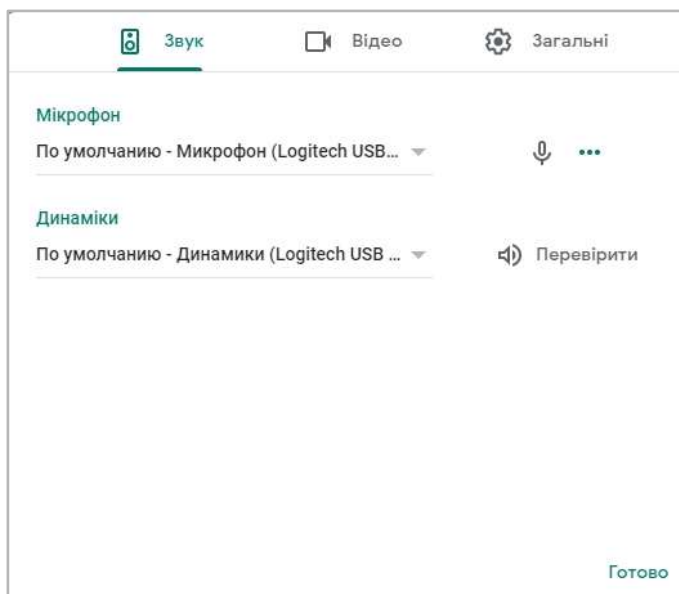
2. На наступній сторінці відбувається підключення мікрофону та камери. Якщо Google Meet не зможе побачити мікрофон або камеру, то необхідно перейти до налаштування.

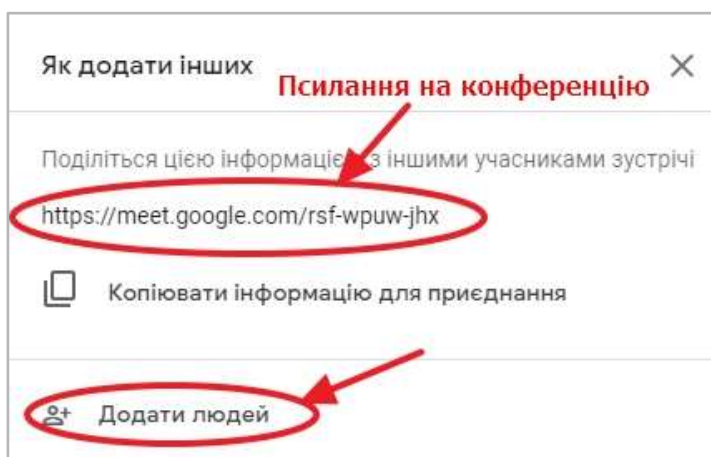
3. У вікні, що відкриється, обираємо мікрофон та камеру і натискаємо **“Готово”**.

4. Якщо вдалося підключити мікрофон та камеру, натискаємо кнопку **“Приєднатися зараз”**. У вікні, що з’явилося, можна скопіювати посилання та надіслати його електронною поштою, розмістити у спільному документі.

Примітка: якщо організатор розпочав конференцію, а учасники не встигли приєднатися, і організатор вийшов із конференції, то за цим посиланням

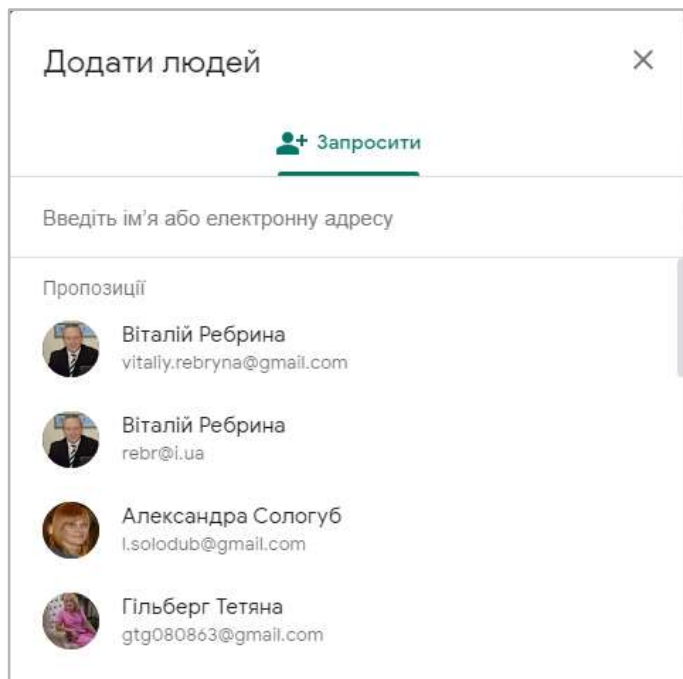

учасники зайти не зможуть, воно буде не діючим. Посилання на

відеоконференцію щоразу генерується нове.

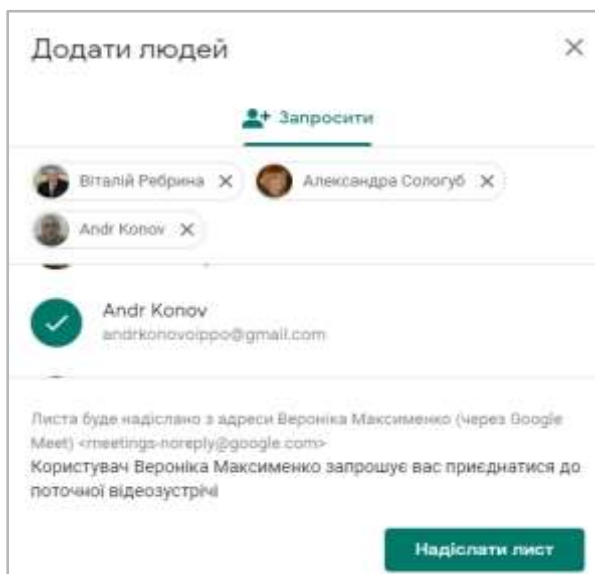
Також можна запросити учасників, натиснувши “Додати людей” та ввести електронні адреси або вибрати з контактів.

5. Натиснути кнопку **“Надіслати лист”** та очікувати приєднання учасників.

6. Вікно конференції з учасниками виглядає, як на зображенні знизу. На екрані ми бачимо учасників конференції (максимальна кількість в режимі “мозаїка” - 16 осіб). Організатор конференції знаходиться у правому верхньому куті. Для збільшення зображення організатору слід натиснути на своє зображення. Щоб побачити усіх учасників, що приєдналися або почати чат, необхідно натиснути на відповідні кнопки, розташовані вгорі праворуч.

Максимальна кількість учасників конференції Google Meet до 100 осіб. Час

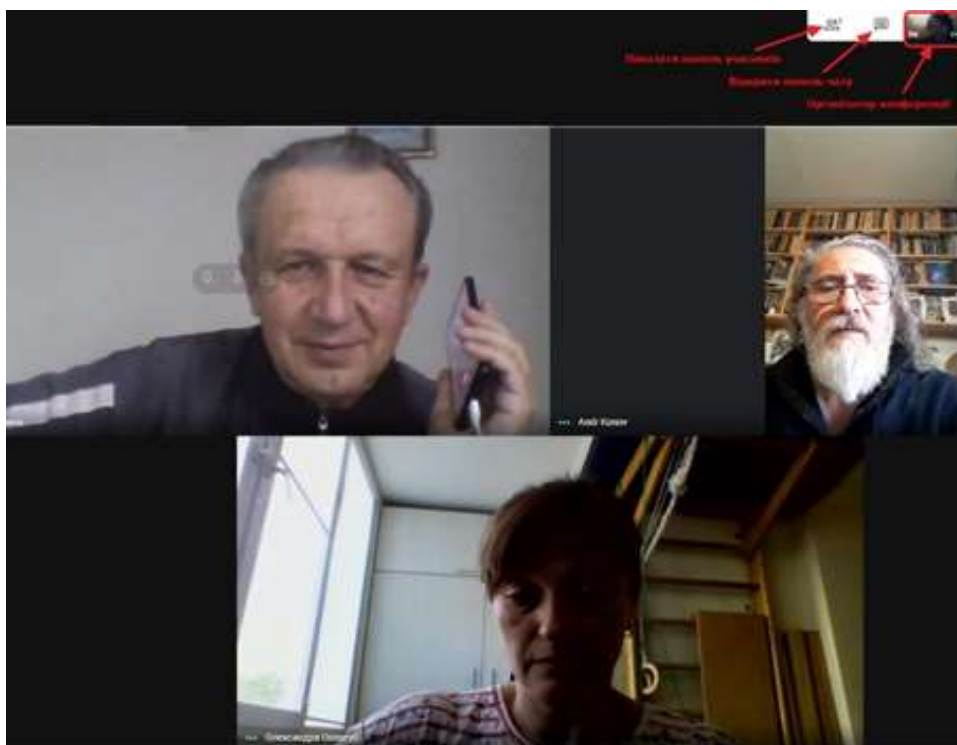
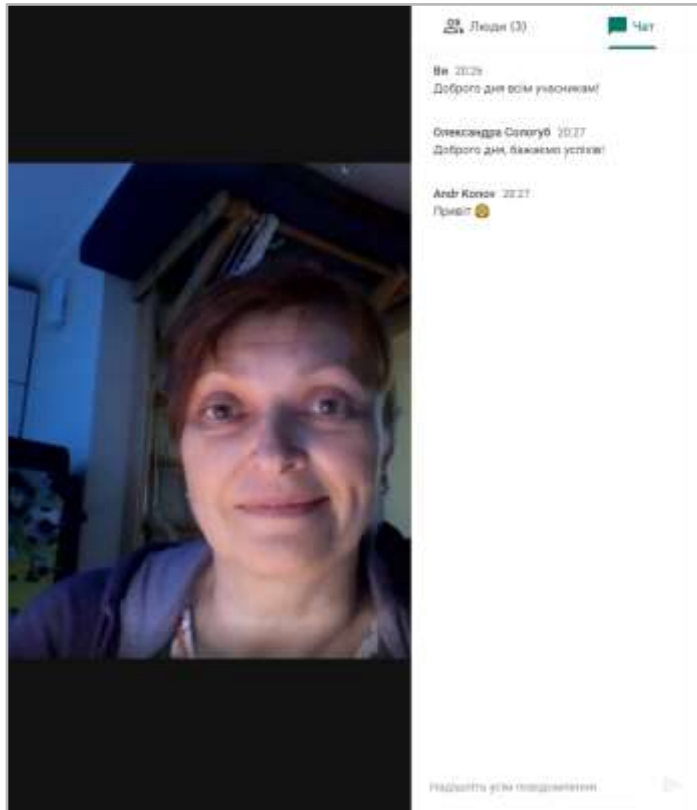

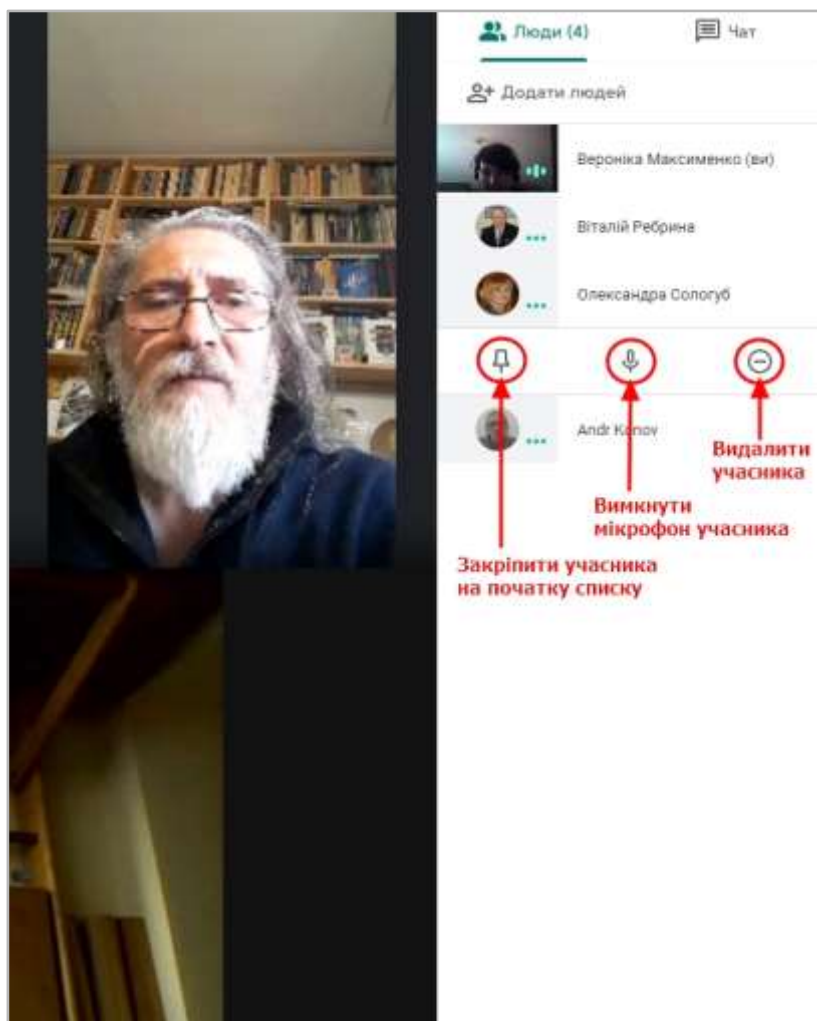
проведення конференції - необмежений. Функція запису конференції доступна лише в пакетах

G Suite Enterprise u G Suite Enterprise for Education.

Вікно чату виглядає так:

Панель учасників відеоконференції має такий вигляд:

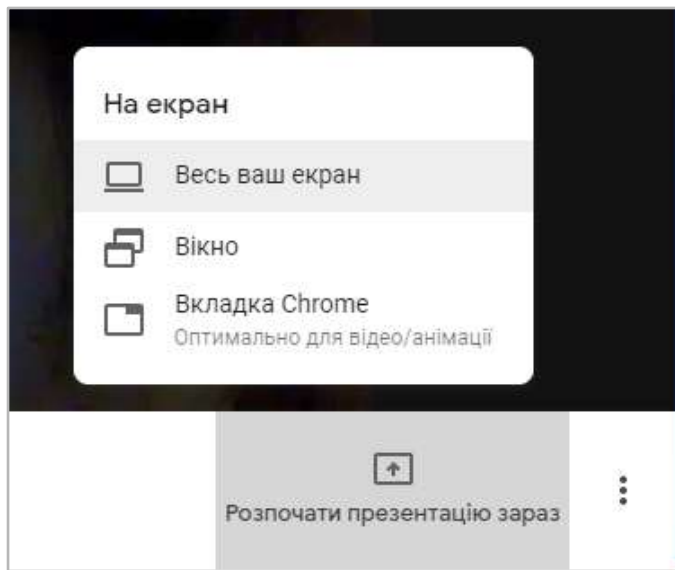

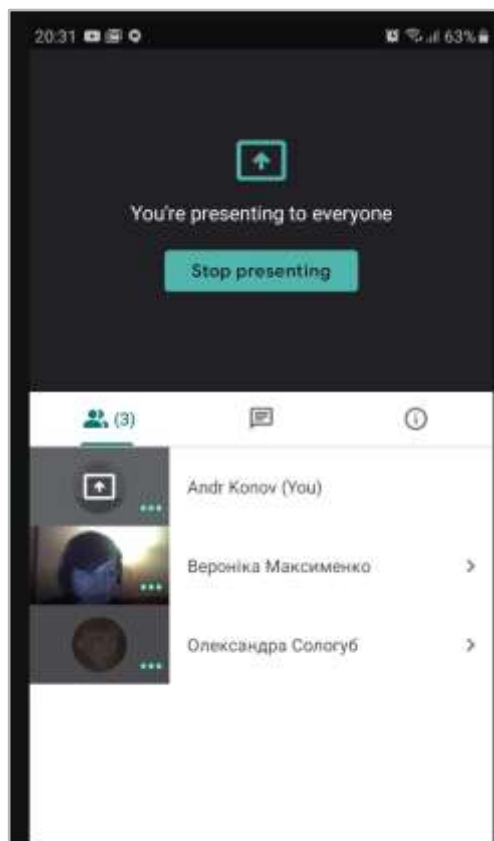
Організатор відеоконференції має можливість видалити учасника, вимкнути мікрофон або закріпити учасника на початку списку. Для цього необхідно навести вказівник миші праворуч від імені учасника, натиснути на та у рядку, що з'явиться під учасником, вибрати необхідну дію.

7. Для демонстрації,

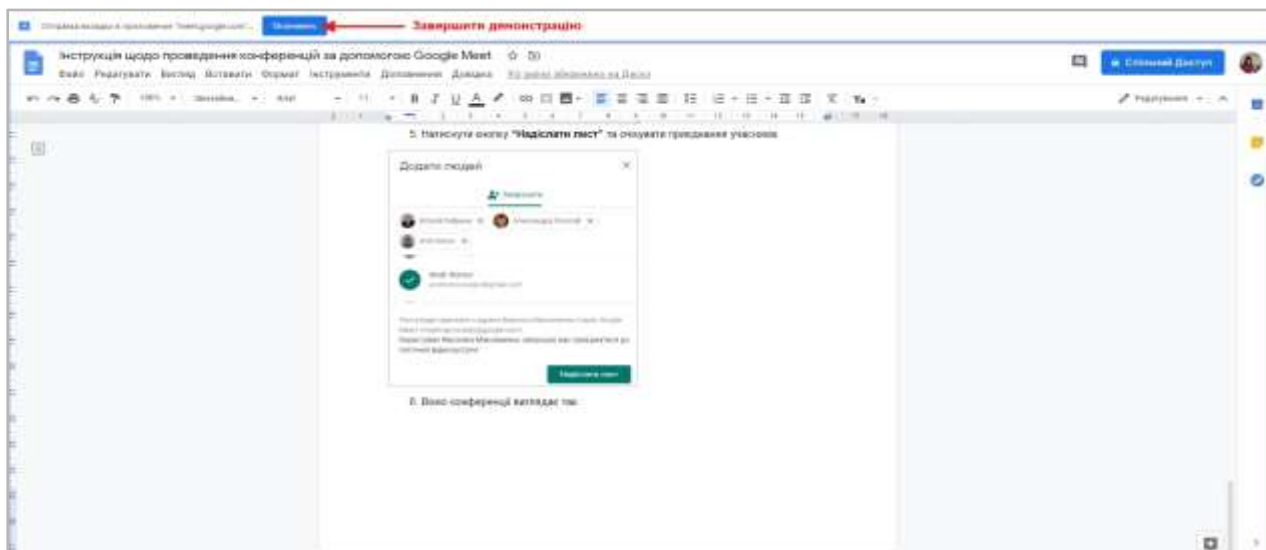
наприклад, презентації або робочого столу необхідно на панелі вікна конференції, яка розташована знизу, натиснути **“Розпочати презентацію зараз”**. Ця функція доступна всім учасникам відеоконференції.

Режим демонстрації презентації учасника конференції з мобільного пристрою виглядає так:

Демонстрація вкладки Chrome з комп'ютера організатора:

Для завершення демонстрації слід натиснути кнопку **“Остановить”**. Для завершення конференції на панелі, яка знаходиться над панеллю задач

Windows, необхідно натиснути кнопку **“Завершити конференцію”**

ОРГАНІЗАЦІЯ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ЗА ДОПОМОГОЮ ІНТЕРАКТИВНОГО ХМАРНОГО СЕРВІСУ STUDYSTACK

*І. Пододіменко, вчитель англійської мови
Хмельницької середньої загальноосвітньої школи
I-III ступенів № 24, кандидат педагогічних наук*

Система дистанційного навчання в нашій державі перебуває на стадії становлення, тим не менш про її важливість та перспективність свідчить розробка широкої нормативно-правової бази та зростаюча кількість наукових праць, у т. ч. присвячених проблемам дистанційного навчання англійської мови у закладах загальної середньої освіти.

Мета статті – визначити особливості застосування інтерактивних хмарних сервісів на прикладі сервісу StudyStack для організації ефективного дистанційного навчання англійської мови в освітньому процесі.

Науковець І. Дичківська визначає сучасні інноваційні технології в іншомовній освіті як використання інформаційно-комунікаційних технологій у навчанні, зокрема, робота з спеціально розробленими комп'ютерними програмами (електронні освітні ресурси, тренажери, програми тестового контролю), мультимедійними (дидактичні відео та аудіоматеріали, мультимедійні ігри та презентації) та телекомунікаційними (інтерактивне листування, відеоконференції, телеконференції, телекомунікаційні проекти, відкриті масові онлайн-курси, Інтернет-технології) технологіями навчання, які допомагають реалізувати особистісно-орієнтований підхід у навчанні, забезпечують індивідуалізацію та диференціацію навчання з урахуванням здібностей учнів, їх рівня знань, є ефективним засобом засвоєння іншомовного матеріалу [1, с. 36].

В StudyStack учитель отримує можливість створювати дидактичні матеріали – електронні картки з різними завданнями для самоконтролю – та/або використовувати бібліотеку з готовими картами. Привабливий даний сервіс ще

й тим, що створивши одну єдину форму з питаннями–відповідями, вчитель має можливість обирати на свій розсуд до десятка різних видів дидактичних ігор, зокрема: флеш-картки, завдання на встановлення відповідності, кросворд, завдання на заповнення пропусків, веб-квест, тест, картки для почергової демонстрації відповіді, слайди тощо (рис. 1).

Рис. 1. Види дидактичних ігор у сервісі StudyStack

Власний педагогічний досвід автора дав змогу справедливо пересвідчитись у тому, що створені за допомогою сервісу StudyStack дидактичні матеріали можуть використовуватися для: самостійної перевірки учнями засвоєння навчального матеріалу; самостійної роботи учнів на уроці; самостійної діяльності учнів у позаурочний час; поглиблення знань з певної теми, ліквідацію прогалин (у режимі самоосвіти та дистанційного навчання); підготовки до контрольної роботи [2, с. 38].

Наприклад, під час вивчення теми «My favourite Subject» у 5-му класі пропонуємо учням пограти у гру «Спіймай жука (Bug Match)», створену за допомогою сервісу StudyStack (рис. 2). Мета гри – перевірити рівень засвоєння учнями лексичного матеріалу з даної теми. Опис гри: на екрані учні бачать назву

шкільного предмета і чотири варіанта відповідей, які характеризують діяльність на цьому уроці. Лише одна відповідь із запропонованих є правильною. Завдання для учнів: встановити відповідність між назвою предмета і його характеристикою, обравши жучка відповідного кольору [2, с. 39].

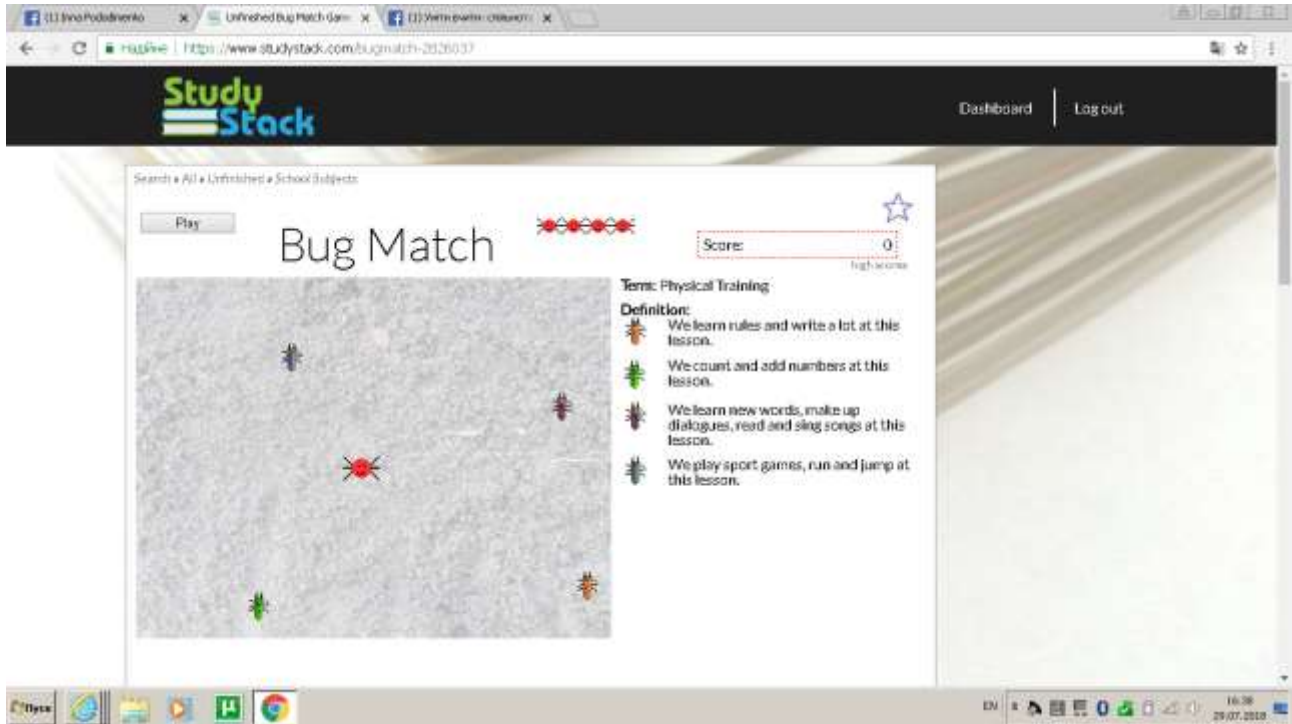

Рис. 2. Приклад гри «Сніймай жука (Bug Match)», створеної у сервісі StudyStack

Наведемо ще один приклад використання інтерактивного хмарного сервісу StudyStack [2, с. 40]. Так, під час вивчення теми «Features of Character» у 6-му класі на етапі перевірки первинного засвоєння навчального матеріалу пропонуємо учням встановити відповідність між рисами характеру та їх описом на картках (рис. 3).

Рис. 3. Приклад гри «Знайди пару (Matching Activity)», створеної у StudyStack

Результати практичної реалізації використання інтерактивного хмарного сервісу StudyStack на уроках англійської мови в умовах дистанційного навчання дозволяють констатувати його суттєві переваги: урок з використанням даного сервісу стає мультимедійно наповнений та інтерактивний. Крім того, учні отримують можливість глибше проникнути в структуру складних процесів і об'єктів, які вивчаються, досягти практично будь-якого ступеня деталізації, включаючи внутрішню структуру процесу, що вивчається. Це дозволяє суттєво підвищити рівень навчальних досягнень, мотивацію учнівської молоді до вивчення англійської мови [2, с. 40].

Водночас доцільно виокремити низку труднощів щодо застосування даної інноваційної технології в умовах дистанційного навчання, зокрема: затратність позаробочого часу вчителя на підготовку дидактичного матеріалу з урахуванням рівня оволодіння іноземної мови та тематики уроку; необхідність налагодження безперебійного доступу до мережі Інтернет в освітньому закладі; високий рівень ІКТ-компетентності вчителя англійської мови [2, с. 40].

Отже, використання інтерактивного хмарного сервісу StudyStack на уроках англійської мови в умовах карантину поєднує всі переваги сучасних ІКТ і виводить освітній процес на якісно новий рівень, значно збільшує ефективність та результативність навчання учнів. Завдяки наочності й інтерактивності сервіс дозволяє вчителю англійської мови залучити весь клас до активної роботи. На основі практичного досвіду автора з'ясовано, що до ключових напрямів застосування МК доцільно віднести: первинна перевірка рівня засвоєння навчального матеріалу, закріплення навчального матеріалу, бліц-опитування, тренувальне навчання, актуалізація опорних знань, узагальнення та систематизація знань, самостійна робота учнів, перевірка домашнього завдання.

Вважаємо, що використання сервісу StudyStack на уроках англійської мови в умовах карантину дозволяє активно залучати учнівську молодь в освітній процес; підвищує мотивацію до навчання; стимулює творчу активність й сприяє розвитку особистості учня; розширює можливості подання навчальної інформації; є найбільш ефективним і економним за часом; є потужним інструментом, який можна застосувати для вивчення широкого діапазону тем. Методи навчання іноземних мов, що ґрунтуються на гуманістичному підході та використанні інноваційних освітніх технологій, допомагають розкрити творчий потенціал учнів і сприяють їх розвитку та вдосконаленню під час комунікативного процесу на уроках англійської мови в умовах дистанційного навчання.

Література:

1. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології : підручник / І. М. Дичківська. – 2-ге вид., доповн. – К. : Академвидав, 2012. – 349 с. – (Альма-матер).
2. Пододіменко І. І. Особливості використання інтерактивного хмарного сервісу StudyStack на уроках англійської мови / І. І. Пододіменко // Інноваційний Олімп освітян України : колетив. вид. ; за заг. ред. Т. П. Бутурлим. – Ніжин : ПП Лисенко М. М., 2019. – С. 37-41.

ОРГАНІЗАЦІЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЯ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ В ШКОЛІ

Святослав Ратушняк, директор

Хмельницької гімназії №1 імені

Володимира Красицького

1) Ще до введення карантину для власних потреб (використання елементів дистанційного навчання у поєднанні із класно-урочним) ми зареєстрували наш заклад в системі **G Suite for Education** – набір безкоштовних хмарних сервісів (інструментів) для некомерційних навчальних закладів. Серед доступних основних інструментів для дистанційної роботи можна виділити: Gmail, Google Диск, Календарь та Google Classroom. **G Suite for Education** надає доступ до використання розширених можливостей (повноцінний функціонал) основних сервісів Google, а також відкриває доступ до інструментів адміністрування елементів Classroom.

2) Із запровадженням карантину вже всі педагоги та всі учні були зареєстровані на платформі і отримали свої власні акаунти та поштові скриньки (наприклад, ratushnjak-svt@gymnasium-1.km.ua).

3) Відповідно до санітарних норм щодо перебування дітей за ПК було реорганізовано розклад (5 уроків в день по 30 хв.). За таким розкладом кожен день йдуть заняття по предметам.

4) Всі **100%** вчителів гімназії регулярно, відповідно до розкладу, беруть участь в дистанційному навчанні.

5) Реально активними (виконують завдання, тести, беруть участь у відеоуроках, онлайн-уроках, тощо) **92,7%** учнів гімназії.

6) Окрім зазначеного ресурсу (**Google Classroom** на **G Suite for Education**) вчителі гімназії активно використовують такі платформи та сервіси:

- Для генерування тестових завдань сайт Всеосвіта (створено власні кабінети).
- Освітній проект "На Урок".

- Платформа «Мій клас».
- Власні блоги, які вже діють тривалий період (ряд вчителів створили свої власні блоги із запровадженням карантину).
- Для проведення відеоуроків: ZOOM, Google Meet, Discord, Hangouts. Скайп: проводяться скайп-конференції.

Вчителі англійської та німецької мови додатково використовують:

- сайти: British Council, BBC Learning English, Goethe Institut, DW.de.
- курси: coursera, Study Academy, Cambridge University.

Вчителі інформатики додатково використовують:

- <https://onlinetestpad.com/> - система он-лайн тестування.
- Google: Mail, Forms, Meet, Keep, Classroom.
- Youtube.com.
- FastStone Capture - захват відео з екрану.
- Movavi Video Editor Plus - запис відео з веб-камери.
- Avidemux - обробка відео.

Вчителі фізкультури додатково використовують:

- Платформа «Дія».
- відео з You Tube.

Вчителі математики додатково використовують:

- Quizizz - онлайн тести та вікторини.
- Formative - онлайн тести та інтерактивні робочі листи.
- LearningApps - інтерактивні вправи.

ОРГАНІЗАЦІЯ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ОСНОВАМ ЗДОРОВ'Я ЗА ДОПОМОГОЮ ІНТЕРАКТИВНИХ ПЛАКАТІВ THINKLINK

*Т. Юхимчук, вчитель основ здоров'я
Технологічного багатoproфільного ліцею
з загальноосвітніми класами ім. Артема Мазура,
вчитель вищої категорії, старший вчитель*

Вимоги суспільства знань до якості надання освітніх послуг невинно змінюються, і нагальне завдання сучасної освіти – своєчасно реагувати на ці зміни. Однією з головних причин посиленої уваги педагогів до проблеми впровадження хмарних технологій є зручність та простота використання наявних інструментів для пошуку, створення та використання освітніх хмарних ресурсів, що особливо актуально та нагально в умовах реалізації дистанційного навчання у закладах загальної середньої освіти.

Мета статті – визначити особливості застосування інтерактивних плакатів на прикладі хмарного сервісу ThinkLink для організації ефективного дистанційного навчання основам здоров'я в освітньому процесі.

Ефективність розвитку креативного мислення учнів забезпечується шляхом реалізації в освітньому процесі інтерактивного хмарного сервісу ThinkLink. Це хмарний сервіс для створення наочного дидактичного матеріалу, який перетворює звичайну презентацію на інтерактивні об'єкти. Оригінальність досягається за рахунок додавання до плакату міток різного типу (текст, веб-посилання, відеоматеріал, мультимедійна презентація, аудіоматеріал або зображення). Такий інтерактивний плакат учитель може легко вбудувати на свій сайт чи блог, а також у будь-який момент за необхідності відредагувати [2, с. 54].

На основі вищезазначеного пропонуємо власне трактування даної хмарної освітньої технології: інтерактивний плакат ThinkLink – це інтерактивний засіб презентації інформації, демонстрації навчального матеріалу. В електронних освітніх ресурсах такого типу матеріал представляється не відразу, а

«розгортається» залежно від дій користувача, який керує за допомогою відповідних кнопок [2, с. 54].

Варто підкреслити, що використання інтерактивних плакатів ThinkLink в освітньому процесі надає учням можливість краще сприймати навчальний матеріал візуально, підвищує пізнавальний інтерес до певної теми. Крім того, в учнів є можливість повторити навчальний матеріал у будь-який зручний час. Інтерактивні плакати ThinkLink також формують в учнівської молоді навички самостійної роботи, дають можливість бачити результат та оцінку своєї праці, можливість знайти правильну відповідь, поглибити знання, що особливо на часі в умовах реалізації дистанційного навчання [1, с. 12].

З позиції власного педагогічного досвіду доцільно зазначити, що при створенні інтерактивного плакату в хмарному сервісі ThinkLink учитель повинен враховувати такі критерії:

- 1) відповідність плаката темі уроку й календарно-тематичному плануванню, типу уроку;
- 2) наявність основного та додаткового блоку наочності, що розміщується у вигляді гіперактивних зон і розгортається, клацнувши на ключові точки;
- 3) присутність інтерактивних інструментів (маркерів), які дозволяють виділяти різними кольорами об'єкти інтерактивного плаката (підкреслення, обведення, виправлення, написи);
- 4) наявність областей, які з'являються і зникають за командою кнопки чи натиском мишкою на гіперактивній зоні.
- 5) присутність елементів, які дозволяють автоматизувати дії [2, с. 55].

Констатуємо, що створення інтерактивних плакатів у хмарному сервісі ThinkLink дозволяє досягти таких педагогічних цілей:

- 1) підтримка групових та індивідуальних форм навчання в умовах класно-урочної системи організації освітнього процесу (синхронного та асинхронно);

- 2) створення додаткових умов інформаційно-комунікаційної підтримки традиційних та інноваційних технологій навчання;
- 3) підвищення пізнавального інтересу учнів до навчального предмета;
- 4) забезпечення диференційованого підходу до вивчення предмета;
- 5) структурування змісту навчання та активізація опорних знань;
- 6) можливість реалізувати на практиці особистісно-орієнтований та компетентнісний підходи до навчання;
- 7) високий рівень візуалізації навчального матеріалу [2, с. 55].

Водночас варто зауважити, що створення інтерактивного плакату у хмарному сервісі ThinkLink вимагає від учителя попередньої підготовки: визначення його теми, мети, добору всіх необхідних матеріалів, окреслення структури майбутнього плакату, визначення взаємозв'язків між елементами. Також педагог має володіти певними навичками й умінями роботи з комп'ютерними програмами, Інтернетом, тобто цифрова компетентність вчителя повинна бути на середньому рівні і вище [2, с. 55].

З метою ілюстрації принципів організації дистанційного навчання за допомогою інтерактивного плакату до теми «Життя і здоров'я людини. Здоровий спосіб життя. Принципи здорового способу життя» (5 клас) (рис. 1).

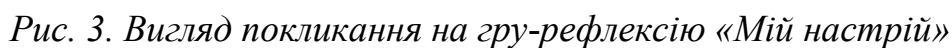

Рис. 1. Інтерактивний плакат до теми «Життя і здоров'я людини. Здоровий спосіб життя. Принципи здорового способу життя» (5 клас)

- види і правила загартовування (рис. 2);

- гру-рефлексію «Мій настрій» (рис. 3);

- мультимедійну презентацію щодо впливу навколишнього середовища на здоров'я людини (рис. 4);

Рис. 4. Вигляд покликання на мультимедійну презентацію

- малюнок піраміди здорового харчування (рис. 5);

Рис. 5. Вигляд покликання «Піраміда здорового харчування»

- відео з YouTube для проведення руханки під час проведення уроку у режимах онлайн та оффлайн (рис. 6);

Рис. 6. Вигляд покликання на відеоматеріал для руханки

- визначення поняття «особистісна гігієна» (рис. 7);

Рис. 7. Вигляд покликання для роботи з визначенням поняття

- проблемні запитання щодо дотримання режиму дня учнів та режиму дня згідно з вимогами МОЗ (рис. 8).

Рис. 8. Вигляд покликання для опрацювання режиму дня школяра

Отже, розвиток креативного мислення на уроках основ здоров'я в умовах реалізації дистанційного навчання безпосередньо залежить від активації здібностей, пізнавального інтересу до навчання, науково-діяльнісного й нестандартного мислення шляхом використання інтерактивного хмарного сервісу ThinkLink.

Література:

1. Юхимчук Т. І. Розвиток життєвих навичок у курсі «Основи здоров'я» за методикою «освіта на основі набуття життєвих навичок». 5–9 класи : методичний посібник / Т. І. Юхимчук. – Хмельницький : Хмельницький Технологічний багатoproфільний ліцей з загальноосвітніми класами, 2018. – 28 с.
2. Юхимчук Т. І. Розвиток креативного мислення шляхом використання інтерактивного хмарного сервісу «ThinkLink» в освітньому процесі / Т. І. Юхимчук // Інноваційний Олімп освітян України : колектив. вид. ; за заг. ред. Т. П. Бутурлим. – Ніжин : ПП Лисенко М. М., 2019. – С. 53–56.

Освітня платформа MOODLE

як найбільш доступне універсальне віртуальне навчальне середовище.

Досвід впровадження Кам'янець-Подільського ліцею I-III ступенів

"Славутинка" Хмельницької обласної ради

(директор ліцею Козлова О.В.)

В березні цього року всі ми опинились в умовах, коли потрібно було швидко та якісно організувати дистанційне освітнє середовище. Педагогічному та учнівському колективу Кам'янець-Подільського ліцею Славутинка пощастило впоратись з цим завданням доволі оперативно, адже три роки назад закладу почав працювати в модульному об'єктно-орієнтованому динамічному навчальному середовищі, яке ще називають також системою управління навчанням (LMS), системою управління курсами (CMS), віртуальним навчальним середовищем (VLE) або просто платформою для навчання, яка надає викладачам, учням та адміністраторам дуже потужний набір інструментів для комп'ютеризованого навчання, в тому числі дистанційного.

Це освітня платформа Moodle (Мудл). В Європі 2/3 закладів освіти використовують саме цей ресурс. В Україні, де використання платних платформ дуже обмежене, Moodle практично не має конкурентів. Тобто обрати для впровадження в закладі освіти саме Moodle - це майже те саме, що обрати англійську як іноземну мову для вивчення.

Moodle - це найбільш досконала і поширена в Україні та в інших країнах система такого призначення. На даний момент Moodle вже має 129 мільйонів користувачів в усьому світі й продовжує розвиватися темпами, значно швидшими, ніж її конкуренти. У 2018 р. сталася знакова подія. За статистикою, використання платформи Moodle у світі перевищило використання усіх інших платформ разом узятих.

Як і чому ми обрали для себе саме цю платформу

Завдяки багаторічній співпраці з вищими навчальними закладами міста Кам'янця-Подільського – Кам'янець-Подільським національним університетом імені Івана Огієнка та Подільським державним аграрно-технічним університетом – ми вперше побачили саме практичне застосування платформи Мудл та наважились адаптувати її під свої потреби та завдання.

Три роки назад ми визначали для себе можливості системи Мудл лише як бази для накопичення та систематизації навчального матеріалу, як ресурсу для поглибленого вивчення початкових предметів, окремих тем, на які бракує часу на звичайному уроці. Як організацію додаткової допомоги учням, які довго хворіють, або роботи з учнями, які потребують диференційованих завдань чи індивідуального підходу. Як безкоштовний ресурс для допомоги батькам учнів, які обрали екстернатну чи сімейну форми навчання. Для педагогів закладу завдяки впровадженню Мудл передбачалось суттєве зменшення паперового навантаження, швидкий доступ до інтерактивного матеріалу під час уроків, а для адміністрації закладу – здійснення оперативного внутрішнього контролю за освітнім процесом.

Moodle - це безкоштовна, відкрита (Open Source) система. Вона не потребує для своєї роботи жодного платного програмного забезпечення. Тобто кожен заклад освіти може вільно впровадити у себе ліцензійну систему, не витративши навіть гривні на придбання програмного забезпечення.

Головне, звісно, змістовне наповнення платформи. Ось тут все у ваших руках і цілком безкоштовно ☺ .

Трирічний досвід роботи на освітній платформі Мудл дозволив колективу ліцею досить швидко організувати в березні 2020 року дистанційне навчання для усіх учнів школи та остаточно переконатись у перевагах ресурсу. А саме:

1. Мультикористувачий інтерфейс. Один курс може мати кілька розробників та багато учасників. Що це означає?

Педагоги ліцею створили та ведуть власні курси з предметів, на які зараховують учнів групами, класом або вибірково індивідуально. Курс можна створити один раз. Але за потреби змінювати його та доповнювати. При зміні педагогічного навантаження в новому році ви можете передати курс іншому викладачу, або вести разом один курс, зараховувати інших слухачів з інших шкіл (у нас була і така практика під час карантину), надавати гостьовий доступ для ознайомлення з системою (в тому числі, батькам учнів). Зручно те, що на відміну, скажімо, від класрума, вам немає потреби щоразу при завершенні курсу створювати та наповнювати новий: ви просто відраховуєте учнів, які перейшли до іншого класу, та зараховуєте нових. Але ваш матеріал вже готовий до використання.

2. Єдина база.

Учитель має можливість сконцентрувати усі зовнішні посилання, конспекти, відео, аудіо, графічні матеріали, завдання та перевірочні роботи на одному порталі. Електроні версії підручників, бланки самостійних, зовнішні тести – усе збирається, систематизується та накопичується.

Система Мудл пропонує широкий інструментарій для створення різного виду робіт з власним редактором інтерактивних відео та вправ (завдання, тести різного формату, структури та складності). А єдиний банк питань для тестів дає можливість пізніше, у перевірочних роботах, комбінувати вже існуючі тести.

Досить зручний ресурс "Новини", де учитель залишає для учнів актуальну інформацію та рекомендації щодо виконання нового завдання, аудіо-візуальний супровід уроку, посилання на конспект уроку, графічні матеріали, тести тощо. Ці новини система автоматично розсилає на електронні адреси учнів. Ми зазвичай робили заготовки на тиждень. Скажімо, фільмували уроки у п'ятницю, у суботу монтували, у неділю

викладали на платформу, але учні їх бачили у чітко визначені дні та час за розкладом.

3. **Прозорість системи.** Викладач – автор курсу - може додати інших викладачів чи класних керівників, надати їм доступ та відповідні права. Він бачить всю активність на порталі: хто і коли заходив на курс з учасників, скільки часу приділив тому чи іншому виду діяльності, як давно не заходив на курс тощо. Завдяки ресурсу "Звіт діяльності" одразу видно виключених з освітнього процесу учнів. Це також чудовий інструментарій для дотримання академічної доброчесності, який фактично унеможливорює списування. Адже учитель може поставити під сумнів, що абстрактний учень Петренко пройшов тест з першої спроби за 4 секунди на 12 балів, і перевірити учня додатково: наприклад, може прибрати перегляд варіантів правильних відповідей по завершенню виконання тестів, тоді учень буде бачити лише підсумкову кількість балів.
4. **Електронний журнал.** В кожному курсі наявний журнал, причому учні бачать лише свої результати. Викладач та асистент бачать оцінки класу, середні по кожному учню та середні по виду діяльності.
5. **Інтерфейс програми.** Інтуїтивно дуууже зрозумілий)). Є чіткий розподіл тем. Режим редагування не сплутаєш з режимом користування, будь-які зміни щодо посилань – відображаються. У Мудля також хороша кооперація з сервісом youtube. Швидкий запуск ролика можливий як на зовнішньому сервісі, так і у середовищі платформи.
6. **Адаптивність і доступність.** Мудлем можна користуватися через простий браузер, для цього потрібний будь-який гаджет та доступ до інтернету. Є прив'язка до поштової скриньки, немає потреби постійно заходити в систему, щоб перевірити зміни: усе надходить на пошту, вказану при реєстрації користувача.

Але платформа Мудл – це не лише навчальне середовище.

Для керівництва ліцею платформа стала зручним та оперативним інструментом внутрішкільного контролю.

Директор школи, як головний адміністратор, чи заступники директора з навчальної роботи можуть у будь-який момент переглянути активність викладачів, активність учнів, процес наповнення курсу, відповідність навчальним програмам, освітній програмі, методичним рекомендаціям тощо.

Ми створили на платформі методичний кабінет, який містить усі нормативні документи, рекомендації, матеріали атестації, власні навчальні розробки педагогів, відео матеріали майстер-класів.

Наприклад, усі атестаційні матеріали доступні для членів педагогічного колективу в розділі "Атестація". Цьогоріч в умовах карантину нам було дуже зручно використовувати платформу для проведення он-лайн голосування за наслідками атестації. Підсумки голосування система підрахувала автоматично та згенерувала окремий файл.

В такий спосіб ми проводимо і опитування батьків під час батьківських зборів.

Портал містить весь необхідний інструментарій для створення власних електронних підручників. Наразі ми лише вивчаємо та опановуємо цю функцію.

Для того, щоб усі діти мали приватні адреси електронної пошти, наш ліцей зареєструвався у системі G-suit. Тепер діти віком до 13 років мають право на власну електронну скриньку, оскільки вона буде у безпечному для них корпоративному середовищі.

Доступ до системи Мудл можливий не тільки з локальної мережі навчального закладу, а й з глобальної мережі Інтернет. Є дві можливості розмістити сайт Moodle в Інтернеті:

- використати для цього власний веб-сервер закладу освіти
або
- розмістити сайт Moodle на веб-сервері сторонньої організації, яка надає послуги хостингу.

Зрозуміло, що використання власного серверу потребує вартісного обладнання, спеціальних приміщень, де воно встановлюється, витрат на заробітну плату фахівців, які його обслуговують тощо.

Але за досить незначні кошти можна одержати надійний і якісний сервіс та цілодобову технічну підтримку професіоналів - [хмарний хостинг](#). Ви будете вносити плату тільки за реально спожиті ресурси, так само, як за електроенергію платять за показами лічильника. Фактично це буде єдина плата за використання.

З цією метою Славутинка перейшла на новий хостинг. Для використання мудл потрібен хост, який підтримує цю систему. Ми використовуємо HostiQ, оскільки вони запропонували оптимальні для нас умови: 50 ГБ дискового простору і саме тут ми отримали безкоштовний домен для G-suite. Вартість такого хостингу - 251 грн./місяць. Цього цілком досить для безперервної роботи системи.

Отже, освітня платформа Мудл допоможе організувати не лише дистанційне навчання в умовах карантину, але й роботу в умовах змішаного навчання, забезпечити потужну методичну підтримку і допомогу учням та учителям у звичній класно-урочній системі.

**ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ В УМОВАХ
ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ З ДОСВІДУ РОБОТИ НВК №10
М.ХМЕЛЬНИЦЬКОГО**

Оксана Савіцька,

вчитель інформатики навчально-
виховного комплексу №10

м. Хмельницького, адміністратор ХОНС
G Suite for Education НВК №10

savitska210@gmail.com

У статті стисло подано загальні кроки та поради щодо організації навчального процесу в умовах віддаленого навчання під час карантину.

Реалії сьогодення показали, що під час пандемії та жорстких карантинних заходів “вижили” ті підприємства, які змогли гнучко перебудувати свої процеси у віддаленому форматі не втративши при цьому ефективності власної діяльності. Цю закономірність можна сміливо поширити і на сферу освіти. Проте, на відміну від бізнесу, школи не змогли швидко та ефективно перейти у віддалений формат роботи. Отже давайте проаналізуємо проблеми, які виникли у цьому процесі та можливі шляхи їх подолання. У даній статті буду спиратися на досвід нашого навчального закладу.

Весняний карантин 2020 року став для багатьох неочікуваним та одразу показав багато проблемних місць у організації навчального процесу закладу. Але часу на ефективні рішення було обмаль, тому була обрана стратегія “вийти з карантину з найменшими втратами”:

- в якості інструменту комунікації було обрано месенджер Viber (з причини його найбільшої поширеності та опанованості учасниками НВП);
- розроблено рекомендації щодо проведення 20-хвилинних уроків та оцінювання досягнень учнів в умовах віддаленого формату;

- активно використовувалися можливості MS Office 365 (OneNote, Teams, OneDrive) та інструменти Google (Google Classroom), проте, на жаль, це не було системним явищем.

По закінченню навчального року 2019-2020 не складно було проаналізувати процес дистанційного навчання (ДН). Звісно важко назвати це саме “дистанційним” навчанням, більш правильним буде термін “віддалене” навчання. Які ж виникли проблеми у квітні-травні 2020? Розділимо їх на три категорії, відповідно до основних учасників навчального процесу:

з боку **вчителя**:

- відсутність сучасних технічних засобів для ефективного дистанційного уроку (проведення конференцій, підготовки матеріалів), звісно підготувати якісний крок та гідно його провести маючи лише смартфон (зазвичай бюджетного класу) справа не з легких;
- низький рівень володіння новими інформаційними технологіями;
- недостатній набір дидактичних засобів для перебудови 45 хв. уроку у формат 20-хвилинного дистанційного уроку;
- відсутність якісного україномовного навчального контенту та складнощі із створенням власного;
- складність контролю за учнями;
- набагато складніше концентрувати увагу учнів;
- необхідність постійної рефлексії та багато ін., проте, на мій погляд, найбільшою та найпершою проблемою є:
- психологічний бар'єр - частина вчителів підсвідомо чинить супротив змін свого напрацьованого десятиліттями “накатаного” шляху на нові “рейки”, адже це вихід із певної зони комфорту. І ось це небажання змін, нерозуміння, що світ змінився, і так як раніше вже не буде, і потрібно або змінюватися разом зі світом, або залишатися обабіч дороги, призводить до виникнення усіх перерахованих вище проблем.

Адже, як відомо, бажання народжує можливості, а небажання - причини.

З боку учня:

- відсутність сучасних технічних засобів для навчання (більшість учнів, особливо молодших класів, мають у власному арсеналі лише бюджетний смартфон, або лише один комп'ютер вдома, який використовують ще інші члени родини;
- відсутність технічних знань - встановлення відповідних програм, налаштування, реєстрація тощо;
- у зв'язку з вищезазначеним виникає складність синхронно з класом брати участь у віддаленому уроці онлайн;
- складнощі самоорганізації, особливо, коли учень залишається вдома наодинці і немає контролю з боку дорослих;
- відсутність нормальної комунікації з вчителями (батьки відвезли дитину в село до бабусі на час карантину не подбавши про створення можливостей для навчання);
- важко концентрувати увагу на уроці без безпосереднього контакту з вчителем;
- відсутність чітких інструкцій та достатнього пояснення матеріалу вчителем;
- фізично важко проводити стільки часу за комп'ютером чи смартфоном.

Велику частину цих проблем можна легко вирішити шляхом правильної організації навчального процесу адміністрацією закладу, вчителем-предметником та за підтримки батьків.

З боку батьків:

- потреба придбання для дітей-школярів сучасної комп'ютерної техніки, що в реаліях середньої сучасної української родини є неабияким випробуванням для сімейного бюджету;
- складність контролю чим саме займається дитина в урочний час, адже більшість батьків в цей час на роботі;
- забезпечення безпечності перебування дитини в Інтернеті;

- ускладнюється контроль заданих домашніх завдань;
- недостатня кількість інструкцій щодо їх (ДЗ) виконання та перекладання функції роз'яснення на батьків тощо.

Проаналізувавши досвід двох місяців ДН, врахувавши усі складнощі та реалії можливого осіннього карантину та невідомого майбутнього був розроблений план щодо ефективного розгортання ДН у НВК. Стало очевидно, що за поміркованого підходу до організації навчального процесу саме з боку вчителя, зникає більшість проблем в учня і як наслідок у батьків. Звісно вчитель не може вплинути на поліпшення матеріального стану родини чи придбати самотужки техніку, але може продумати завдання та диференціювати їх таким чином, щоб жоден учень “не випав” з процесу.

Отже, які етапи ми виокремили і які заходи здійснили?

Перш за все було доведено до колективу, що Viber – це не платформа ДН, а месенджер, і має відповідний функціонал. Тому його використання можливе хіба що для позаурочної комунікації з учнями та батьками. Постало питання обрання платформи для ДН.

Етап 1. Обрання платформи для ДН.

У школі ще з 2019 року розгорнуто корпоративне навчальне середовище G Suite for Education та з 2017 - Microsoft Office 365. Проте, про 100% використання цих середовищ усіма педагогами школи говорити було зарано. Було прийнято рішення про створення акаунтів у G Suite для усіх учнів та вчителів школи. Окремі вчителі продовжують працювати з Office 365 або суміщаючи обидва середовища.

Для ефективності роботи мною як адміністратором було розроблено шаблон у вигляді Excel-таблиці, з відповідним переліком полів (Ім'я, Прізвище учня, Прізвище англ. мовою, клас), за яким подавали списки учнів класні керівники. Варто зауважити на необхідності додаткової обробки таких списків: видалення зайвих пробілів, створення логінів (адрес електронної пошти), перевірка на

існування користувачів із такими адресами у системі, адже при імпорті списку користувачів у G Suite відбувається оновлення тобто перезаписування даних у таких користувачів.

Етап 2. Навчання колективу

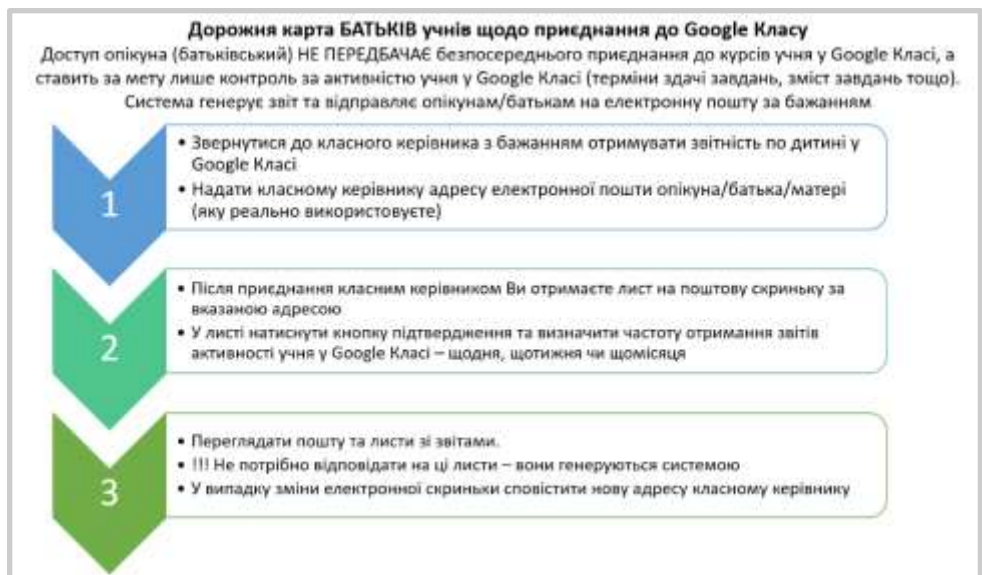
Очевидно, якщо лише вчитель інформатики та поодинокі подвижники будуть працювати навіть з найкращою у світі платформою - ДН ефективно не запрацює. Учні будуть забувати логіни-паролі, будуть ставитися до цього скоріш як до дивацтва окремого вчителя аніж до серйозного заняття з відповідними перевагами. Тому наш заклад ще з серпня започаткував серію тренінгів для опанування вчителями корпоративного середовища G Suite.

Для цього шляхом чесного опитування було диференційовано дві групи педагогів відповідно до рівня володіння ними ІТ.

Вчителями інформатики за підтримки адміністрації була розроблена програма тренінгів, адже часу до 1 вересня залишалося небагато і потрібно було в стислий термін опанувати найважливіші інструменти - Google Диск, Google Клас, Google Meet, Google Чат та їх мобільні версії та основні принципи електронного етикету.

Кожний тренінг супроводжувався додатковими матеріалами. Тренерами (вчителями інформатики) розроблено дорожні карти, інструкції як паперові так і відео.

Інструкційна картка
Робота з корпоративною поштою

1. Перейдіть до Gmail
2. Створіть новий лист (кнопка +Написати)
3. В полі Кому вкажіть Прізвище колеги/учня, я

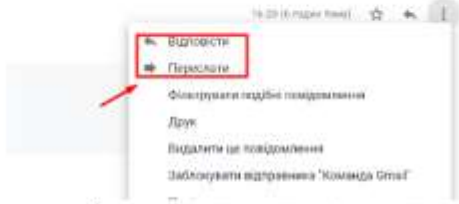

кому хочете написати

* В темі листа - коротку тему про що лист (напр., Питання по науковій роботі, Вітання з НР тощо)

* Зміст листа - текст листа, використайте форматування, додайте зображення тощо

* Надішліть лист
4. За потреби надайте відповідь на лист із Вхідних, або перешліть його іншій

6. Робота з мітками спрощує орієнтування у листах електронної пошти, створюємо мітки в залежності від потреби

1 Отримайте логін та пароль, активуйте та налаштуйте власний акаунт

1. Зареєструйтеся до онлайн-порталу
2. Для входу в акаунт увійдіть з отриманим логіном на сайт <https://www.edmodo.com/>
3. Додайте власний фото, e-mail тощо.

2 Створіть власний курс

1. Перегляньте клас
2. Обери +
3. Здайте новий курс
4. Зареєструйте учнів або надайте їм код курсу (Ліцензія)

3 Додайте навчальний контент до курсу

1. Створіть нову тему
2. Створіть записати у темі
3. Додайте контент у тему на порталі за форматом навчального завдання
4. Додайте контент або завантажте публікацію
5. Завантажте файли, завантажте унікальні та завантажте їх документи

4 Спільніуйтеся з учнями та колегами

- Коментуйте роботу учнів у класі
- Ставте лайки друзям
- Власні записи Google Maps
- Підписуйтеся на документи Gmail

5 Плануйте свою роботу

- Підпишіться на акаунт Календар
- Використовуйте свій Edmodo на акаунт, створений на акаунті "Google Calendar", "Google Drive", "Google Maps", "Google Photos", "Google Docs", "Google Sheets", "Google Slides", "Google Forms", "Google Sites", "Google Classroom", "Google Meet", "Google Hangouts", "Google Assistant", "Google Home", "Google Pixel", "Google Pixel 2", "Google Pixel 3", "Google Pixel 4", "Google Pixel 5", "Google Pixel 6", "Google Pixel 7", "Google Pixel 8", "Google Pixel 9", "Google Pixel 10", "Google Pixel 11", "Google Pixel 12", "Google Pixel 13", "Google Pixel 14", "Google Pixel 15", "Google Pixel 16", "Google Pixel 17", "Google Pixel 18", "Google Pixel 19", "Google Pixel 20", "Google Pixel 21", "Google Pixel 22", "Google Pixel 23", "Google Pixel 24", "Google Pixel 25", "Google Pixel 26", "Google Pixel 27", "Google Pixel 28", "Google Pixel 29", "Google Pixel 30", "Google Pixel 31", "Google Pixel 32", "Google Pixel 33", "Google Pixel 34", "Google Pixel 35", "Google Pixel 36", "Google Pixel 37", "Google Pixel 38", "Google Pixel 39", "Google Pixel 40", "Google Pixel 41", "Google Pixel 42", "Google Pixel 43", "Google Pixel 44", "Google Pixel 45", "Google Pixel 46", "Google Pixel 47", "Google Pixel 48", "Google Pixel 49", "Google Pixel 50", "Google Pixel 51", "Google Pixel 52", "Google Pixel 53", "Google Pixel 54", "Google Pixel 55", "Google Pixel 56", "Google Pixel 57", "Google Pixel 58", "Google Pixel 59", "Google Pixel 60", "Google Pixel 61", "Google Pixel 62", "Google Pixel 63", "Google Pixel 64", "Google Pixel 65", "Google Pixel 66", "Google Pixel 67", "Google Pixel 68", "Google Pixel 69", "Google Pixel 70", "Google Pixel 71", "Google Pixel 72", "Google Pixel 73", "Google Pixel 74", "Google Pixel 75", "Google Pixel 76", "Google Pixel 77", "Google Pixel 78", "Google Pixel 79", "Google Pixel 80", "Google Pixel 81", "Google Pixel 82", "Google Pixel 83", "Google Pixel 84", "Google Pixel 85", "Google Pixel 86", "Google Pixel 87", "Google Pixel 88", "Google Pixel 89", "Google Pixel 90", "Google Pixel 91", "Google Pixel 92", "Google Pixel 93", "Google Pixel 94", "Google Pixel 95", "Google Pixel 96", "Google Pixel 97", "Google Pixel 98", "Google Pixel 99", "Google Pixel 100", "Google Pixel 101", "Google Pixel 102", "Google Pixel 103", "Google Pixel 104", "Google Pixel 105", "Google Pixel 106", "Google Pixel 107", "Google Pixel 108", "Google Pixel 109", "Google Pixel 110", "Google Pixel 111", "Google Pixel 112", "Google Pixel 113", "Google Pixel 114", "Google Pixel 115", "Google Pixel 116", "Google Pixel 117", "Google Pixel 118", "Google Pixel 119", "Google Pixel 120", "Google Pixel 121", "Google Pixel 122", "Google Pixel 123", "Google Pixel 124", "Google Pixel 125", "Google Pixel 126", "Google Pixel 127", "Google Pixel 128", "Google Pixel 129", "Google Pixel 130", "Google Pixel 131", "Google Pixel 132", "Google Pixel 133", "Google Pixel 134", "Google Pixel 135", "Google Pixel 136", "Google Pixel 137", "Google Pixel 138", "Google Pixel 139", "Google Pixel 140", "Google Pixel 141", "Google Pixel 142", "Google Pixel 143", "Google Pixel 144", "Google Pixel 145", "Google Pixel 146", "Google Pixel 147", "Google Pixel 148", "Google Pixel 149", "Google Pixel 150", "Google Pixel 151", "Google Pixel 152", "Google Pixel 153", "Google Pixel 154", "Google Pixel 155", "Google Pixel 156", "Google Pixel 157", "Google Pixel 158", "Google Pixel 159", "Google Pixel 160", "Google Pixel 161", "Google Pixel 162", "Google Pixel 163", "Google Pixel 164", "Google Pixel 165", "Google Pixel 166", "Google Pixel 167", "Google Pixel 168", "Google Pixel 169", "Google Pixel 170", "Google Pixel 171", "Google Pixel 172", "Google Pixel 173", "Google Pixel 174", "Google Pixel 175", "Google Pixel 176", "Google Pixel 177", "Google Pixel 178", "Google Pixel 179", "Google Pixel 180", "Google Pixel 181", "Google Pixel 182", "Google Pixel 183", "Google Pixel 184", "Google Pixel 185", "Google Pixel 186", "Google Pixel 187", "Google Pixel 188", "Google Pixel 189", "Google Pixel 190", "Google Pixel 191", "Google Pixel 192", "Google Pixel 193", "Google Pixel 194", "Google Pixel 195", "Google Pixel 196", "Google Pixel 197", "Google Pixel 198", "Google Pixel 199", "Google Pixel 200", "Google Pixel 201", "Google Pixel 202", "Google Pixel 203", "Google Pixel 204", "Google Pixel 205", "Google Pixel 206", "Google Pixel 207", "Google Pixel 208", "Google Pixel 209", "Google Pixel 210", "Google Pixel 211", "Google Pixel 212", "Google Pixel 213", "Google Pixel 214", "Google Pixel 215", "Google Pixel 216", "Google Pixel 217", "Google Pixel 218", "Google Pixel 219", "Google Pixel 220", "Google Pixel 221", "Google Pixel 222", "Google Pixel 223", "Google Pixel 224", "Google Pixel 225", "Google Pixel 226", "Google Pixel 227", "Google Pixel 228", "Google Pixel 229", "Google Pixel 230", "Google Pixel 231", "Google Pixel 232", "Google Pixel 233", "Google Pixel 234", "Google Pixel 235", "Google Pixel 236", "Google Pixel 237", "Google Pixel 238", "Google Pixel 239", "Google Pixel 240", "Google Pixel 241", "Google Pixel 242", "Google Pixel 243", "Google Pixel 244", "Google Pixel 245", "Google Pixel 246", "Google Pixel 247", "Google Pixel 248", "Google Pixel 249", "Google Pixel 250", "Google Pixel 251", "Google Pixel 252", "Google Pixel 253", "Google Pixel 254", "Google Pixel 255", "Google Pixel 256", "Google Pixel 257", "Google Pixel 258", "Google Pixel 259", "Google Pixel 260", "Google Pixel 261", "Google Pixel 262", "Google Pixel 263", "Google Pixel 264", "Google Pixel 265", "Google Pixel 266", "Google Pixel 267", "Google Pixel 268", "Google Pixel 269", "Google Pixel 270", "Google Pixel 271", "Google Pixel 272", "Google Pixel 273", "Google Pixel 274", "Google Pixel 275", "Google Pixel 276", "Google Pixel 277", "Google Pixel 278", "Google Pixel 279", "Google Pixel 280", "Google Pixel 281", "Google Pixel 282", "Google Pixel 283", "Google Pixel 284", "Google Pixel 285", "Google Pixel 286", "Google Pixel 287", "Google Pixel 288", "Google Pixel 289", "Google Pixel 290", "Google Pixel 291", "Google Pixel 292", "Google Pixel 293", "Google Pixel 294", "Google Pixel 295", "Google Pixel 296", "Google Pixel 297", "Google Pixel 298", "Google Pixel 299", "Google Pixel 300", "Google Pixel 301", "Google Pixel 302", "Google Pixel 303", "Google Pixel 304", "Google Pixel 305", "Google Pixel 306", "Google Pixel 307", "Google Pixel 308", "Google Pixel 309", "Google Pixel 310", "Google Pixel 311", "Google Pixel 312", "Google Pixel 313", "Google Pixel 314", "Google Pixel 315", "Google Pixel 316", "Google Pixel 317", "Google Pixel 318", "Google Pixel 319", "Google Pixel 320", "Google Pixel 321", "Google Pixel 322", "Google Pixel 323", "Google Pixel 324", "Google Pixel 325", "Google Pixel 326", "Google Pixel 327", "Google Pixel 328", "Google Pixel 329", "Google Pixel 330", "Google Pixel 331", "Google Pixel 332", "Google Pixel 333", "Google Pixel 334", "Google Pixel 335", "Google Pixel 336", "Google Pixel 337", "Google Pixel 338", "Google Pixel 339", "Google Pixel 340", "Google Pixel 341", "Google Pixel 342", "Google Pixel 343", "Google Pixel 344", "Google Pixel 345", "Google Pixel 346", "Google Pixel 347", "Google Pixel 348", "Google Pixel 349", "Google Pixel 350", "Google Pixel 351", "Google Pixel 352", "Google Pixel 353", "Google Pixel 354", "Google Pixel 355", "Google Pixel 356", "Google Pixel 357", "Google Pixel 358", "Google Pixel 359", "Google Pixel 360", "Google Pixel 361", "Google Pixel 362", "Google Pixel 363", "Google Pixel 364", "Google Pixel 365", "Google Pixel 366", "Google Pixel 367", "Google Pixel 368", "Google Pixel 369", "Google Pixel 370", "Google Pixel 371", "Google Pixel 372", "Google Pixel 373", "Google Pixel 374", "Google Pixel 375", "Google Pixel 376", "Google Pixel 377", "Google Pixel 378", "Google Pixel 379", "Google Pixel 380", "Google Pixel 381", "Google Pixel 382", "Google Pixel 383", "Google Pixel 384", "Google Pixel 385", "Google Pixel 386", "Google Pixel 387", "Google Pixel 388", "Google Pixel 389", "Google Pixel 390", "Google Pixel 391", "Google Pixel 392", "Google Pixel 393", "Google Pixel 394", "Google Pixel 395", "Google Pixel 396", "Google Pixel 397", "Google Pixel 398", "Google Pixel 399", "Google Pixel 400", "Google Pixel 401", "Google Pixel 402", "Google Pixel 403", "Google Pixel 404", "Google Pixel 405", "Google Pixel 406", "Google Pixel 407", "Google Pixel 408", "Google Pixel 409", "Google Pixel 410", "Google Pixel 411", "Google Pixel 412", "Google Pixel 413", "Google Pixel 414", "Google Pixel 415", "Google Pixel 416", "Google Pixel 417", "Google Pixel 418", "Google Pixel 419", "Google Pixel 420", "Google Pixel 421", "Google Pixel 422", "Google Pixel 423", "Google Pixel 424", "Google Pixel 425", "Google Pixel 426", "Google Pixel 427", "Google Pixel 428", "Google Pixel 429", "Google Pixel 430", "Google Pixel 431", "Google Pixel 432", "Google Pixel 433", "Google Pixel 434", "Google Pixel 435", "Google Pixel 436", "Google Pixel 437", "Google Pixel 438", "Google Pixel 439", "Google Pixel 440", "Google Pixel 441", "Google Pixel 442", "Google Pixel 443", "Google Pixel 444", "Google Pixel 445", "Google Pixel 446", "Google

93

та супровід розгортання змішаного навчання відповідними вчителями-предметниками.

Все спілкування плануємо перенести у Google Чат. Наразі у закладі використовуємо паралельно Google Чат, Viber, Teams.

Серія тренінгів продовжується, але вже з більшим упором на методичну складову, правильність складання інструкцій до завдань та створення більш якісного власного навчального контенту.

Разом з тим постало питання щодо організації якісної виховної роботи. Для цього було прийнято рішення створити окремий гугл-клас кожним класним керівником з додаванням Адміністратора НВК №10, але контролем з боку заступника з виховної роботи. Також класні керівники у власному класі приєднали батьків у якості опікунів. Батьки отримали можливість бачити звіти по діяльності дитини - які завдання виконано, які ні, які дедлайни і т.д.

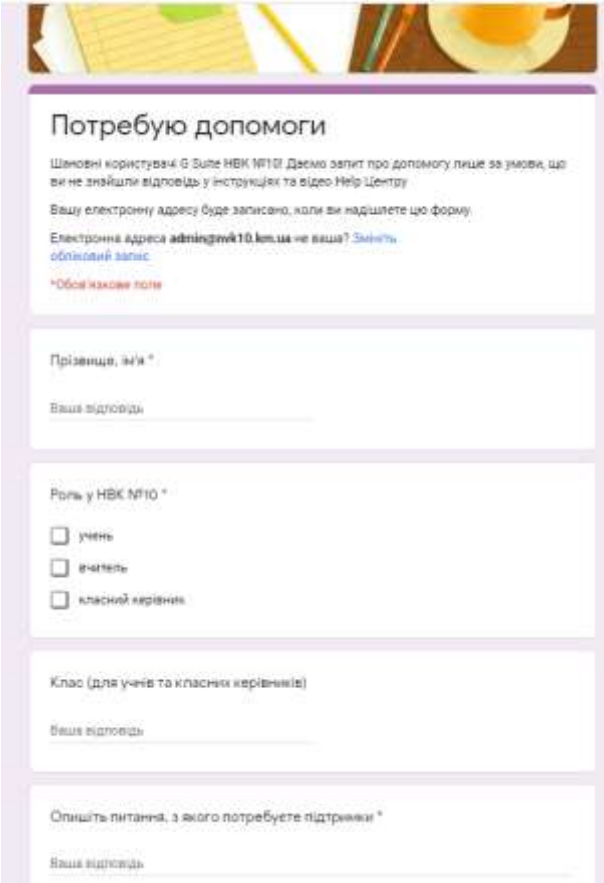
Приємною несподіванкою стала розробка окремими вчителями власних відео-інструкцій для батьків класу (5-го класу) із захопленням екрану мобільного телефону.

Вважаю, що процес впровадження змішаного навчання далеко не завершений, адже колектив великий, проте вже помітно величезний поступ у цьому напрямку. Адже дистанційне навчання у січні 2021 року вже було якісно зовсім іншим у порівнянні з першим карантинном. Найскладніше традиційно було вчителям, батькам та учням початкової школи, проте усі мужньо прийняли цей виклик.

Етап 4. Супровід та підтримка

Як наголошувалося раніше, був створений спільний диск - Help Центр, доступ до якого отримали усі вчителі школи та продовжуються тренінги та консультації. Розроблена низка інструктивних карток та дорожніх карт для усіх учасників навчального процесу. Задля запобігання “почервоніння” телефону

адміністратора середовища, (адже коли виникають певні складнощі усі хочуть безпосередньо поспілкуватися з адміністратором, і це, я вам скажу з власного досвіду, велике навантаження) та уникнення зайвих контактів було створено форму підтримки (звичайна Google Форма розміщена у Хелп Центрі), куди кожний в кого виникають проблеми з середовищем можуть написати що саме турбує. Адміністратору достатньо лише періодично переглядати звернення та надавати відповідь у чаті чи поштою.

Потребую допомоги

Шановні користувачі G Suite NBU MTO! Дяємо запит про допомогу лише за умови, що ви не знайшли відповідь у інструкціях та відео Help Центру.

Вашу електронну адресу буде записано, коли ви надішлете цю форму.

Електронна адреса adminmto@10.km.ua не ваша? [Змінити обліковий запис](#).

***Обов'язкові поля**

Прізвище, ім'я *

Ваша відповідь:

Роль у НБУ МТО *

☐ учень

☐ вчитель

☐ класний керівник

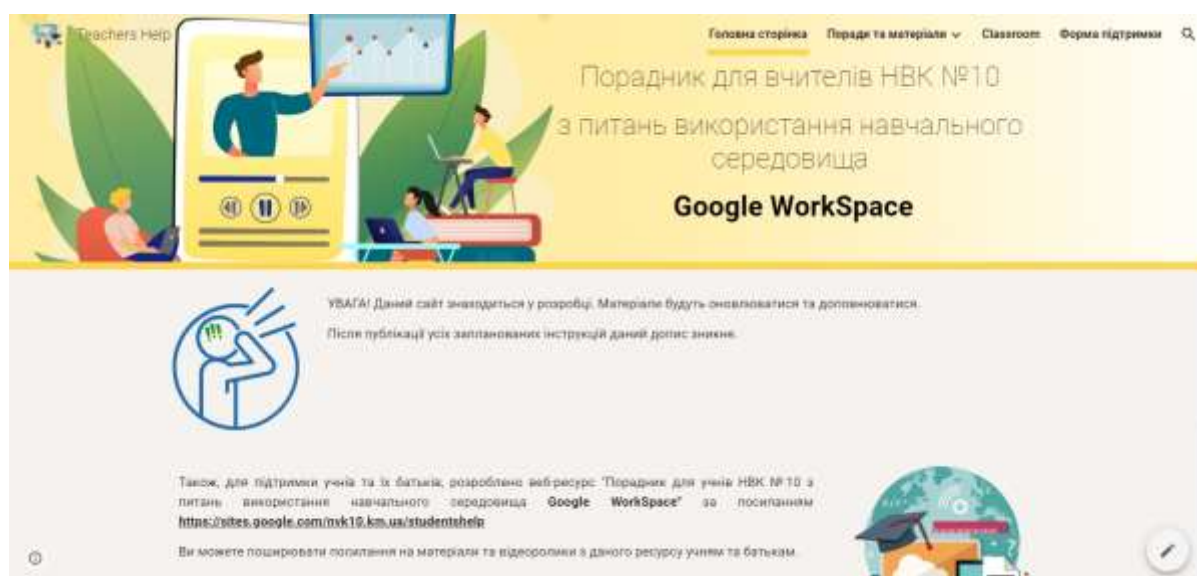
Клас (для учнів та класних керівників)

Ваша відповідь:

Опишіть питання, з якого потребуєте підтримки *

Ваша відповідь:

Також для підтримки ДН у січні матеріали було впорядковано та запущено Google сайти для вчителів та учнів.

Звісно ми не претендуємо на ідеальність нашого шляху та розуміємо, що у кожного закладу він буде свій, адаптований під потреби та вихідні умови саме цієї школи. Але можемо впевнено стверджувати, що наш план спрацював, так не все було досконало, але на помилках вчаться. Не помиляється той, хто нічого не робить. Тому не бійтеся виходити з зони комфорту. Достатньо у школі мати 1-2 однодумців і вміти донести свої ідеї до керівництва школи та стати тим локомотивом, який потягне весь потяг по новим рейкам сьогодення.

Пам'ятаємо найголовніше – мета карантину зберегти наше здоров'я!

Тому не забуваємо про санітарні норми перебування учнів за ПК згідно віку, не перевантажуйте їх об'ємними завданнями, що потребують довгого перебування за комп'ютером.

Організуйте власну роботу таким чином, щоб робити певні перерви, озбройтеся сучасними інструментами, які покликані вашу працю зробити ефективнішою, а життя простішим - і ви збережете не лише зір, але й нерви!

Життя диктує нам свої жорсткі правила. Але ми, освітяни, звикли долати будь-які виклики!

Список використаних джерел:

1. ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ СТВОРЕННЯ І ВИКОРИСТАННЯ ВІДЕО ПРИ ПРОЕКТУВАННІ ДИСТАНЦІЙНИХ КУРСІВ [Електронний ресурс] - Режим доступу до ресурсу:

<https://dist.karazin.ua/articles/show/teoretichni-ta-praktichni-aspekti-stvorennia-i-vikoristannya-video-pri-proektuvanni-distancijnih-kursiv>

2. Скільки мають тривати уроки під час дистанційного навчання [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу:

<https://osvitoria.media/news/skilky-mayut-tryvaty-uroky-pid-chas-dystantsijnogo-navchannya/>

Зміст

1. Передмова	3
2. Ребрина В.А. Підвищення педагогічної майстерності вчителів під час карантину	6
3. Сіренський І.О. Інформаційний простір сучасного закладу освіти	11
4. Гульчак І.В. Дистанційне навчання під час карантину	21
5. Франчук П.А. Отримання облікового запису google G Suite for Education	26
6. Гуменюк А.В. Організація інформаційного простору в умовах дистанційного навчання	30
7. Максименко В.А., Мирна Л.А., Ребрина В.А., Сологуб О.С. Методичні рекомендації щодо організації проведення навчальних занять за допомогою дистанційних технологій для учнів 5-11 класів закладів загальної середньої освіти Хмельницької області в умовах карантину	39
8. Сологуб О.С. Організація інформаційно-освітнього середовища класу засобами додатку google classroom	45
9. Максименко В.А. Інструкція щодо встановлення та роботи з zoom	51
10. Максименко В.А. Інструкція щодо проведення конференцій за допомогою google meet	59
11. Пододіменко І.І. Організація дистанційного навчання англійської мови за допомогою інтерактивного хмарного сервісу Studystack	67
12. Ратушняк С.П. Організація та реалізація дистанційного навчання в школі	72
13. Юхимчук Т. І. Організація дистанційного навчання основам здоров'я за допомогою інтерактивних плакатів thinklink	74
14. Козлова О.В. Освітня платформа MOODLE як найбільш доступне універсальне віртуальне навчальне середовище	81
15. Савіцька О.В. Організація навчального процесу в умовах дистанційного навчання. З досвіду роботи НВК №10 м. Хмельницького	87